

PLA INTERDEPARTAMENTAL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA 2008-2010

Informe d'avaluació intermèdia de la implementació

23 de desembre de 2009

Autors:
Mercè Kirchner
Isidre Obregon
Jordi Sanz

Aquest informe ha estat co-finançat per:

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació

Índex general

Glossari	5
Introducció	7
1. Resum executiu	9
2. El PIPC: origen i context institucional	17
2.1. La institucionalització de la participació ciutadana a la Generalitat.	17
2.2. Percepcions d'alguns actors entorn del procés d'institucionalització	21
3. Metodologia d'avaluació	23
3.1. Propòsit de l'avaluació	23
3.2. Fonts d'informació	23
3.3. Disseny de l'avaluació	26
3.4. Limitacions metodològiques	28
4. Avaluació del disseny del PIPC	31
4.1. Què és avaluar el disseny: <i>teoria del canvi</i> i preguntes d'avaluació	31
4.2. La <i>teoria del canvi</i> als documents del PIPC	31
4.3. La <i>teoria del canvi</i> percebuda	37
4.4. Valoració del disseny del Pla	37
5. Avaluació de la implementació	41
5.1. Introducció i preguntes d'avaluació	41
5.2. El context del Pla: participació no obligatòria i rol de la DGPC	41
5.3. La implementació de criteris comuns interdepartamentals	43
5.4. La implementació de millores en la infraestructura participativa	46
5.5. La implementació de les accions de participació: programació i coordinació	50
5.6. La divulgació de la cultura participativa	54
6. Conclusions i recomanacions	55
6.1. Recomanacions relatives a la implementació	55
6.2. Recomanacions relatives a la gestió del coneixement	56

Annexos

I. Bibliografia general	61
II. Actors del PIPC	65
A. Mapa d'actors	66
B. Evolució de la normativa reguladora de la DGPC	67
III. Metodologia	69
A. Taules comparatives de bases de dades	71
B. Informació metodològica entorn les entrevistes qualitatives	73
C. Estudis de cas	77
IV. Mapes semàntics del PIPC	103
V. Taula de seguiment de la programació del PIPC 2008-2010	107
A. Taula de seguiment del PIPC 2008-2010	109
B. Comentaris	119

Índex de Taules

Taula 1. Tipologia de serveis oferts per la DGPC	20
Taula 2. Accions del PIPC sense informació disponible segons la Taula de seguiment, ordenades segons situació de l'acció i rol de la DGPC	25
Taula 3. Abast de l'avaluació intermèdia de la implementació del PIPC 2008-2010	26
Taula 4. Estructura del PIPC	34
Taula 5. Nombre d'accions per Departament, Eix i despesa	35
Taula 6. Síntesi de l'estat de la programació del PIPC	52

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1. Procés seguit per a l'avaluació del disseny i l'avaluació de la implementació del PIPC	27
Il·lustració 2. Relació de casos analitzats i entrevistes realitzades	29
Il·lustració 3. Visió esquemàtica de la finalitat i instruments de la política de participació segons el PIPC	32
Il·lustració 4. Esquema de la teoria del canvi del PIPC 2008-2010	39

Glossari

- DASC:** Departament d'Acció Social i Ciutadania
- DGPC:** Direcció general de Participació Ciutadana
- DMAH:** Departament de Medi Ambient i Habitatge
- DPTOP:** Departament de Política Territorial i Obres Públiques
- PIPC:** Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana
- PC:** Participació ciutadana

Introducció

El present informe conté els resultats d'un exercici d'avaluació intermèdia de la implementació del Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana 2008 – 2010¹ (d'ara endavant, PIPC), sol·licitat a l'avaluar per la Direcció General de Participació Ciutadana, adscrita al Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya.

El PIPC va ser aprovat el 13 de gener de 2009, per la qual cosa el seu període de vigència és, en realitat, de dos anys: 2009 i 2010. Es tracta del primer Pla d'aquestes característiques que aprova el Govern de la Generalitat per al foment de la participació ciutadana. L'avaluació, en conseqüència, reforça el caràcter eminentment formatiu que ha de tenir qualsevol valoració del grau de progrés d'un programa en curs, per intentar copsar fins a quin punt els formats i objectius adoptats en aquest primer exercici de foment transversal de la participació ciutadana estan avançant segons el previst.

És important subratllar d'entrada que, d'acord amb les prioritats expressades per la Direcció General de Participació Ciutadana (d'ara endavant, DGPC) i degut a les limitacions de calendari pròpies de qualsevol exercici d'avaluació, aquesta es refereix al funcionament, valor afegit i possibles millores del PIPC en l'àmbit de la Generalitat. No entrem a valorar el desenvolupament concret i individual dels múltiples processos participatius, espais estables de participació i altres actuacions previstes en la programació operativa del Pla, ni tampoc la influència general d'aquest en l'àmbit local.

El mètode seguit per a l'avaluació és eminentment qualitatiu, mitjançant tècniques de revisió documental i realització de diverses entrevistes a interlocutors de la DGPC i de quatre departaments de la Generalitat involucrats en quatre processos participatius que, com veurem més endavant, han servit de referència per aquesta avaluació. No ha estat possible, per limitacions de les dades disponibles i del temps necessari per generar-ne d'altres més adients, treballar sobre informació quantitativa.

Quant a l'estructura de l'informe, comença amb un resum executiu que recull els principals continguts i conclusions. A continuació s'inicia l'informe pròpiament dit, amb un primer apartat que relata breument com emergeix la política de foment de la participació a la Generalitat, tant des d'un punt de vista d'entramat institucional i organitzatiu com pel que fa als seus continguts, arribant a la seva cristallització mitjançant el PIPC.

Tot seguit hi ha un apartat de metodologia i a continuació comença l'avaluació pròpiament dita, que parteix de la descripció del disseny o "teoria del canvi" del Pla –què és el que el Pla es proposa amb relació a l'impuls de la participació ciutadana a la Generalitat i com es proposa aconseguir-ho, i finalitza amb la seva valoració.

Aquesta identificació i valoració de les hipòtesis d'intervenció en les que es basa el PIPC permet formular les preguntes que haurà de respondre l'avaluació de la implementació, la qual s'aborda a l'apartat següent.

Finalitzem l'informe amb unes conclusions generals i unes recomanacions, que inclouen un apartat específic sobre la gestió actual del coneixement al PIPC i possibles vies per reforçar-la.

Al final, diversos annexos donen compte, entre altres aspectes, del detall de la metodologia i de les fonts d'informació i bibliografia consultades.

¹ Pla interdepartamental de participació ciutadana 2008-2010: acord de Govern. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2009

No volem acabar aquesta introducció sense agrair la col·laboració de les persones entrevistades i dels responsables de la DGPC en el desenvolupament de l'avaluació. Esperem que el contingut de l'informe sigui d'utilitat i compensi el temps esmerçat per tots ells amb aquest objectiu.

1. Resum executiu

1.1. Introducció

El Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana 2008 – 2010 (PIPC), aprovat per Acord de Govern el gener de 2009, constitueix un primer pas en el disseny d'una política integrada d'impuls de la participació ciutadana per part de la Generalitat, després d'una primera fase iniciada el 2004 i orientada al foment d'experiències concretes de participació, a l'experimentació i la innovació.

El PIPC acota el concepte de participació ciutadana a processos de deliberació associats a la presa de decisions públiques, i es fixa com a finalitat última la millora de la qualitat de la democràcia a Catalunya, assumint que un increment de la quantitat i de la qualitat de la participació ciutadana, i una difusió de la cultura de la participació en el conjunt de la Generalitat, contribuiran a assolir aquest impacte final.

A partir d'aquí, el Pla concreta una sèrie d'objectius de naturalesa operativa, que apuntarien més aviat als resultats concrets o *outputs*:

- Establir criteris comuns entre tots els departaments de la Generalitat en la introducció de la participació com a forma de relació entre la societat civil i l'administració.
- Programar les accions de participació i preveure'n els recursos necessaris en el període 2008-2010
- Coordinar les accions de participació tot racionalitzant i harmonitzant l'oferta de participació ciutadana.

Les activitats que el PIPC pretén desplegar per donar compliment a aquests objectius es troben ordenades en 5 eixos, que a la vegada contenen 11 línies d'actuació i 94 accions concretes.

1.2. Metodologia

L'avaluació intermèdia que es presenta té com a finalitat conèixer l'estat d'execució del Pla amb relació als seus objectius i planificació inicial, analitzar i valorar possibles desviacions que s'estiguin donant i, finalment, emetre unes conclusions i recomanacions sobre eventuais millores a introduir en l'any que resta per a la finalització del seu període de vigència.

L'abast de l'avaluació es circumscriu al propi Pla, i no al conjunt d'accions de participació incloses en la seva programació operativa. Així mateix, s'analitza la implementació del Pla en l'àmbit de la Generalitat, excloent de l'anàlisi les administracions locals. Aquest objectiu i abast s'ha fixat de comú acord amb la Direcció General de participació Ciutadana (d'ara endavant, DGPC), que és l'òrgan impulsor del Pla i sol·licitant de l'avaluació.

La disponibilitat de dades per a l'avaluació del PIPC és, en general, força limitada, bàsicament pel fet de tractar-se d'un programa recent, i sobre una política també recent i innovadora. Donades aquestes limitacions hem optat, d'acord amb la DGPC, per generar informació *ad hoc* a partir dels següents mètodes:

- Construcció d'una taula de seguiment de la programació de les actuacions incloses en el del PIPC (annex 5) la qual s'ha omplert amb la col·laboració dels responsables tècnics de la DGPC
- Revisió i anàlisi documental relativa a quatre casos concrets d'activitats de participació incloses al PIPC. Aquests casos han estat consensuats amb la DGPC i han contemplat de forma paritària espais i processos de participació (Catàleg de Paisatge de les comarques

centrals, estratègia de Desenvolupament Sostenible 2026, el Consell de Seguretat de Catalunya i la Taula de Ciutadania i Immigració)

- Realització d'entrevistes individuals a interlocutors de la DGPC i de diferents departaments de la Generalitat involucrats en el Pla.

L'enfocament de l'avaluació se centra en la descripció i valoració del disseny del Pla i en l'anàlisi de la implementació en el seu primer any de vigència, amb vistes a identificar aspectes que puguin ser susceptibles de millora. La utilització d'una metodologia eminentment qualitativa, aplicada sobre un nombre de casos i d'entrevistes necessàriament limitat, restringeix, però, les possibilitats de generalització de les conclusions a què l'avaluació arriba.

1.3. L'avaluació del disseny

L'avaluació del disseny del PIPC ha tingut per objectiu comprovar la robustesa i la plausibilitat de la relació causal que aquest estableix entre diagnòstic de necessitats, els objectius, els recursos i actuacions que posa en marxa, els productes immediats d'aquestes actuacions i els efectes que preveu en la resolució o millora de la situació de partida. Les principals conclusions de l'apartat són les següents:

- En el contrast entre objectius explícits del PIPC i percepció dels entrevistats, es posen de manifest les dificultats típiques d'aquests tipus d'intervencions interdepartamentals. D'una banda, la pretensió legítima d'afegir un valor que vagi més enllà de la mera suma d'actuacions departamentals. De l'altra, les dificultats –derivades d'una cultura organitzativa departamental encara excessivament compartimentada, de l'escassetat de recursos, de les urgències que marca el “dia a dia” de l'agenda política,...- per aconseguir-ho.
- En aquest sentit, el Pla sembla ésser percebut fonamentalment com un recull de les actuacions de participació ciutadana que porten a terme els departaments del Govern, però es considera que és un instrument útil de difusió i que com a tal ajuda a l'impuls de noves pràctiques de participació ciutadana (PC).
- De l'anàlisi del disseny explícit del PIPC per part dels avaluadors deriven algunes recomanacions, relatives a la definició de la problemàtica que dóna origen al PIPC i la necessitat de precisar com hi incideixen les activitats previstes. També es fan algunes observacions sobre la definició dels objectius, la relació entre aquests i els diferents eixos i línies d'actuació, i l'estructuració d'accions per línies, així com sobre la necessitat d'una major coordinació, i en alguns casos seqüenciació, de les actuacions.

1.4. L'avaluació de la implementació

L'avaluació de la implementació ha tingut per objectiu determinar allò que el programa realment fa en comparació amb les previsions inicials del disseny. Aquest enfocament és molt adequat per programes recents i en funcionament com és el cas del PIPC, ja que permet detectar problemes en els primers estadis de la posada en marxa i suggerir-ne mesures correctives.

1.4.1 Context del Pla: participació no obligatòria i rol de la DGPC

- La inclusió de la PC en processos de presa de decisions no és obligatòria. Per tant, aquells departaments que posen en marxa aquests processos ho fan convençuts de que aporten elements positius. L'avenç de la PC a la Generalitat es fa de forma lenta i gradual, a mesura que aquest convenciment es va estenent.

- Tampoc no és obligatori acudir a la DGPC per portar a terme aquest tipus d'actuacions: els departaments poden organitzar processos participatius amb els enfocaments que considerin més convenients, o obrir nous espais estables de participació, sense que la DGPC hi intervingui.
- La DGPC actua com a col·laboradora, més que no pas com a impulsora de processos participatius. El seu rol es tradueix sovint en actuacions d'assessorament metodològic, mentre que el lideratge en l'organització, la gestió i la difusió del procés participatiu és a les mans del departament que decideix implementar l'actuació.
- Hi ha actuacions incloses al PIPC en què la DGPC no hi té cap paper i que en alguns casos no acaben d'ajustar-se al concepte de PC que promou el Pla. En els casos en què la DGPC sí intervé, el grau d'influència que pugui tenir pel que fa al mètode de treball és sempre fruit d'una negociació amb els òrgans departamentals competents.
- Aquesta situació provoca, en opinió dels entrevistats, una gran diversitat en les formes de fer PC a la Generalitat, i en aquest context el Pla actua, d'una banda, com a dinamitzador - mitjançant la visualització del conjunt de pràctiques de participació que es porten a terme a la Generalitat- i, de l'altra, pretén harmonitzar les pràctiques de participació dels que ja la utilitzen, tot i que ho ha de fer convencent els departaments de la bondat de les seves tesis.

1.4.2 La implementació de criteris comuns interdepartamentals

- La prioritat del PIPC, declarada pels entrevistats, és donar a conèixer que la PC esdevé un mètode vàlid i beneficiós per la presa de decisions polítiques. L'existència o visibilitat d'un nombre creixent de processos participatius constitueix el criteri de legitimitat i confiança que la DGPC pot esgrimir per promoure la pràctica de la PC. En conseqüència, "establir precedent" en l'aplicació pragmàtica dels processos participatius és prioritari, malgrat això impliqui flexibilitzar l'aplicació de criteris de qualitat dels processos participatius.
- La generació de criteris comuns prové de l'experiència pràctica acumulada per la DGPC i es transfereix per mitjà de la seva especialització tècnica en forma d'assessorament, particularment de caràcter metodològic. Alhora, segons la percepció dels entrevistats, l'aplicació d'aquests criteris va en funció del paper i de la implicació de la DGPC en cadascuna de les actuacions de participació. Aquests criteris s'han formalitzat en forma de guia en el cas dels processos participatius però no en altres components del PIPC com poden ser els espais estables de participació.
- A l'hora de posar en marxa actuacions de participació s'adverteixen tensions entre elements definitoris d'aquestes actuacions i reticències o temors de l'Administració, les quals poden suposar, si no es gestionen adequadament, barreres a l'extensió d'una PC de qualitat:
 - Difusió de les accions de participació *versus* convocatòries dirigides i selectives.
 - Obertura del procés participatiu per aconseguir la màxima representació social i territorial *versus* por a que el procés els desbordi, o a que sigui poc operatiu, o a que no sigui útil per tractar segons quins temes que l'Administració considera que requereixen d'un tractament professional especialitzat.
 - No manipulació del procés *versus* decisions ja preses.
 - Naturalesa deliberativa del procés per enriquir la presa de decisions *versus* por a que participació equivalgui a consens obligatori o a presa de decisions conjunta.
 - Retorn als participants *versus* resistència a donar explicacions.

1.4.3 La implementació de la infraestructura participativa

Al PIPC, el terme “infraestructura participativa” es menciona com a eix estratègic 4 i fa referència als recursos tècnics i/o humans necessaris per portar a terme processos de participació. A partir de la percepció dels entrevistats, els espais estables de participació també constituïrien una infraestructura per a la participació.

Els espais estables de participació

- La disposició d'uns espais estables de participació ciutadana que funcionin com veritables espais de deliberació ciutadana sorgeix a les entrevistes com una fita a assolir a mig o llarg termini. El desenvolupament previst d'aquests espais pretén que esdevinguin els impulsors de la PC en els seus àmbits respectius; que sustentin i portin a terme els processos participatius garantint-ne la qualitat.
- Es reconeixen les dificultats per arribar a aquest model, que implica un grau d'institucionalització i d'harmonització elevat per al conjunt de departaments de la Generalitat.
- La implementació dels espais estables de participació segueix la mateixa lògica que els processos: de moment, es considera prioritari que n'hi hagi, sense prescriure criteris de qualitat que puguin resultar dissuasoris
- S'assenyalen una sèrie de dificultats pràctiques relacionades amb el desplegament actual dels espais de participació: es limiten a la societat civil organitzada, no tenen temps per deliberar per sobrecàrrega de funcions al·lienes a la participació ciutadana i en molts casos funcionen a la pràctica com òrgans consultius, de coordinació o bé com a espais de concertació, amb una presència normalment majoritària de l'Administració.

Infraestructura participativa com a recursos materials i/o organitzatius

- La mobilització de la infraestructura material o “utilitatge” necessari per portar a terme processos de PC es fa *ad hoc* per a cada procés. Aquesta forma de procedir comporta, segons els entrevistats, un marge de millora important en la dedicació de recursos humans i materials.
- La generació de capacitat interna suficient hauria de complementar-se amb l'aprofitament compartit d'aquesta capacitat en el conjunt de la Generalitat. D'aquesta manera, es podrien organitzar més processos a un menor cost en termes de recursos humans i organitzatius.
- Les limitacions de recursos propis fan que la DGPC només incideixi en el disseny inicial dels processos en què es sol·licita la seva intervenció, fent recomanacions i oferint consells conjunturals per solucionar problemes pràctics que puguin sorgir.
- Els entrevistats declaren que també falta temps i recursos per perfeccionar els pocs instruments de seguiment de les actuacions de què ara es disposa, com el qüestionari que passa la DGPC als participants en processos participatius. Es reconeixen la necessitat de millorar aquest instrument, per tal de sistematitzar adequadament la recollida d'informació i permetre la seva anàlisi posterior.

Infraestructures tecnològiques

- Aquest tipus d'infraestructures ofereixen beneficis substancials en la forma de treballar tant dels espais estables com dels processos de PC. Es menciona la possibilitat, en el cas dels espais estables, d'utilitzar la plataforma E-Catalunya poder treballar de forma semi presencial.
- Els interlocutors departamentals semblen tenir una visió especialment positiva d'aquestes noves eines: menys costos i major grau de representació territorial.

- S'assenyalen algunes dificultats d'ordre pràctic, com una excessiva burocràcia en el procediment de creació d'espais tecnològics nous a través de la plataforma corporativa de la Generalitat.
- El marge de millora en aquest àmbit per part de la DGPC es percep com escàs, donat que les competències de la Generalitat en matèria de TIC i plataformes d'aquest tipus estan centralitzades en altres departaments.

1.4.4 La implementació de la coordinació i programació de les accions de participació

El PIPC inclou entre els seus objectius la necessitat de programar les accions de PC en el període vigent del Pla i també declara la intenció de coordinar les actuacions de participació per tal de racionalitzar i harmonitzar l'oferta participativa.

- En primer lloc, la revisió de l'estat actual de la programació d'actuacions permet extreure les següents conclusions:
 - Prop de la meitat de les actuacions incloses en el PIPC ja han finalitzat o bé es troben en curs, 13 es troben pendents d'iniciar-se i 3 són noves incorporacions.
 - No consta informació de l'estat d'execució de les 34 accions i tres casos només d'anul·lació
 - Pel que fa als organismes impulsors, el Departament d'Interior, Relacions institucionals i Participació assumeix aquest rol en un 27 %. El Departament d'Acció Social ho fa en un 22 % i el de Medi Ambient i Habitatge en un 13 %.
 - La DGPC intervé en el 44 % de les accions en diversos rols, mentre que no sembla tenir cap paper en el 37, 1 % de les accions del PIPC
- Pel que fa a la percepció dels entrevistats sobre la funció de programació i coordinació, aquestes semblen traduir-se en un registre de les actuacions que permet visualitzar un 'mapa departamental' de les actuacions de PC vigents. No hi ha, però, una veritable planificació que en permeti una gestió proactiva. Per altra banda, els departaments no tenen cap obligació de comunicar a la DGPC si hi ha hagut canvis en la previsió inicial o si s'ha afegit alguna altra actuació participativa no prevista, per la qual cosa el seguiment de la programació no és senzill i depèn de la voluntat d'informar de cada departament.
- Al llarg de les entrevistes realitzades han sorgit algunes propostes de millora en l'àmbit de la programació d'actuacions que fa el PIPC, entre les que destaquen les següents:
 - Es detecta la necessitat de fixar criteris i prioritats i un cert procediment per a la inclusió de noves actuacions. D'aquesta, manera els departaments i la pròpia DGPC podrien ajustar millor els seus calendaris i els recursos humans, organitzatius o d'altra naturalesa a dedicar-hi.
 - En aquest sentit, es considera necessari passar a una segona fase d'institucionalització de la participació ciutadana envers un plantejament més estratègic. Això comporta realitzar menys processos a partir d'uns criteris preestablerts però amb garanties metodològiques.
 - En aquest plantejament s'ha d'incloure la creació i aprofitament de sinèrgies en la programació d'accions prevista. Calen ponts de comunicació i de coordinació entre departaments al respecte.
 - Amb aquesta finalitat, caldria aprofitar i potenciar la xarxa d'interlocutors departamentals que ha establert la DGPC, de nivell tècnic i polític.
 - Una programació amb un enfocament més estratègic hauria de preveure també nivells diferents d'implicació de la DGPC en funció del grau d'expertesa dels departaments en matèria de PC. Caldria modular la forma d'intervenció, el temps de dedicació, així com el suport a prestar per la DGPC en termes de personal, organització, etc.

1.4.5 La divulgació de la cultura participativa

Al PIPC es fa referència a la divulgació de la PC com a una de les accions per tal d'impregnar l'Administració de la Generalitat de la cultura de la participació. Per tant, s'assenyala que l'audiència i/o destinataris del Pla són els propis departaments de la Generalitat en pro d'una major transversalitat de la PC. No obstant, quan es pregunta als entrevistats sobre aquest objectiu de divulgació, es detecta confusió entre la divulgació del PIPC amb la finalitat descrita i les tasques de difusió associades a processos participatius. Més enllà d'aquesta confusió inicial, els entrevistats declaren que, de nou, en aquesta primera etapa d'institucionalització de la PC a la Generalitat, la prioritat que s'ha donat a la realització de processos participatius i a l'impuls dels espais estables, ha anat també en detriment d'una tasca de divulgació sistemàtica per part de la DGPC

1.5. Conclusions i recomanacions

L'avaluació intermèdia de la implementació del PIPC ratifica la constatació inicial, reconeguda en el propi text del Pla, de trobar-nos davant d'una "política en construcció", amb els inconvenients i els avantatges que aquesta situació comporta. Una política que ha optat per una estratègia d'implantació "de baix a dalt", que busca en primer lloc convèncer, no imposar.

En aquest marc, l'objectiu explícit del PIPC, de constituir un primer pas vers una política més travada de participació ciutadana, avançant en la coordinació, en la programació, en la racionalització i en l'harmonització de les accions de participació, es mostra, potser, excessivament ambiciós. A la realitat, la DGPC ha enfocat l'execució del Pla amb elevades dosis de pragmatisme, promovent que es facin accions de participació, que s'impulsin espais estables, etc, i assumint que l'assoliment d'estàndards elevats de qualitat de la participació no serà possible, en aquesta primera fase, en tots els casos.

Aquest enfocament de la implementació del PIPC, que sembla prudent i realista en aquest primer any de funcionament, corre, però, el risc de perpetuar-se si no es reforcen els sistemes de generació i de gestió del coneixement associats al Pla. Aquests sistemes presenten actualment febleses importants, que fan que el coneixement que deriva de la multiplicitat de processos participatius, espais estables de participació i actuacions diverses de formació, de difusió i altres, sigui altament volàtil.

Pel que fa a les recomanacions relatives a la implementació, creiem que en el segon any d'implementació del PIPC caldria començar a posar en marxa mecanismes més precisos de fixació de prioritats i de selecció d'accions a les que es presta suport. Això implica centrar-se en traçar una tipologia de departaments en funció de la seva experiència en PC i adaptar de forma consegüent els serveis de la DGPC. Conjuntament a aquesta acció estratègica caldria:

- reforçar les funcions d'anàlisi, desenvolupament metodològic i seguiment de les actuacions
- acotar millor alguns àmbits d'actuació del Pla
- iniciar actuacions orientades a l'anàlisi i millora dels espais estables de participació donada la vocació de permanència en el temps i promotors de processos participatius relacionats amb el seu àmbit temàtic.

Finalment, volem posar de manifest que el repte més important per al proper exercici és reforçar els actuals mecanismes de gestió de coneixement que genera el PIPC. Aquests mecanismes, inclouen entre els més importants:

- formalitzar coneixement intern de la DGPC quant a criteris, estàndards i mètodes d'assegurament de la qualitat de les accions de participació ciutadana;
- el seguiment de la utilitat percebuda i de l'aplicació real d'aquestes guies a les actuacions de participació que porten a terme els Departaments;
- el reforç de la xarxa d'interlocutors departamentals establint un pla de treball possibilitador de millora continua i col·lectiva;
- un seguiment de les accions de participació realitzades de forma eficient i encara a l'aprenentatge i millora continua;
- harmonitzar o, en la mesura del possible, integrar les bases de dades existents actualment sobre accions de participació per una explotació més àgil i encarat a funcions de seguiment i aprenentatge;
- enriquir l'actual recollida d'informació en aspectes propis de les accions de participació i percepció dels participants;
- incloure en el seguiment periòdic les accions de tipus instrumental com poden ser cursos de formació en mètodes de PC o la utilització de plataformes tecnològiques.

En definitiva, l'enfocament actual de la implementació del PIPC, que prioritza l'extensió de la pràctica de la participació al conjunt de departaments de la Generalitat sense introduir excessius filtres de qualitat metodològica, pot ser adequat per aquesta primera fase d'execució. Però caldria introduir a curt termini alguns mecanismes correctors, relatius tant a la implementació –començant a virar vers una major exigència de compliment de criteris i estàndards de qualitat en les accions, encara que sigui en detriment del nombre d'actuacions que es facin- com al seguiment i gestió del coneixement del Pla, que facin possible disposar una base d'informació adequada per plantejar properes fases d'aquesta política en el futur immediat, i poder procedir a la seva avaluació sistemàtica.

2. El PIPC: context institucional i organitzatiu

En aquest apartat fem un breu relat de com emergeix la política d'impuls de la participació ciutadana en l'acció de govern de la Generalitat de Catalunya, a través del sorgiment de l'entramat institucional i organitzatiu en què s'emmarca i del seu desenvolupament general, que cristal·litza el 13 de gener de 2009 amb l'aprovació del PIPC.

Tanquem l'apartat recollint les percepcions que sobre aquest sorgiment i situació actual tenen alguns responsables tècnics de la pròpia DGPC i interlocutors de quatre Departaments de la Generalitat que han participat en aquesta avaluació.²

2.1. La institucionalització de la participació ciutadana a la Generalitat

En el marc de la formació d'un nou Govern com a resultat de les eleccions del 16 de novembre de 2003, les forces polítiques signants de *l'Acord per a un govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya* van incloure la promoció de la participació ciutadana com una finalitat essencial del nou Govern: "promoure la construcció a Catalunya d'una societat democràtica avançada, on es respectin plenament els principis de la igualtat entre ciutadans, el control efectiu sobre els poders públics, **la participació ciutadana en la presa de decisions polítiques (...)**"³.

La participació esdevé així un principi d'actuació del Govern entrant, però també una pràctica de governança i de gestió pública prevista en diverses mesures incloses a l'Acord⁴.

Posteriorment, amb el Govern constituït, el Decret 296/2003, de 20 de desembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, crea el **Departament de Relacions Institucionals i Participació** i inclou entre les seves competències la "promoció de la participació social".

Es tracta d'un Departament de dimensions molt reduïdes que es concep "a l'entorn de la idea de participació dels catalans i les catalanes en la vida social i política de Catalunya davant de reptes tan importants per a Catalunya com la reforma de l'Estatut d'Autonomia, el disseny del nou sistema de finançament, l'ordenació territorial o la llei electoral de Catalunya."⁵

² Per més informació al respecte, vegeu l'apartat 3. Metodologia d'avaluació.

³ *Acord per a un govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya*, 14 de desembre de 2003, p. 2.

⁴ Aquestes mesures inclouen:

- Impulsar la reforma del Reglament del Parlament, per a agilitzar els seus procediments, incrementar la freqüència de les sessions plenàries, facilitar les seves funcions d'impuls i control, **la participació social** i l'expressió del pluralisme polític.
- Reformar la llei 2/1995 d'iniciativa legislativa popular, per facilitar una **major participació de la ciutadania** en el procés legislatiu.
- Impulsar les iniciatives necessàries per tal que la Generalitat assumeixi competències en la realització de referèndums i consultes populars directes i reguli **altres formes de participació** - nuclis d'intervenció participativa, consells ciutadans, etc.-, per tal de fomentar-ne l'ús en l'àmbit local i nacional.

⁵ Presentació de la *Memòria del Departament de Relacions Institucionals i Participació 2004*. Barcelona, juliol de 2005.

La creació de la DGPC a principis de 2004, mitjançant el Decret 2/2004, de 7 de gener, d'estructuració del Departament de Relacions Institucionals i Participació, confirma l'aposta del Govern per impulsar la participació ciutadana en el procés d'elaboració de les polítiques públiques.

En el moment inicial, i d'acord amb la normativa que la regula, la DGPC adopta un triple paper:

- de promoció de la participació social;
- d'anàlisi, estudi i proposta de mecanismes, instruments i potencialitats de les tecnologies de la informació per a la promoció de la participació ciutadana, i
- de difusió dels valors i dels principis democràtics.

Inicialment, la DGPC s'estructura en dues subdireccions generals, l'una amb un paper més impulsor (Subdirecció General de Foment de la Participació Ciutadana –SGFPC-) i l'altra amb un paper d'estudi, anàlisi i difusió (Subdirecció General d'Anàlisi de la Participació Ciutadana –SGAPC-).

En particular, la SGFPC ja incorpora entre les seves funcions “la coordinació i l'assessorament en l'adopció de fórmules participatives” i la “proposta de mètodes (...) i de disposicions reguladores”. Aquest perfil expressa la vocació d'influir en els processos participatius que es duguin a terme “en tots els àmbits institucionals” fins al punt que aspira a regular-los, a coordinar-ne les actuacions i a facilitar metodologia i assistència tècnica.

La SGAPC se centra en la funció d'anàlisi (anàlisi comparada, mètodes, sistemes electorals, ús de les tecnologies de la informació...) per proporcionar *inputs* a la SGFPC, i en la funció de difusió dels valors i els principis democràtics.

A partir del contingut de les memòries del Departament de Relacions Institucionals i Participació s'observa que en el període **2004-2006**, la DGPC va anar conformant les línies de treball que li seran pròpies:

- a. el suport a la participació en les polítiques de la Generalitat mitjançant el foment i facilitació de processos participatius, i de mecanismes de generació i articulació del diàleg en situacions de conflicte;
- b. el suport a la participació en els ens locals;
- c. les accions de generació de coneixement sobre participants, entitats, capital social, publicacions, i de creació d'infraestructura tecnològica per a la facilitació de processos participatius.

A finals de 2006, fruit de l'estructuració del Govern sorgit de les eleccions autonòmiques celebrades el mes de novembre, el Departament de Relacions Institucionals i Participació es fusiona amb el Departament d'Interior i es crea el **Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació**. Aquesta operació es concreta en el Decret 479/2006, de 5 de desembre⁶, que estableix una divisió del Departament en dos àmbits, essent un d'ells la **Secretaria de Relacions Institucionals i Participació** d'on passa a dependre la DGPC.

L'elaboració d'aquest decret permet plantejar una **reestructuració de la DGPC** amb la finalitat de posar al dia el seu perfil i la seva organització de treball. **D'un perfil que posa en primer terme, junt amb l'impuls dels processos participatius, les funcions d'estudi i d'anàlisi, es passa a un perfil orientat a l'acció i la intervenció directa** mitjançant la “promoció d'espais,

⁶ Actualment, la regulació vigent de la DGPC és el *Decret 243/2007, de 6 de novembre, d'estructura del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació*, com a resultat d'una reestructuració del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Aquesta regulació, tot i que abasta la DGPC, no va afectar ni les seves funcions ni la seva estructura.

processos i experiències de participació ciutadana” i la insistència en el foment “dels valors i les pràctiques de participació ciutadana que enriqueixin la qualitat de la vida democràtica i la pràctica de l’associacionisme.”⁷

Pel que fa a la seva estructuració interna, l’evolució de les línies de treball havia anat conformant dos àmbits d’actuació en base al públic objectiu (departaments de la Generalitat i ens locals, respectivament), la qual cosa s’institucionalitza mitjançant la creació d’una Subdirecció General de Participació de la Generalitat i una altra de Participació en l’àmbit local. La funció d’anàlisi que residia en la Subdirecció General d’Anàlisi de la Participació Ciutadana perd el seu caràcter nuclear propi del moment inicial i esdevé una funció auxiliar que s’atribueix no ja a una subdirecció sinó a una àrea funcional (Àrea de projectes i recerca) adscrita directament a la persona titular de la Direcció General.

Com a resultat d’aquesta reestructuració, la **Subdirecció General de Participació de la Generalitat** adopta els papers següents:

- **coordinació** en la definició dels espais estables de participació dels diferents departaments de la Generalitat i en l’articulació d’iniciatives per a la millora de la democràcia, la transparència i l’enfortiment de la societat civil;
- **assessorament** en la definició dels espais estables de participació i en l’elaboració de normativa d’aspectes vinculats amb la participació;
- **suport** en el disseny, la implementació, l’avaluació i la difusió de mecanismes i processos participatius vinculats a les polítiques de la Generalitat.

La **Subdirecció General de Participació en l’Àmbit Local** se centra en un paper impulsor de projectes de suport i d’assessorament a les iniciatives locals, i de foment de la innovació i la qualitat democràtica en l’àmbit local.

L’**Àrea de projectes i recerca**, per la seva banda, se centra en l’anàlisi i l’estudi de processos i experiències d’innovació democràtica i a facilitar l’intercanvi i la difusió de coneixement vinculat a la innovació democràtica.

Sobre la base de la nova estructuració, la DGPC defineix un catàleg de serveis⁸ que defineix l’aportació de valor de cadascuna de les unitats de la DGPC i que es mostra de forma sintètica a la **taula 1**.

L’any **2007** hi ha una certa continuïtat amb les línies de treball dels anys anteriors i s’afegeix la d’Actuacions dirigides a la societat civil organitzada, bàsicament un programa de subvencions a entitats en l’àmbit del medi ambient, activitats de formació i publicacions.

Sobre la base d’aquestes línies de treball, i al llarg del 2007, es produeix un reforçament de la participació com a política corporativa i del paper transversal de la DGPC. Així, el **Pla de Govern 2007-2010** determina que s’han de definir processos que permetin una relació més propera entre els gestors públics i la societat per millorar el disseny i els resultats de les polítiques públiques en una societat cada cop més complexa i diversa, i fixa una sèrie d’objectius relacionats amb la incorporació de la participació. En la mateixa línia, la Resolució 70/VIII del Parlament de Catalunya, de 28 de setembre de 2007, sobre l’orientació política general del Govern, insta a elaborar un **Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana**.

⁷ Article 21.1 del *Decret 479/2006, de 5 de desembre, d’estructuració del Departament d’Interior, Relacions Institucionals i Participació*.

⁸ Es pot trobar a la pàgina web sobre participació a la Generalitat:
<<http://www10.gencat.net/drep/AppJava/cat/ambits/participacio/index.jsp>>

Taula 1: Tipologia de serveis oferts per la DGPC

TIPOLOGIA DE SERVEIS	
Suport a la participació en les polítiques de la Generalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Processos participatius • Espais estables de participació • Formació sobre participació ciutadana d'àmbit supralocal
Suport a la participació en les polítiques dels ens locals	<ul style="list-style-type: none"> • Foment, suport i seguiment de les experiències de participació locals • Formació sobre participació ciutadana en l'àmbit local • Reconeixement de les millors pràctiques sobre participació ciutadana
Foment, estudi i difusió de la participació ciutadana	<ul style="list-style-type: none"> • Foment de la participació ciutadana • Institucionalització de la participació ciutadana en el sistema polític i administratiu • Activitats d'estudi i de recerca sobre participació política i social • Assessorament sobre participació ciutadana • Activitats de difusió

Font: Elaboració pròpia, a partir del catàleg de serveis de la DGPC citat.

Davant d'aquest nou escenari, l'any **2008** la Subdirecció General de Participació de la Generalitat estructura el seu treball en cinc línies d'actuació, la majoria coincidents amb les línies de treball habituals, però ara incorporant l'**elaboració del Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana**, que es concep com una "eina de planificació de les polítiques de foment de la participació ciutadana".⁹

Al llarg de 2008, la DGPC aborda, doncs, la qüestió de donar una dimensió institucional de caràcter interdepartamental a la participació ciutadana i de reforçar el paper coordinador de la Subdirecció General de Participació de la Generalitat. S'assumeix que "les polítiques públiques, també les de foment de la participació, exigeixen cada cop més un enfocament transversal, (i) fan imprescindible una major **coordinació i l'establiment de criteris comuns entre tots els departaments pel que fa tant a la introducció de la participació ciutadana** com a instrument de governació i de relació de l'administració amb la ciutadania i la societat civil organitzada, com als mecanismes i procediments que s'han d'emprar."¹⁰

Amb aquesta finalitat es planteja l'oportunitat de desenvolupar el Pla interdepartamental de participació ciutadana amb un horitzó de dos anys i es crea la **Comissió interdepartamental de participació ciutadana** per tal de redactar-lo, mitjançant el Decret 39/2008, de 26 de febrer. Es tracta d'un òrgan col·legiat de composició política formada per alts càrrec de la Generalitat i adscrit al Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. També es conforma un Grup tècnic de treball de caràcter auxiliar.

Les funcions de la Comissió són, entre altres, les següents:

- dissenyar i proposar els eixos estratègics i les línies de treball del Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana (2008-2010);
- concretar les accions que dotaran de contingut el Pla, fixant els compromisos que cada departament assumirà en termes de participació ciutadana;
- concretar, per cadascuna d'aquestes actuacions, el suport econòmic, de personal, logístic i de qualsevol altra mena, que es destini a cada iniciativa departamental.

Com a resultat de les propostes de la DGPC i del treball de la Comissió, el Govern de la Generalitat va aprovar el **Pla interdepartamental de participació ciutadana** el 13 de gener de 2009.

⁹ Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2007. Barcelona, 2008, p. 284.

¹⁰ Preàmbul del Decret 39/2008, de 26 de febrer, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental de Participació Ciutadana.

A l'**annex 2** es mostra un mapa sintètic dels principals actors que intervenen en el PIPC. A banda de la DGPC i de la Comissió Interdepartamental de Participació ciutadana, s'inclouen també i els departaments de la Generalitat –com a demandants i organitzadors de processos participatius¹¹, en el marc de les intervencions públiques que impulsen- altres administracions, entitats d'àmbit social i el conjunt de la ciutadania, com a participants en els processos i activitats previstos en el Pla, i a la vegada com a destinataris dels beneficis que puguin derivar-se d'una participació ciutadana reforçada.

2.2. Percepcions d'alguns actors entorn del procés d'institucionalització

Com hem vist a l'apartat anterior, el sorgiment de la política d'impuls a la participació ciutadana al Govern de la Generalitat és molt recent. Si en el procés d'institucionalització descrit es distingien de forma força clara dues fases consecutives –una, de 2004 a 2006, orientada a l'impuls dels processos participatius, però també, especialment, a les funcions d'estudi i anàlisi de la participació; i una altra, de 2007 fins l'actualitat, orientada fonamentalment a l'acció coordinada i en la qual s'emmarca el PIPC-, el discurs d'algunes de les persones entrevistades per aquesta avaluació aporta alguns matisos addicionals al respecte:

- En primer lloc, es vincula a la primera fase una tasca molt important de sensibilització; de donar a conèixer la participació ciutadana (d'ara endavant, PC) i de convèncer dels seus beneficis en els processos de formulació i d'implementació de les polítiques públiques.
- Aquesta tasca l'entoma directament la DGPC –i molt especialment la persona titular-, qui aprofita la conjuntura de les comissions interdepartamentals per donar a conèixer la PC com un servei nou que el Departament de Relacions Institucionals i Participació ofereix a la resta de departaments del Govern.
- La presència dels responsables de la DGPC en aquests espais és percebuda com un instrument de difusió fonamental en aquesta primera etapa. Aquesta tasca va donant fruits poc a poc, sota la forma d'una demanda creixent de projectes diversos relacionats amb la PC que es plantegen a la DGPC.
- L'increment de demanda marca un punt d'inflexió envers la segona etapa identificada en l'apartat anterior. La necessitat de donar resposta a les iniciatives plantejades pels departaments porta a un reforç de l'estructura interna de la DGPC –que ara s'orienta clarament a l'acció i a la intervenció directa en projectes de PC. La forma d'intervenció de la DGPC es basa cada cop menys en actuacions personalitzades de “venda” i difusió de la PC en determinats espais, per centrar-se en l'organització interna dels processos i funcions que permetin coordinar i portar a terme projectes concrets. Aquesta evolució porta també a un reforç de la plantilla de la DGPC i a una certa especialització del personal per funcions i projectes.

¹¹ Alguns departaments de la Generalitat compten amb unitats especialitzades en aquesta matèria, la qual cosa sembla indicar que han assumit la participació com una pràctica regular i normalitzada: és el cas de l'Àrea d'Informació i Participació de l'Agència de Residus de Catalunya, la Secció de Campanyes Educatives i Participació de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat, l'Agència Catalana de l'Aigua o el Servei Català de la Salut. En altres casos, com en la Unitat de foment de la participació de l'Agència Catalana de la Joventut, l'objectiu és fomentar la participació dels joves preferentment en l'àmbit local.

- El Pla es conceptualitza com una primera crist·lització d'aquesta segona etapa d'institucionalització de la PC en l'Administració de la Generalitat i s'és conscient que la penetració de la participació en la forma de fer de les administracions públiques és un procés lent:

[E] (...) dir (que) aquests 6 anys han estat una revolució de governança ... no és cert. Però si que és cert si que va canviant i és lent i sostingut. No hi ha marxés endarrere. (248:248)

3. Metodologia d'avaluació

L'avaluació de polítiques públiques és una forma d'investigació social aplicada orientada a valorar el disseny, el funcionament i els resultats de les intervencions públiques amb relació a les problemàtiques socials que es troben al seu origen.

Entenem per metodologia d'avaluació el procés que té per finalitat:

1. identificar el propòsit de l'avaluació: qui vol avaluar què i per a què;
2. analitzar les condicions d'avaluabilitat de la intervenció, i especialment la disponibilitat d'informació, temps i altres recursos que puguin afectar-la;
3. dissenyar un model d'avaluació coherent amb l'objectiu perseguit i factible, en funció de la informació, el temps i el pressupost disponible;
4. obtenir, processar i analitzar informació sobre la intervenció objecte de l'avaluació, mitjançant l'aplicació de diverses tècniques d'investigació, de manera que arribem a generar evidències que ens permetin emetre judicis de valor al respecte.

Tot seguit anem a veure l'aplicació d'aquest procés a l'avaluació del PIPC.

3.1. Propòsit de l'avaluació

L'avaluació intermèdia de la implementació del PIPC 2008 – 2010 té com a finalitat conèixer l'estat d'execució del Pla amb relació als seus objectius i planificació inicial, analitzar i valorar possibles desviacions que s'estiguin donant i, finalment, emetre unes conclusions i recomanacions sobre eventuais millores a introduir en l'any que resta per a la finalització del seu període de vigència.

L'abast de l'avaluació es circumscriu al propi Pla, i no al conjunt d'accions de participació incloses en la seva programació operativa. Així mateix, s'analitza la implementació del Pla en l'àmbit de la Generalitat, exclouent l'anàlisi a les administracions locals.

Aquest objectiu i abast s'ha fixat de comú acord amb la DGPC, mitjançant l'intercanvi inicial d'informació sobre possibles enfocaments de l'avaluació i la realització de diverses reunions al respecte.

3.2. Fonts d'informació disponibles

3.2.1. Fonts d'informació relatives al PIPC i a les accions que desplega

Hem de dir que la disponibilitat de dades per a l'avaluació del PIPC és, en general, força limitada, bàsicament pel fet de tractar-se d'un programa recent, i sobre una política també recent i innovadora.

Pel que fa a informació general del Pla, el document aprovat el gener de 2009, ja citat, és l'única font documental disponible. Tenint en compte que el PIPC encara no ha acomplert el seu primer any de vigència, no es disposa d'una memòria d'activitats o d'informes de seguiment del conjunt del Pla.

Als efectes d'una primera aproximació a l'estat actual d'execució del Pla, hem construït una taula de seguiment de la programació del PIPC que es pot consultar a l'**annex 5**, la qual s'ha omplert amb la col·laboració dels responsables tècnics de la DGPC. Hem aprofitat la confecció

d'aquesta taula per fer també una primera identificació de les fonts d'informació disponibles amb relació a les accions concretes incloses en la programació del PIPC. Aquestes fonts d'informació, que consten a l'**annex 5** com a part de la taula de seguiment de la programació del PIPC, poden agrupar-se en les categories següents:

a. Bases de dades dels òrgans gestors

A l'**annex 3** incloem dues taules que recullen la informació que la DGPC ens ha proporcionat sobre l'estructura de set bases de dades diferents, i que hem organitzat de manera comparativa. Les bases de dades sobre les quals disposem d'informació són les següents:

- BD de la DGPC, basada en un qüestionari que es passa als participants en processos de participació.
- BD del DPTOP de convocats al procés de catàlegs de paisatge.
- BD del DASC d'inscrits al procés del Pacte Nacional per a la Immigració.
- BD del DASC de convocats al procés del Pla estratègic de serveis socials.
- BD del DMAH de convocats al Debat de l'aigua.
- BD del DMAH de la Convenció catalana del canvi climàtic.
- BD del DMAH del procés de conservació de la biodiversitat.

Es constata que es tracta d'estructures de BBDD heterogènies amb relació a accions de naturalesa similar. En alguns casos, per exemple, les dades que es registren sobre els participants es refereixen a persones convocades, en altres a persones inscrites i en altres no s'especifica.

Per altra banda, hem detectat cinc accions en què, tot i constar l'existència d'una BD a la taula de seguiment, en desconeixem l'estructura. Són les següents:

- BD del DMAH sobre el Pla de gestió del districte de conca hidrogràfica de Catalunya i d'altres demarcacions hidrogràfiques compartides.
- BD del DMAH sobre el Fòrum Social per a la Sostenibilitat de Catalunya.
- BD de la DGPC sobre accions de foment de la participació als ens locals.
- BD de la DGPC sobre accions de formació de tècnics en participació ciutadana al món local.
- BD de la DGPC sobre accions de promoció de l'elaboració de plans de participació en associacions no lucratives.

b. Informació documental (memòries, informes, etc.)

A la taula de seguiment mencionada en apartats previs, es registra també l'existència de memòries o informes específics sobre les diferents accions que consten a la programació del PIPC.

Segons aquestes dades, tal i com consta a la **taula 2**, hi ha 46 accions sobre les quals no consta cap font d'informació, sense tenir en compte, lògicament, aquelles no iniciades. De les 46, 34 corresponen a casos en què la taula de seguiment de la programació del PIPC no permet saber en quina situació es troba l'acció; 10 corresponen a accions finalitzades i 2 a accions encara en curs.

Taula 2: Accions del PIPC sense informació disponible segons la Taula de seguiment, ordenades segons situació de l'acció i rol de la DGPC

Situació de l'acció	Rol de la DGPC	Accions del PIPC sense informació disponible (nº)*
Es desconeix en quin situació es troba l'acció	Sense intervenció de la DGPC	32 accions (1, 6, 7, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 46, 47, 48, 51, 53, 56, 57, 81, 83, 85, 86)
	Sense informació sobre quin ha estat el rol de la DGPC	2 accions (55, 89)
Finalitzada	Sense intervenció de la DGPC	2 accions (9, 79)
	Sense informació sobre quin ha estat el rol de la DGPC	6 accions (40, 41, 43, 44, 45, 49)
	Amb intervenció de la DGPC	2 accions (67, 80)
En curs	Sense intervenció de la DGPC	2 accions (77, 78)

Font: elaboració pròpia a partir de la Taula de seguiment de la programació del PIPC que consta a l'**annex 5**.

(*) El nº entre parèntesi identifica l'acció de què es tracta, a partir de la numeració inclosa a la Taula de l'**annex 5**.

L'absència d'un sistema de recollida sistemàtica d'informació sobre les accions incloses al PIPC, les seves característiques, les persones involucrades i els resultats als què s'arriba, juntament amb el fet de disposar d'un calendari de temps molt limitat per realitzar l'avaluació, ha decantat la metodologia d'avaluació cap a l'aplicació de tècniques qualitatives, com s'explica en l'apartat 3.3. Al final de l'informe, a l'apartat de conclusions i recomanacions, hem inclòs una secció específica sobre el sistema de gestió de coneixement del PIPC i possibles millores al respecte.

3.2.2. Models d'avaluació de polítiques d'impuls de la participació

Les polítiques d'impuls de la participació ciutadana són encara força recents, i si bé la literatura existent sobre metodologia d'avaluació de processos participatius és abundant, no ho és tant la relativa a avaluació de les polítiques que els impulsen, i que pretenen incidir en la "qualitat democràtica" existent en un sistema social i polític donat.

Els darrers anys, però, han sorgit algunes experiències interessants al respecte, alguns dels quals consten a l'**annex 1**. Ens ha semblat especialment inspirador l'informe *The True Costs of Public participation* (Andersson, E., Warburton, D i Wilson, R., 2005), que planteja, encara que de forma esquemàtica, un possible model d'avaluació de polítiques de participació, identificant diversos indicadors d'impacte en diferents dimensions de la qualitat democràtica prèviament definides, així com enfocaments per a l'avaluació econòmica, que ha de posar en relació els beneficis de la participació amb els costos que genera.

Tot i que la present avaluació se centra en el disseny i la implementació del PIPC, hem fet una primera anàlisi d'aquests models i, tot i no utilitzar-los en l'elaboració d'aquest informe, sí en

fem referència en l'apartat final, de conclusions i recomanacions, als efectes de començar a reflexionar sobre possibles aproximacions a l'avaluació d'impacte i l'avaluació econòmica de la política d'impuls de la participació a Catalunya.

3.3. Disseny de l'avaluació

3.3.1. Enfocament general de l'avaluació

Pel que fa als aspectes concrets que es volen avaluar, l'enfocament que proposem per a l'avaluació intermèdia del PIPC 2008 - 2010 inclou el que anomenem una avaluació de la *teoria del canvi* i una avaluació de la *implementació*. A la **taula 3** reflectim de forma sintètica el que entenem per cadascun d'aquests conceptes i el que avaluem en cada cas:

Taula 3: Abast de l'avaluació intermèdia de la implementació del PIPC 2008 – 2010

	Disseny o teoria del canvi	Implementació
Què és?	<ul style="list-style-type: none"> Un model lògic que inclou un conjunt d'hipòtesis sobre com i per què se suposa s'assoliran els objectius del pla per a solucionar o mitigar el problema que es troba al seu origen. 	<ul style="list-style-type: none"> La forma en què el disseny es tradueix a la realitat: la posta en pràctica de la intervenció pública.
Què avaluem?	<ul style="list-style-type: none"> La coherència i plausibilitat del disseny del PIPC. 	<ul style="list-style-type: none"> Com s'està desenvolupant la intervenció a la pràctica: el grau d'ajust al disseny inicial, les possibles desviacions, les seves causes i les seves conseqüències amb relació a allò previst.

Font: elaboració pròpia.

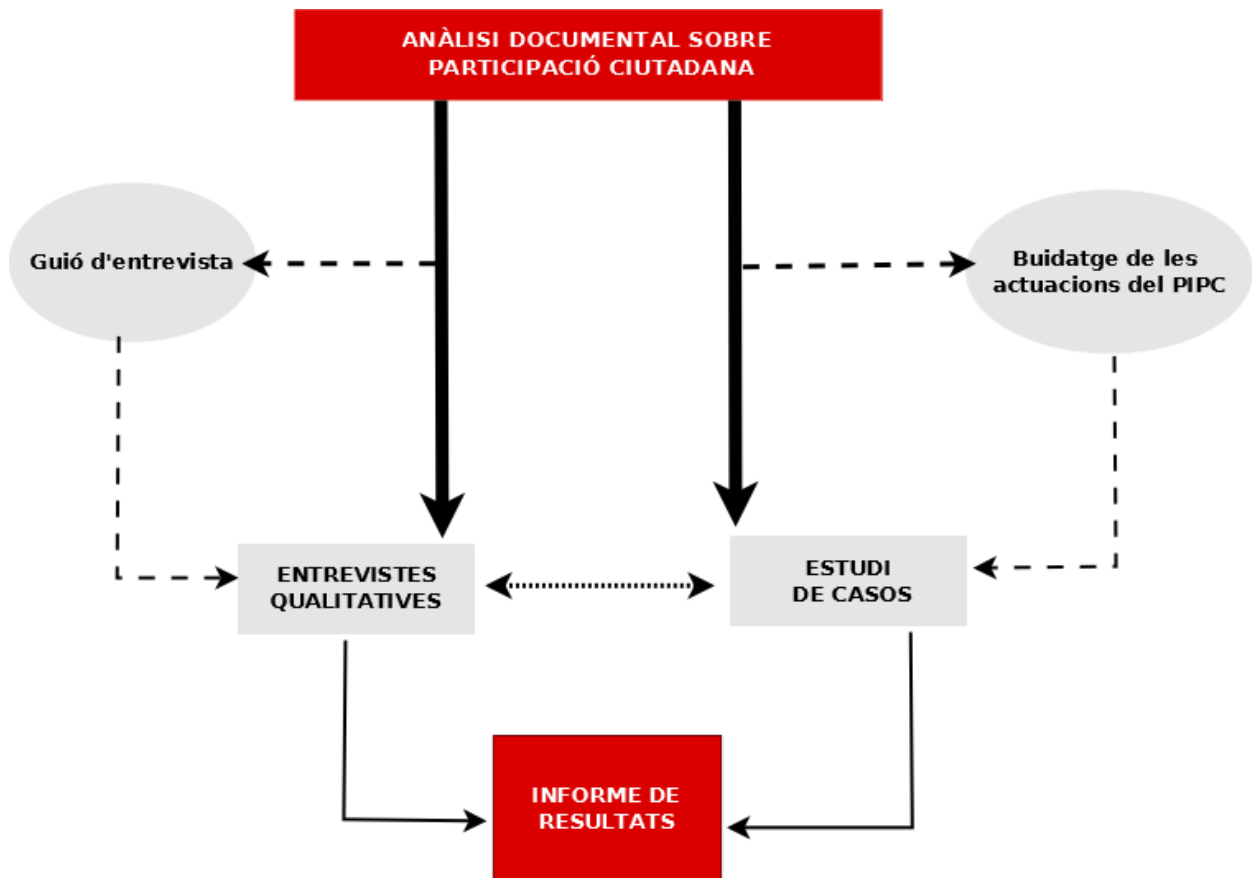
Partint de les circumstàncies i de les limitacions relatives a la disponibilitat de dades a què ens hem referit a l'apartat anterior, i de comú acord amb la DGPC, hem plantejat una avaluació de tipus eminentment qualitatiu, basada en quatre mètodes de recollida i anàlisi d'informació sobre el disseny i la implementació del PIPC:

- Revisió i anàlisi documental sobre el PIPC i el seu context institucional i organitzatiu.
- Revisió i anàlisi documental relativa a quatre casos concrets d'activitats de participació incloses al PIPC.
- Realització d'entrevistes individuals a interlocutors de la DGPC i de diferents departaments de la Generalitat involucrats en el Pla.
- Actualització i anàlisi de la taula general de programació d'activitats inclosa al PIPC inicial.

Pel que fa a l'anàlisi documental, als **annexes 1 i 3** s'inclou un llistat complet dels documents relatius al PIPC i als casos seleccionats, que s'han analitzat en el marc d'aquesta avaluació. La **il·lustració 1** mostra la interacció entre aquesta fase prèvia, l'estudi de casos i la realització d'entrevistes a actors clau.

II-lustració 1: Procés seguit per a l'avaluació del disseny i l'avaluació de la implementació del PIPC

Font: elaboració pròpia.

En primer lloc, s'ha portat a terme una revisió documental sobre política pública i participació ciutadana treballant documents que van des de la redacció del mateix Pla a experiències concretes de participació ciutadana. D'aquesta revisió s'ha fet un buidatge i s'han indexat els temes per categories conceptuals. Al mateix temps i com es pot apreciar en l'**annex 4**, s'ha fet uns mapes semàntics del PIPC 2008-2010 i s'ha creat el guió de preguntes per a les entrevistes qualitatives, com veurem a l'apartat següent. Paral·lelament, s'ha recollit i estructurat informació sobre l'estat actual de les actuacions de PC que especifica el Pla i s'han seleccionat de forma consensuada amb la DGPC aquells casos estratègicament més representatius. A partir d'aquests casos, hem seleccionat finalment aquells informants privilegiats per les entrevistes qualitatives que tinguessin una visió holística de la participació ciutadana en el marc del PIPC.

Amb relació a la realització d'entrevistes a informats privilegiats, destaquem que les avaluacions que hem consultat de processos de PC ressalten la importància de tenir en compte la perspectiva del personal polític i tècnic que ha pres part en el procés. És a dir, es ressalta la importància de la percepció de les persones que viuen la quotidianitat del programa públic de participació ciutadana.

3.3.2. Recollida d'informació *ad hoc*: estudi de casos i entrevistes qualitatives

Dues de les tècniques de recollida d'informació que hem emprat en l'avaluació intermèdia del PIPC han estat l'estudi de casos i l'entrevista. Per una banda, la tècnica de **l'estudi de casos**

té per finalitat recollir i analitzar de forma detallada dades d'un cas o d'un conjunt de casos que són considerats representatius i significatius d'una categoria prèviament definida. El criteri de selecció de casos per aquest projecte d'avaluació ha estat la inclusió paritària d'espais estables i processos participatius amb prou centralitat dins del PIPC. És a dir, que es tractessin d'actuacions de participació amb una implicació de la DGPC, perllongats en el temps i amb suficients fonts documentals com per fer-ne una anàlisi en profunditat. La informació recollida per cada procés ha estat documental en una primera fase. En una segona, s'ha contrastat la pràctica de cada actuació amb entrevistes en profunditat.

Més concretament, per a la present avaluació s'han seleccionat els casos següents:

- Procés participatiu per a l'elaboració del Catàleg de Paisatge de les comarques centrals.
- Procés participatiu relatiu a l'Estratègia de Desenvolupament Sostenible 2026.
- Espai estable de participació: el Consell de Seguretat de Catalunya.
- Espai estable de participació: la Taula de Ciutadania i Immigració.

A l'**annex 3** es troba una taula de síntesi amb les principals característiques d'aquests quatre casos. Així mateix, en el mateix **annex 3** es troba la relació de documents analitzats en cada cas.

Per altra banda, l'**entrevista qualitativa** permet obtenir informació directa mitjançant el contacte personal en el que s'estableix una relació de conversa sobre uns temes prèviament definits de forma oberta i donant la possibilitat d'emergència de nous temes importants des de la perspectiva de l'entrevistat. Un aspecte clau en el disseny de l'entrevista és la definició i la formulació de les preguntes que es faran. Per l'elaboració del guió d'entrevista¹², s'ha partit d'una anàlisi semàntica del propi text del Pla així com la posterior elaboració de mapes conceptuals inclosos en l'**annex 4**. La selecció dels entrevistats s'ha fet a base dels casos seleccionats i estudiats prèviament i tenint en compte que fossin informants privilegiats endògens a la DGPC i exògens com a interlocutors departamentals. A l'**annex 3** es troba la relació d'entrevistes realitzades.

A la **il·lustració 2** es detallen les accions de participació seleccionades i la relació amb les entrevistes realitzades.

3.4. Limitacions metodològiques

Una decisió que cal prendre en qualsevol disseny d'avaluació és determinar l'abast del tòpic avaluat i de la informació que es vol obtenir: amplitud o profunditat? Aconseguir moltes dades vol dir incrementar el temps i els recursos, però aconseguir-ne poques redueix la possibilitat d'identificar correctament problemes i de suggerir propostes de millora.

Donant per descomptat que mai es pot trobar un equilibri perfecte entre aquestes dues dimensions, el recurs és optar per explicitar fins on arribar el disseny de l'avaluació fent evidents les seves limitacions. En el cas de l'avaluació del PIPC, aquestes limitacions són les següents:

- No s'ofereixen dades quantitatives estadísticament significatives sinó un conjunt de percepcions socials heterogènies i plurals.
- Els resultats de l'avaluació no són, per tant, generalitzables.

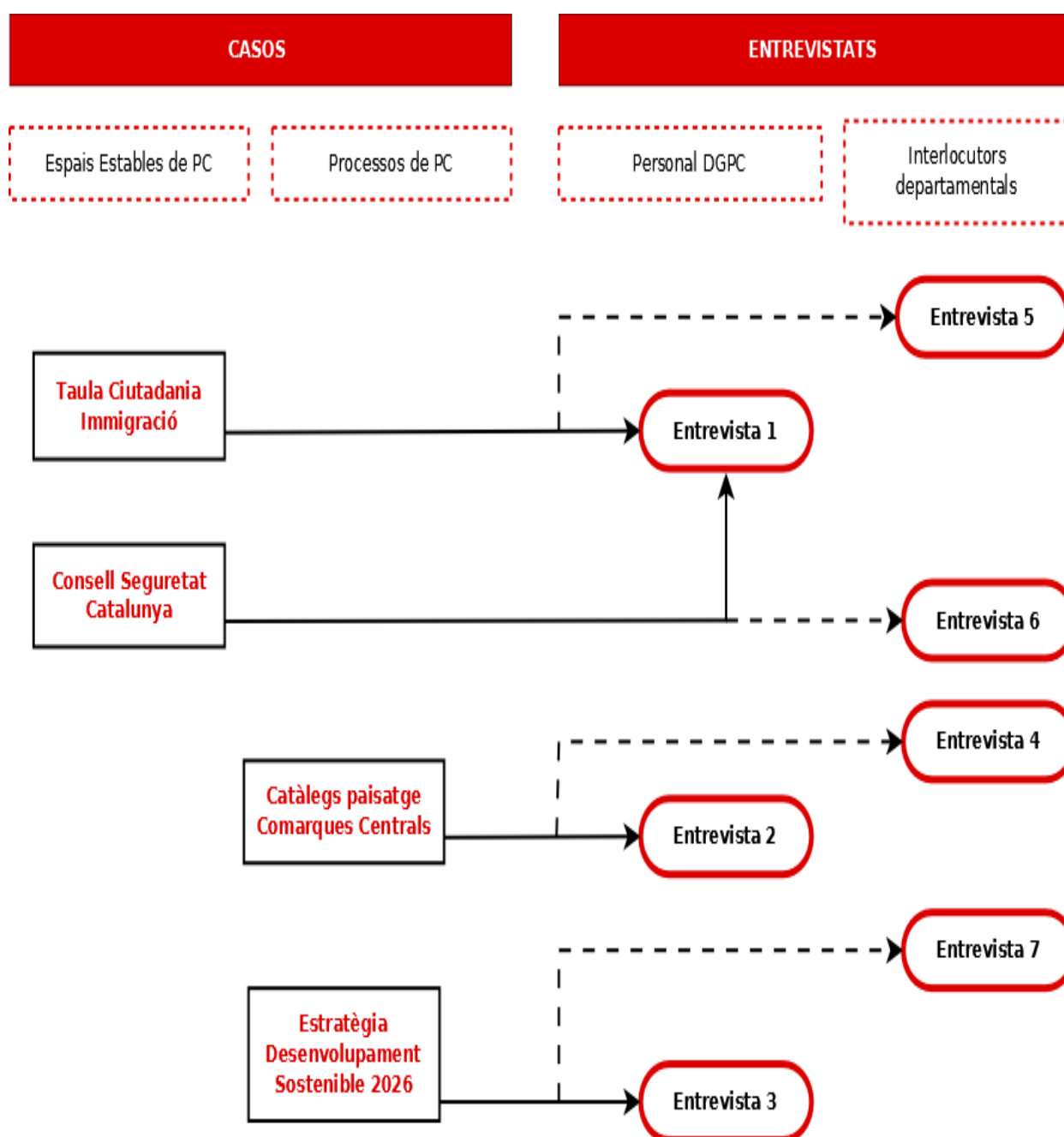
12 Vegeu **annex 3**

- El disseny de l'avaluació és *ad hoc* i específic a aquesta avaluació i no replicable a altres avaluacions.
- No genera conclusions definitives sinó que més aviat esdevenen un punt d'inici per a futures avaluacions.

Malgrat aquestes limitacions metodològiques, entenem que la informació qualitativa obtinguda per aquesta avaluació permet identificar algunes qüestions rellevants sobre els objectius del Pla i sobre el seu funcionament real, que poden ser tingudes en compte en el segon any d'implementació i, especialment, amb relació al disseny d'un eventual nou Pla. Així mateix, les limitacions detectades en la disponibilitat d'informació permet fer algunes recomanacions de millora al respecte en l'apartat final de l'informe.

II·Il·lustració 2: Relació de casos analitzats i entrevistes realitzades

Font: elaboració pròpia.

4. Avaluació del disseny

4.1. Què és avaluar el disseny: teoria del canvi i preguntes d'avaluació.

Les polítiques públiques han de tenir sempre una raó de ser: han de respondre a una determinada problemàtica o necessitat social que justifiqui una intervenció pública. Aquesta ha de fer explícites en la seva formulació quines millores o modificacions pretén amb relació al problema de partida i com es proposa arribar a aquest resultat.

La formulació teòrica de la política és el que anomenem el seu disseny o *teoria del canvi*. La descripció i valoració de la *teoria del canvi* és l'objecte de l'avaluació del disseny i el punt de partida de l'avaluació de la implementació i de l'impacte de la política, donat que aquestes difícilment es podrien portar a terme sense haver establert prèviament quins són els objectius de la intervenció pública, com es proposa assolir-los i quina lògica causal vincula el problema, els objectius, els recursos, els instruments i els productes que la intervenció mobilitza.

A la secció següent pretenem identificar els fonaments teòrics del Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana 2008-2010 (PIPC) i descriure i valorar la plausibilitat i coherència de la *teoria del canvi* subjacent. Per fer-ho ens basem en l'anàlisi de documents propis del Pla, en l'anàlisi de marcs conceptuals propis de intervencions de participació ciutadana que hem identificat en la literatura acadèmica especialitzada i també en les entrevistes realitzades *ad hoc* per a la present avaluació.

Les **preguntes d'avaluació** que pretenem respondre amb aquest exercici són les següents:

1. Quina és la raó d'ésser del Pla?
2. Quins objectius estratègics, en termes d'impacte, vol assolir?
3. Mitjançant quines activitats i recursos es proposa assolir-los?
4. Amb quins resultats immediats?
5. Els elements anteriors són percebuts d'igual manera pels responsables i interlocutors tècnics a càrrec del Pla i de les activitats incloses?
6. El model d'intervenció que conformen els elements anteriors i les relacions que s'estableixen entre ells és coherent? Quines febleses presenta? Com es poden millorar?

4.2. La teoria del canvi als documents del PIPC

Com hem vist a l'apartat 2.1. d'aquest informe, el Departament d'Interior i Relacions Institucionals de la Generalitat impulsa, a través de la DGPC, la política pública de foment de la participació. Aquesta és una "política en construcció" tal com declara el PIPC 2008-2010.

El PIPC constitueix un primer pas en el disseny d'una política integrada de foment de la participació després d'una primera fase iniciada el 2004, de difusió de la participació com a instrument de l'acció de govern i de foment d'experiències concretes de participació orientades a l'experimentació i la innovació.

El document del PIPC (PIPC, 2009) consta de dues parts que es poden diferenciar pel que fa a naturalesa del seu contingut: una part teòrica de plantejament dels principis de PC i de la finalitat última i objectius estratègics que pretén assolir el PIPC en aquest marc, i una segona part que recull el desplegament operatiu del Pla, ordenat en diversos eixos d'actuació.

4.2.1. Els objectius estratègics del PIPC

Segons el PIPC, la finalitat última o **impacte a llarg termini** que es vol assolir mitjançant la contribució del PIPC és “millorar la qualitat de la democràcia a Catalunya” (PIPC, 2009, p. 7).

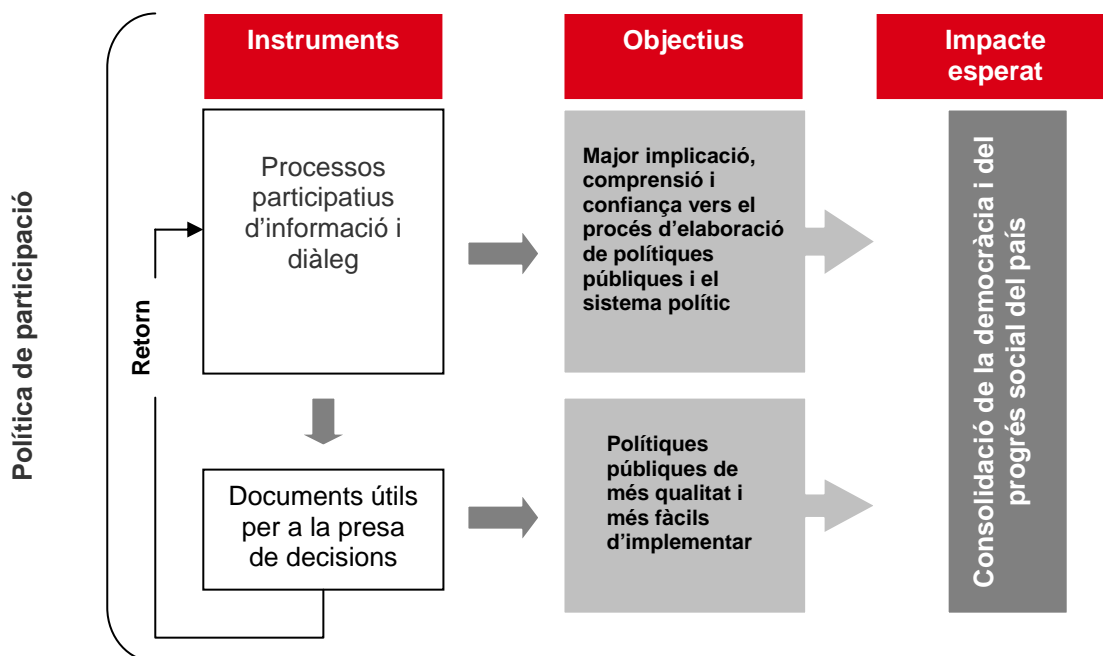
El PIPC acota el concepte de participació ciutadana a la deliberació –entesa com una dinàmica ordenada d’argumentació entre participants representatius de la diversitat de punts de vista i de les vivències de la ciutadania, en què es defensen alternatives diverses- en el marc dels processos de presa de decisions públiques. Per tant, altres formes de participació ciutadana en la vida pública, com ara el voluntariat, l’associacionisme, etc., queden fora de l’abast del PIPC.

El PIPC parteix, per tant, de la premissa inicial que la PC definida d’aquesta manera contribueix a la consolidació de la democràcia i al progrés social del país. Com s’aconsegueix, segons el PIPC, la consolidació de la democràcia i el progrés social a través de la participació?

- en primer lloc, diu del PIPC, la participació contribueix a la implicació de la ciutadania respecte de la política i a generar confiança;
- en segon lloc, la participació contribueix a la millora de l’acció de govern, fent que es prenguin decisions de més qualitat i que aquestes siguin més fàcils i ràpides d’implementar;
- en tercer lloc, la participació contribueix a enfortir el capital social necessari per tirar endavant els projectes col·lectius que el país reclama.

A la il·lustració 3 es plasma, de forma esquemàtica, aquesta cadena causa-efecte.

Il·lustració 3: Visió esquemàtica de la finalitat i instruments de la política de participació segons el PIPC

Font: elaboració pròpia.

Més concretament:

- a. la participació ciutadana permet que la ciutadania intervingui en els afers públics a través de la canalització de les aportacions expressades per la societat civil després de processos d'informació i diàleg entre la totalitat de valors i interessos que tenen presència social significativa;
- b. el diàleg facilita que els participants transformin les seves opinions inicials per altres de més reflexionades;
- c. el diàleg fomenta l'aparició de dinàmiques col·laboratives en la societat civil;
- d. el diàleg genera confiança en les institucions públiques;
- e. el diàleg conclou amb un document útil per als procediments de presa de decisions.

Un factor molt important per tal que aquesta hipòtesi funcioni i realment es generi confiança en el sistema és el compromís, per part dels responsables polítics, de tenir en compte el resultat del procés de deliberació a l'hora de prendre decisions, donant-ne explicacions al respecte als ciutadans que hi han participat (procés de **retorn**).

Tot i partint d'aquest marc conceptual relatiu al concepte de participació, a les finalitats últimes de la política d'impuls de la participació i a les hipòtesis sobre com aquesta opera, el PIPC es concep amb un caràcter marcadament instrumental, com un primer pas vers l'objectiu de disposar d'una veritable política d'impuls de la participació a la Generalitat.

En aquest context, els impactes o *outcomes* directes que es volen assolir mitjançant la contribució del PIPC, segons declara el text del Pla són (PIPC 2009, p.7):

- incrementar la quantitat i la qualitat de la participació ciutadana;
- divulgar la cultura de la participació de manera transversal i integral als departaments de la Generalitat.

4.2.2. Els objectius operatius, les activitats i els recursos que preveu el PIPC

A partir d'aquests objectius que podríem denominar estratègics, el Pla concreta una sèrie d'objectius de naturalesa operativa, que apuntarien als resultats concrets o *outputs* que es pretenen assolir (PIPC, 2009, p. 13):

- a. Establir **criteris comuns** entre tots els departaments de la Generalitat tant pel que fa a la introducció de la participació ciutadana com instrument de governació i de relació de l'Administració amb la ciutadania i la societat civil organitzada com als mecanismes i instruments que s'han d'emprar.
- b. **Programar les accions** de participació ciutadana i preveure'n els recursos necessaris en el període 2008 – 2010.
- c. Coordinar les accions de participació per **racionalitzar i harmonitzar** l'oferta de participació ciutadana a la Generalitat.

Les activitats que el PIPC pretén desplegar per donar compliment a aquests objectius es troben ordenades en 5 eixos, que a la vegada contenen diverses línies d'actuació (11 en total). A cada eix li corresponen diverses accions concretes (94 accions per al conjunt del Pla), que es llisten dins de cada eix, sense posar-les en relació amb les línies d'actuació mencionades. A la **taula 4** es mostra, de forma sintètica, aquesta estructura.

Taula 4: Estructura del PIPC

Eixos del PIPC	Denominació	Línies d'actuació	Descripció
Eix 1	Incorporació de la ciutadania en l'elaboració de lleis, pactes, plans programes i reglaments	<ul style="list-style-type: none"> • Pactes Nacionals • Processos de participació ciutadana 	S'incorpora a la ciutadania en el procés de decisió política general.
Eix 2	Millora i racionalització dels espais estables de participació	<ul style="list-style-type: none"> • Avaluació del funcionament dels consells de participació • Millora i racionalització dels consells de participació • Creació de nous consells de participació 	Mitjançant espais estables de participació s'estableix una relació permanent entre administració i entitats de la societat civil.
Eix 3	Resolució de conflictes territorials	<ul style="list-style-type: none"> • Projectes de mediació en el territori 	Introdueix eines de diàleg i mediació amb els actors socials i territorials per tal de recollir els diferents punts de vista sobre els impactes de les decisions públiques en el territori.
Eix 4	Millora de la qualitat de la infraestructura de la participació i inclusió de la diversitat social	<ul style="list-style-type: none"> • Formació de personal al servei de les administracions públiques • Millora de la qualitat dels serveis contractats a proveïdors externs • Millora del disseny de la participació per incloure la diversitat social • Innovació 	Inclou un canvi en la forma de relació de l'administració amb la ciutadania basada en noves pautes d'actuació basades en la participació.
Eix 5	Enfortiment de la democràcia representativa i canvis normatius	<ul style="list-style-type: none"> • Exploració de quines aportacions de l'estudi poden concretar-se en accions • Estudi de l'impuls de canvis normatius 	Parteix de l'estudi sobre abstenció i desafecció política ¹³ , per tal de posar de manifest la necessitat de que la democràcia deliberativa complementi la democràcia representativa com a forma de lluita contra els déficits de confiança entre ciutadania i administració pública.

Font: elaboració pròpia a partir del document del PIPC (PIPC, 2009).

A la **taula 5** podem veure el nombre d'accions incloses al PIPC, per departaments i eixos, junt amb l'assignació de recursos pressupostaris¹⁴ per Departament que consta al Pla.

¹³ *Actituds polítiques i comportament electoral*, 2009.

¹⁴ Aquesta avaluació no inclou l'anàlisi dels recursos econòmics aplicats al PIPC, per la qual cosa ens limitem en aquest cas a reproduir la informació que consta al document del Pla (PIPC, 2009).

Taula 5: Nombre d'accions per Departament, Eix i despesa

DEPARTAMENT	Nombre d'accions per Eix						DESPESA
	Eix 1	Eix 2	Eix 3	Eix 4	Eix 5	Total	
Presidència	0	0	0	2	0	2	4.000,00 €
Vicepresidència	3	2	0	0	0	5	123.800,00 €
Interior, relacions institucionals i participació	3	3	3	14	7	30	8.026.205,00 €
Economia i finances	0	0	0	2	0	2	13.600,00 €
Governació i administracions públiques	1	1	1	1	0	4	265.200,00 €
Política territorial i Obres Públiques	1	0	0	1	0	2	1.062.600,00 €
Justícia	0	2	0	0	0	2	8.600,00 €
Educació	2	1	0	0	0	3	- €
Cultura	0	1	0	0	0	1	- €
Salut	0	3	0	0	0	3	165.992,60 €
Agricultura, alimentació i acció rural	0	1	0	0	0	1	4.300,00 €
Treball	0	0	0	1	0	1	110.200,00 €
Innovació, universitats i empresa	1	0	0	0	0	1	190.000,00 €
Acció Social i Ciutadania	7	9	0	6	1	23	757.900,00 €
Medi Ambient i Habitatge	8	4	1	1	0	14	2.225.817,07 €
TOTAL	26	27	5	28	8	94	12.958.214,67 €

Font: elaboració pròpia, a partir del PIPC.

De la lectura detallada de la relació d'accions incloses es desprèn una certa tipologia d'activitats. Més concretament, identifiquem les següents:

- realitzar processos de participació
- proporcionar infraestructura a la participació
- generar mètodes d'aplicació a la participació
- realitzar activitats de difusió de la participació

Per arribar a definir aquesta tipologia d'activitats hem seguit un procés inductiu a partir de les accions i dels eixos contemplats al PIPC. A tall d'exemple, les accions del PIPC referides a l'activitat que hem identificat com a "realització de processos de participació" es troben a l'Eix 1 i a l'Eix 3. Alguns exemples d'accions:

- 5. Desplegament reglamentari de la llei de jocs i espectacles (procés participatiu)
- 20. Debat de l'aigua (procés participatiu)
- 57. Creació del Parc Natural del Mongri-Illes Medes-Baix Empordà i del Parc Natural de les Muntanyes de Prades (processos de diàleg amb els agents del territori)

Les accions del PIPC referides a l'activitat que hem identificat com a "proporcionar infraestructura de participació" inclouen, per una banda, la millora d'espais estables de participació que es poden trobar a l'Eix 2; per altra banda, la provisió o millora d'infraestructura d'altra naturalesa per a la participació –com ara plataformes tecnològiques- que es poden

trobar a l'Eix 4, i també les accions orientades a proporcionar formació en matèria de PC al personal que se n'hagi de fer responsable. Alguns exemples d'accions:

- 29. Consell de seguretat de Catalunya (suport tècnic en el disseny i desenvolupament del Consell)
- 59. e- Catalunya (adaptació de l'eina e-Catalunya a la participació ciutadana)
- 62. Formació de tècnics en participació ciutadana al món local (subvencions)
- 67. Formació a personal de les administracions públiques en l'àmbit de la participació (formació a l'EAPC)
- 81. Formació en dinamització de la participació de població immigrada per a tècnics locals (formació)

Les accions del PIPC referides a l'activitat que hem identificat com a "generació de mètodes d'aplicació a la participació" es poden trobar a l'Eix 3 i a l'Eix 4. Alguns exemples d'accions:

- 56. Guia metodològica per a la generació de consens social en el desplegament de les infraestructures de telefonia mòbil a Catalunya en l'àmbit local (prova pilot a sis municipis en la utilització de la metodologia GECODIT)
- 69. Guia de bones pràctiques sobre participació en l'àmbit d'urbanisme (elaboració de la guia)

Les accions del PIPC referides a l'activitat que hem identificat com a "realitzar activitats de difusió de la participació" es troben bàsicament a l'Eix 5. Alguns exemples d'accions:

- 87. Debat social sobre l'informe "Comportament electoral i actituds polítiques a Catalunya" (publicació de l'informe, difusió i jornades de debat)
- 92. Foment de la participació als centres d'educació (premi de participació als centres d'educació)

4.2.3. Els resultats esperats

La realització d'aquestes accions agrupades donarà hipotèticament com a resultats, connectats directament amb els objectius operatius del PIPC, els següents:

- una programació de processos de participació previstos pel període 2009-2010 assolida, de forma coordinada i d'acord amb els recursos assignats;
- unes infraestructures de participació, incloent espais estables de participació, formació del personal, plataformes tecnològiques, etc., millorades i disponibles per acollir nous processos;
- uns criteris i uns recursos metodològics sobre com introduir la PC disponibles i utilitzats pels departaments;
- unes activitats de difusió de la participació previstes al PIPC realitzades.

Aquests resultats hauran de contribuir al compliment dels impactes directes esperats del PIPC, que són, recordem-ho:

- incrementar la qualitat i la quantitat de processos de participació, i
- divulgar la cultura de la participació de manera transversal i integral a tots els departaments de la Generalitat.

Aquests resultats i els impactes a mig termini que previsiblement se n'han de derivar contribuiran a assolir l'impacte a llarg termini previst al PIPC i que ja hem mencionat.

A la **il·lustració 4** es mostra un esquema d'aquesta *teoria del canvi* implícita que deriva directament de la nostra anàlisi tant del document del PIPC com de la programació inicial d'activitats inclosa.

4.3. La teoria del canvi percebuda

Al llarg de les entrevistes realitzades, en al·ludir als objectius del Pla expressats en la documentació oficial, es fa present una ambigüitat que podem qualificar com típica d'aquests tipus d'intervencions transversals. D'una banda, la pretensió legítima d'afegir un valor que vagi més enllà de la mera suma d'actuacions departamentals, i encaminat en aquest cas, com hem vist en l'apartat anterior, a incrementar la qualitat de la PC a la Generalitat i a difondre la cultura de la participació. De l'altra, les dificultats –derivades d'una cultura organitzativa departamental encara excessivament compartimentada, de l'escassetat de recursos, de les urgències que marca el “dia a dia” de l'agenda política,...- per anar gaire més enllà de la visualització d'una suma d'actuacions que fan altres, i en les que s'exerceix, en el millor dels casos, una influència desigual.

[E]: (...) el Pla és una fase molt embrionària encara de la política de PC. (...) a la pràctica és una programació de les actuacions de PC dels diferents departaments, amb la nostra col·laboració o sense. Des de la DGPC no s'estableix quines polítiques són prioritàries (...). El fet de formalitzar-les a través d'un Acord de Govern, compromet més als departaments a endegar aquestes polítiques de forma participativa. (25:27)

Per tant, el Pla sembla ésser percebut, a la pràctica, com un recull de les actuacions de PC fetes als diferents departaments de la Generalitat. Esdevé, aleshores, com una fotografia formalitzada per Acord de Govern, cercant el compromís dels departaments de portar a terme les actuacions de participació que s'inclouen.

Tot i aquesta circumstància, el Pla es percep com un instrument útil, donat que la visualització de les actuacions departamentals en matèria de PC que facilita el PIPC, actua com a instrument de difusió i com a tal ajuda a l'impuls de noves pràctiques de participació ciutadana.

Tanmateix, en aquest cas la hipòtesi d'intervenció del PIPC seria força més modesta que la dibuixada a la **il·lustració 4**, limitant-se a visualitzar les actuacions que en matèria de participació impulsen el conjunt de departaments del Govern de la Generalitat, amb una finalitat general de difusió de la participació ciutadana.

4.4. Valoració del disseny del PIPC

De l'anàlisi realitzada en els apartats anteriors, arribem a les conclusions següents amb relació al disseny del PIPC:

- En la fixació de la seva finalitat i dels impactes esperats, el PIPC no estableix una definició clara de la **problemàtica** a la que vol respondre, ni un diagnòstic inicial al respecte. Sí planteja, però, aprofundir en aquestes qüestions a partir de l'estudi encarregat prèviament per la pròpia DGPC sobre abstenció i desafecció política a Catalunya¹⁵.
- Els **objectius estratègics i operatius** es defineixen de forma genèrica. Inclouen, en el primer cas, conceptes complexos que requeririen d'una definició i acotació prèvia – qualitat de la participació ciutadana, cultura de la participació a la Generalitat. Pel que fa als objectius que identifiquem com operatius, tenen també un enunciat força genèric, que caldria potser definir de forma més concreta, també per evitar cert solapament entre ells –p.ex., entre l'establiment de criteris comuns i l'harmonització i racionalització de l'oferta de participació.

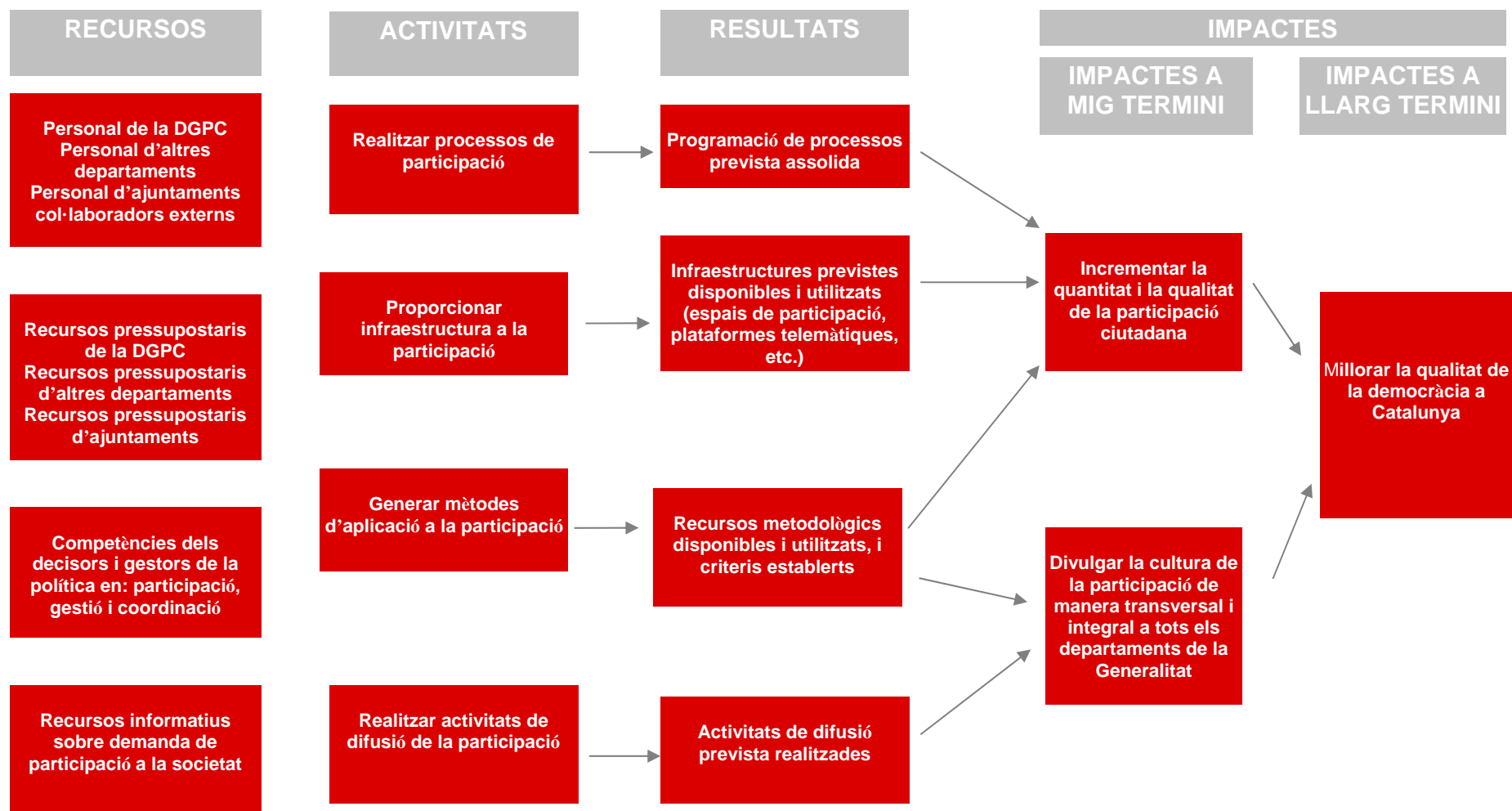
¹⁵ *Actituds polítiques i comportament electoral, 2009.*

- La definició d'objectius no inclou de forma explícita l'àmbit local, tot i que l'operativització del Pla recull accions adreçades i/o desenvolupades per aquest nivell d'administració.
- L'**estructura operativa** del Pla no segueix una pauta clara:
 - no es fa explícita la relació entre objectius operatius i eixos d'actuació;
 - tot i definir-se diferents línies d'actuació associades als sis eixos del Pla, les activitats incloses a cada eix no s'associen a cap línia d'actuació en concret;
 - poden distingir-se diferents tipus d'intervenció –formació, reforç d'infraestructures de participació, definició de criteris i mètodes, difusió- que estan presents en diferents eixos, sense que aquest fet sigui explícit, la qual cosa genera una certa confusió sobre el que el Pla realment fa, més enllà de les accions individuals incloses en la programació;
 - no es parteix d'una veritable programació inicial de les accions incloses: no hi ha un calendari específic associat, més enllà del període general de vigència del Pla; sí que hi consten, però, les unitats responsables i un pressupost general, tot i registrant separatament les despeses de personal associades a cada acció de la resta;
 - el PIPC no estableix, de forma explícita, precedències ni mecanismes de **coordinació** entre diferents accions o grups d'accions que el componen –per exemple, accions de formació prèvies a l'organització de certs processos; elaboració i difusió de recursos metodològics vinculats a determinades accions formatives o bé a certs processos participatius, etc. Així, cada acció sembla seguir una ruta pròpia, vinculada a la resta únicament a través de la seva inclusió, junt amb d'altres, en algun dels grans eixos del Pla.

Finalment, el disseny del PIPC sembla presentar les mateixes dificultats que altres intervencions de caràcter transversal que s'impulsen en l'àmbit de la Generalitat, per esdevenir quelcom més que una suma d'actuacions que realitzen els diferents departaments del Govern. Els interlocutors de la DGPC entrevistats reconeixen, però, d'entrada aquesta circumstància i intenten adaptar-hi els objectius inicials, fent del catàleg d'activitats de PC que proporciona el PIPC un instrument de difusió i sensibilització favorable a la PC, que faci possible donar un pas endavant en l'impuls d'aquesta política en un futur proper.

II-Il·lustració 4: Esquema de la teoria del canvi del PIPC 2008-2010

5. Avaluació de la implementació

5.1. Introducció i preguntes d'avaluació

La posada en pràctica de qualsevol política o programa esdevé una tasca que requereix d'ajustos a factors imprevistos, a especificitats contextuals i a l'entramat d'institucions, òrgans i persones que les han de dur a terme. L'objectiu de l'avaluació de la implementació és determinar allò que el programa realment fa en comparació amb les previsions inicials del disseny. Aquest enfocament és molt adequat per programes recents i en funcionament com és el cas del PIPC, ja que permet detectar problemes en els primers estadis de la posada en marxa i suggerir-ne mesures correctives.

Les preguntes d'avaluació, per tant, s'orienten a esbrinar com de bé s'han traduït a la realitat les activitats previstes en el disseny inicial del programa, fins a quin punt aquestes estan funcionant adequadament i si s'estan produint els resultats esperants. Tenint en compte els resultats de l'avaluació prèvia del disseny del PIPC, les preguntes d'avaluació que formulem en aquest cas són les següents:

- El context interdepartamental en què es desenvolupa el PIPC està incidint en la seva implementació? En quin sentit?
- El PIPC està establint i aplicant uns criteris metodològics comuns interdepartamentals en l'àmbit de la PC a la Generalitat? Amb quins resultats?
- El PIPC està portant a terme actuacions de millora o de creació d'infraestructures específiques de suport a la PC a la Generalitat? Amb quins resultats?
- S'està complint la programació inicial d'accions inclosa al PIPC, en l'àmbit de la Generalitat? Quin valor afegit hi aporta el PIPC?
- El PIPC està duent a terme actuacions de divulgació de la PC? Amb quins resultats?

Recordem que la resposta a aquestes preguntes es basa:

- En el resultat de diverses entrevistes realitzades a 7 interlocutors de la DGPC i de quatre Departaments de la Generalitat que porten a terme accions incloses al PIPC. Es tracta, per tant, de percepcions d'una mostra no representativa d'actors i, com a tals, no poden esdevenir objecte de generalització.
- En l'estudi de quatre casos la documentació dels quals ha estat facilitada per la DGPC i que ja han estat referenciats a l'apartat de metodologia. Dos casos corresponen a espais estables de participació i els altres dos a processos participatius.
- En la revisió de l'estat d'execució de la programació d'accions prevista al PIPC, realitzada en base a les previsions de Pla i la informació que ens han facilitats els interlocutors de la DGPC.

5.2. El context del Pla: participació no obligatòria i rol de la DGPC

- La inclusió de la PC en processos de presa de decisions no és, com subratllen els entrevistats, obligatòria. Per tant, aquells departaments que posen en marxa aquests processos ho fan convençuts de que aporten elements positius. L'avenç de la PC a la Generalitat es fa de forma lenta i gradual, a mesura que aquest convenciment es va estenen i aprofitant ocasions que van sorgint -sovint responent a urgències polítiques- donat que la PC, diuen els entrevistats, no es pot imposar.

- Tampoc no és obligatori acudir a la DGPC per portar a terme aquest tipus d'actuacions: els departaments poden organitzar processos participatius amb els enfocaments que considerin més convenients, o obrir nous espais estables de participació, sense que la DGPC hi intervingui.

[E] (...) el Govern dóna un mandat sobre la PC que és el de “no obligar, no prohibir”. No està explícit però hi és. (...) això (...) ens permet trepitjar molt terreny però ens obre molt poc camí. (247:247)

- Aquesta situació provoca, en opinió dels entrevistats, una gran diversitat en les formes de fer PC a la Generalitat, i en aquest context el Pla s'identifica com a un intent d'avançar en la homogeneïtzació dels conceptes i pràctiques de participació, entesa com la deliberació oberta a la ciutadania en processos de presa de decisions públiques.
- El Pla actua, per tant, d'una banda, com a dinamitzador de la PC mitjançant la visualització del conjunt de pràctiques de participació que es porten a terme a la Generalitat, amb la finalitat que els departaments i organismes reticents s'animin també a fer-ne ús. De l'altra, el Pla pretén harmonitzar les pràctiques de participació dels que ja la utilitzen, tot i que ho ha de fer, de nou, convencent els departaments de la bondat de les seves tesis, sense ostentar un rol de prescriptor obligatori. Tot i això, en opinió dels entrevistats, cada cop més departaments s'hi adhereixen:

[E] La gràcia és que la PC no és obligatòria i tampoc és obligatori venir a la DGPC per fer PC.(...) si agafem el conjunt de la Generalitat hi ha una gran dispersió pel que significa la PC. Dispersió, però, que s'està reduint perquè quan bona part dels departaments que decideixen fer participació ciutadana ens tenen com a referent (2:22)

- La DGPC actua com a col·laboradora, més que no pas com a impulsora de processos participatius. El seu rol es tradueix sovint en actuacions d'assessorament metodològic, mentre que el lideratge en l'organització, la gestió i la difusió del procés participatiu és a les mans del departament que decideix implementar l'actuació.

[E]: Nosaltres col·laborem i no impulem els processos. (...) en general (la DGPC) és transversal i col·labora amb la resta de departaments i posa la part metodològica i més “filosòfica” del que és PC; però les competències efectives les tenen els altres departaments (...) (que són els que) decideixen i lideren el procés. (39:41)

- Hi ha actuacions incloses al PIPC en què la DGPC no hi té cap paper i que en alguns casos no acaben d'ajustar-se al concepte de PC que promou el Pla. En els casos en què la DGPC sí intervé, el grau d'influència que pugui tenir pel que fa al mètode de treball és sempre fruit d'una negociació amb els òrgans departamentals competents.

[E]: Nosaltres com a DGPC podem dir fins on podem dir. Si algun departament considerem que no està fent participació (...) però això s'ha d'aprobat per Acord de Govern, s'ha de posar... (47:49)

- Finalment, les urgències de l'agenda política contribueixen sovint a l'acció en solitari dels departaments: si els terminis per posar en marxa un procés participatiu associat a la formulació d'una determinada política són excessivament ajustats, els departaments tendiran a prendre la iniciativa sense la col·laboració de la DGPC. Per altra banda, hi ha departaments com Acció Social i Medi Ambient que tenen una trajectòria important en PC i esdevenen veritables impulsors de la mateixa a les administracions públiques.

[E]: A la pràctica, en el Pla s'han incorporat tant actuacions en les que nosaltres hem col·laborat com actuacions que els departaments fan sense la nostra implicació. (...) A la

pràctica, depèn molt de la voluntat política del departament. Hi ha departaments que com Acció Social i Medi Ambient tenen molt assumida la PC. (35:37)

5.3. La implementació de criteris comuns interdepartamentals de participació ciutadana.

- La prioritat del PIPC declarada pels entrevistats, i ja comentada en l'apartat d'avaluació del disseny, és **donar a conèixer** que la PC esdevé un mètode vàlid i beneficiós per la presa de decisions polítiques. L'existència o visibilitat d'un nombre creixent de processos participatius esdevé el criteri de legitimitat i confiança que la DGPC pot esgrimir per promoure la pràctica de la PC. En conseqüència, "establir precedent" en l'aplicació pragmàtica dels processos participatius és prioritari, malgrat això impliqui flexibilitzar l'aplicació de criteris de qualitat dels processos participatius.

[E]: Nosaltres preferim (fer) un procés de participació (...) a no fer-lo. Sempre que acompleixi els principis de no manipulació que t'he dit. Perquè? Perquè si es fa, estem donant confiança, estem assentant un precedent, estem fent veure que aplicant aquest mètode no hi ha un terrabastall. Per tant, ens permet en un futur ser més valents. (103:107)

- Segons la percepció dels entrevistats, el grau d'implementació dels criteris comuns va en funció de la implicació de la DGPC en l'actuació participativa. Aquesta implicació, en aquells casos en què es dóna, es descriu com una "joint venture" en la que el departament aporta la iniciativa i lidera el procés, i la DGPC acompanya i assessora sobre el mètode a emprar.

(...) molt sovint els processos de participació es conceben com a projectes conjunts entre el departament que promou la PC, una actuació determinada de PC, i la DGPC. En aquests casos, ens repartim el projecte. Això és com una 'joint venture'. El que ens quedem sempre nosaltres és el tema metodològic. (49:49)

- En primer lloc, pel que fa a la implementació de criteris comuns interdepartamentals de PC, els entrevistats valoren el Pla com un primer pas per depurar el **concepte de participació ciutadana**, depuració que va fer-se efectiva ja d'entrada en la fase de formulació del Pla, mitjançant el filtratge d'accions que responguessin al concepte de PC promogut per la DGPC –deliberació oberta a la ciutadania en processos de presa de decisions públiques- i l'exclusió d'altres que no hi encaixaven, com ara col·laboració ciutadana en l'àmbit de prestació de serveis públics (voluntariat, cogestió per part d'associacions, etc.).
- En segon lloc, es constata que la DGPC disposa, del de l'any 2007, d'una **guia metodològica sobre la planificació, execució i avaluació de processos de participació**, en la que basa la seva tasca d'assessorament¹⁶. Tanmateix, al PIPC no consten criteris explícits de qualitat de la participació que el Pla hagi de promoure. En tot cas, els principals criteris inclosos a la Guia mencionada han emergit en les entrevistes qualitatives, i tot seguit comentarem la seva incidència en la implementació del PIPC. Són els següents: la difusió del procés entre la ciutadania, la representativitat social i territorial, la no manipulació del procés, la deliberació i el retorn.

¹⁶ *Planificar, executar i avaluar els processos de participació: guia per incorporar la ciutadania a les polítiques de la Generalitat*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2007

La difusió de les accions de participació

- En general, es considera que hi ha mancances en la difusió dels processos participatius, la qual cosa comporta desinformació i, com a conseqüència, manca de resposta suficient dels ciutadans. Aquesta situació provoca que els processos de captació de ciutadans per a prendre part en processos participatius siguin dirigits i selectius (amb relació a determinats col·lectius, associacions o entitats de representació d'interessos), més que no parts oberts al conjunt de la ciutadania¹⁷.

[E]: [La captació dels participants] és selectiva. Moltes vegades necessites fer una selecció i necessites un gruix per tal que garanteixi la diversitat; que els agents claus hi siguin dins. Sempre s'ha de fer aquest treball. Ara, nosaltres sempre diem que la PC té sentit en tant que qualsevol ciutadà pugui venir a participar. (77:81)

- Tot i ser conscients d'aquestes limitacions, la implementació del PIPC prioritza, de moment, la realització de processos participatius encara que no aconseguixin una difusió del tot adequada, i posposa la introducció de millores en matèria de difusió i d'obertura de les accions a futures fases del Pla.

La representativitat dels participants

- La qualitat de la representativitat es mesura en funció de la diversitat d'interessos socials i la pluralitat de punts de vista presents en un determinat procés, més que no pas en funció del nombre de persones que hi participen. La representativitat inclou, també, una dimensió territorial.
- Segons els entrevistats, no tots els departaments entenen la necessitat d'obrir al màxim el procés de captació de ciutadans. Des dels departaments s'esgrimeixen raons de poca operativitat, por que se'ls desbordi el procés o continguts massa tècnics del tema a tractar.

[E] Hi ha departaments que accepten de seguida que el procés sigui obert a tota la ciutadania. Hi ha departaments que són més reacs o bé per (...) por que se'ls desbordi, o bé perquè no acaben de considerar que sigui operatiu, o bé perquè el tema que consulten està plantejat d'una manera tant concreta i professionalitzada que deixa de tenir sentit obrir el debat a tota la ciutadania. (41:41)

- En aquells processos en què la DGPC actua com assessor, la negociació entre aquesta i el departament promotor del projecte pot donar lloc a millores en el grau d'obertura i representativitat de la participació, però dependrà de cada cas. No hi ha cap protocol preestablert que hagin de subscriure ambdues parts. De nou, es fa palesa la flexibilitat que es vol donar a l'aplicació del PIPC, evitant que la participació esdevingui dissuasòria per a uns departaments que no tenen cap obligació de dur-la a terme.
- D'aquesta manera, a la pràctica s'acostuma a convocar els *representants estratègics*, que es corresponen amb aquelles entitats organitzades amb un pes i influència ineludible en un àmbit social determinat (educació, sanitat, immigració, medi ambient...), deixant de banda les entitats menys rellevants i la ciutadania no organitzada.

¹⁷ En el cas el catàleg de paisatges de la Catalunya central s'il·lustra un procés de captació de participants. Es van identificar tota una sèrie de xarxes socials amb relació o incidència sobre el paisatge (bàsicament a partir de les fonts d'informació d'un procés connex) i s'hi van sumar entitats d'abast general amb un pes rellevant en el teixit social del territori. Després es fa fer una selecció de 50 entitats especialment rellevants que van tenir un procés de captació reforçat (*Participació pública i social en el catàleg de paisatges de la Catalunya central: sessions informatives i de debat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació Ciutadana i Observatori del Paisatge, 2008, p. 7.)

No manipulació del procés

La manipulació pot tenir a veure amb la presentació de continguts del procés (p.ex., presentant informació i arguments relatius a determinades alternatives, en detriment d'unes altres) o bé en la convocatòria (excloent algun dels sectors representatius del procés)¹⁸. Els entrevistats asseguren que els intents de manipulació, si es donessin, serien fàcilment identificables i en aquests casos la DGPC deixaria de prestar cap suport.

[E]: A veure, hi ha un element que per nosaltres és element *sine quan non*. La manipulació del procés implica la sortida del projecte. Aquesta manipulació es podria fer per dues vies. Una la manipulació dels continguts que seria fàcilment detectable. I una altra seria la manipulació pel tipus de participants. Aquesta tampoc no l'acceptem. (89:89)

Naturalesa deliberativa del procés

Segons els entrevistats, el terme “deliberació” sovint es presta a confusió i els departaments no tenen del tot clar què vol dir. De vegades, es confon amb la presa de decisions. En altres ocasions s'associa a consens. Aquesta confusió alimenta la por d'alguns departaments a posar en marxa aquest tipus d'accions, en associar-les a una complicació excessiva dels processos de presa de decisions, condicionats, segons aquesta visió, a la recerca d'acords impossibles entre posicions socials excessivament distants. No obstant, des de la DGPC s'insisteix en què del que es tracta és d'escoltar l'expressió d'opinions diferents sobre un mateix tema, compartint una base comuna d'informació, i sense que en cap cas el resultat de la deliberació esdevingui vinculant pel decisor polític¹⁹.

[E] La participació no és posar-se d'acord sinó que totes les veus que hi hagin de ser representades hi siguin i tothom hi pugui dir la seva, tothom tingui la informació i si es pot arribar a consensos perfecte i sinó res (33:45).

[E] Queda molt clar que no són vinculants els processos sinó que només enriqueixen (33:33).

El retorn als participants sobre la decisió presa

Qualsevol procés participatiu ha d'incloure un retorn als participants, per part dels responsables públics, sobre la decisió que finalment s'ha pres, com s'han tingut en compte les diferents aportacions, quines propostes s'han pogut incloure, quines no i per què. Mitjançant aquest retorn, es permet que la ciutadania tingui accés a les raons que han portat a decidir en favor d'una determinada opció, en detriment d'altres alternatives possibles. D'aquesta manera, la decisió política es pren amb una legitimitat reforçada, la qual cosa enforteix a la vegada la confiança dels ciutadans en el sistema polític i en l'acció dels poders públics.

¹⁸ Per evitar aquestes deficiències la Guia *Planificar, executar i avaluar els processos de participació. Guia per incorporar la ciutadania a les polítiques de la Generalitat*, Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2007, reclama l'explicitació d'un marc de referència amb relació a la part substantiva de la participació (continguts per al debat explicats de manera comprensible, objectius i límits) i un consens previ sobre els actors clau involucrats, amb una definició precisa de qui participa.

¹⁹ La confusió sobre el caràcter vinculant del resultat de processos participatius també és present entre alguns participants, tal com es desprèn, per exemple, d'alguns comentaris del procés participatiu relatiu a l'elaboració del Catàleg de paisatges de la Catalunya central, que han quedat recollits a la documentació (*Participació pública i social en el catàleg de paisatges de la Catalunya central: sessions informatives i de debat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació Ciutadana i Observatori del Paisatge, 2008, p. 58).

Tot i la importància d'aquesta fase, el retorn és, segons els entrevistats, el requeriment que suscita més reticències entre els promotors de les accions participatives als diferents departaments. No obstant, mica en mica, i, de nou, a força de realitzar processos de retorn que potser no són tot el complerts i exhaustius que caldria, però que permeten prendre consciència de la seva importància i perdre les pors, es va incrementant tant la seva freqüència com la seva qualitat.

Donades les limitacions en la informació disponible sobre el Pla, comentades en l'apartat 3 de l'informe, no disposem de més informació per contrastar aquestes impressions de les persones entrevistades que l'anàlisi de casos realitzat. Al respecte, pel que fa al procés participatiu per a l'elaboració del Catàleg de paisatges de la Catalunya central, l'informe del procés preveu el tràmit de retorn: "Alguns participants van sol·licitar per escrit ser informats dels treballs que es desenvolupessin, i un retorn amb els resultats obtinguts. En aquest sentit, és previst fer difusió dels resultats de les sessions entre els participants, i les persones que hagin rebut el document disposaran d'un període de temps per emetre els seus comentaris, que es recolliran en un annex al document."²⁰ En canvi, en el cas del Consell de Seguretat de Catalunya el compromís de retorn és una de les propostes de la DGPC no adoptades en la regulació final d'aquest òrgan.²¹

Novament però, cal assenyalar que la DGPC, en aquest procés només hi té un paper d'assessorament i, per tant, una capacitat limitada d'influència perquè es porti a terme de forma comuna en totes les actuacions participatives.

5.4. La implementació de millores en la infraestructura participativa.

Al PIPC, el terme "infraestructura participativa" es menciona com a eix estratègic 4 i fa referència als recursos tècnics i/o humans necessaris per portar a terme processos de participació. Entre les línies d'actuació associades a aquesta infraestructura en destaquen la formació del personal, la millora de la qualitat dels serveis contractats a proveïdors externs, l'ús de plataformes digitals de participació, la millora del disseny de la participació per incloure la diversitat social i la innovació. Els entrevistats es refereixen a aquestes elements emprant el terme "utilitatge", accentuant d'aquesta manera el seu caràcter instrumental.

A partir de la percepció dels entrevistats, els espais estables de participació també constituïrien una infraestructura per a la participació. L'espai de participació acostuma a prendre la forma d'un òrgan permanent, estable en el temps i que actua en un àmbit sectorial determinat (educació, sanitat, immigració, serveis socials...) promovent la participació ciutadana en la formulació de polítiques públiques dins de l'àmbit en qüestió. El procés de participació, en canvi, té data d'inici i finalització i fa referència a una presa de decisions concreta.

Els espais estables de participació

- Els espais estables de participació ciutadana sorgeixen a les entrevistes com una fita a assolir a mig o llarg termini. Es dona a entendre, per tant, que els òrgans estables de participació existents actualment no constitueixen encara entorns del tot propicis per garantir una PC regular i de qualitat. El desenvolupament previst d'aquests espais pretén que esdevinguin els impulsors de la PC en els seus àmbits respectius; que sustentin i portin

²⁰ *Participació pública i social en el catàleg de paisatges de la Catalunya central: sessions informatives i de debat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació Ciutadana i Observatori del Paisatge, 2008, p. 58.

²¹ Vegeu l'**annex 3**, amb les funcions inicialment previstes del Secretariat.

a terme els processos participatius garantint-ne la qualitat. Per tant, constituïrien una infraestructura bàsica vertebradora de la participació, i es considera aquesta vertebració o “ordenació” necessària i positiva.

- Tanmateix, es reconeixen les dificultats per arribar a aquest model, que implica un grau d'institucionalització i d'harmonització elevat per al conjunt de departaments de la Generalitat.

[E] Això és difícil ja que vol dir recursos per tota la Generalitat, una regulació específica, (superar) inèrcies i tal (...) (per exemple, en el cas del procés participatiu relatiu a) el pacte nacional d'immigració, el normal seria que la Taula de Ciutadania i Immigració fos la organitzadora del procés (...) enlloc de reunir-se cada tres mesos de forma protocol·lària (...) Això no ho podem canviar en dos dies. (141:141)

Actualment, la implementació dels espais estables de participació segueix la mateixa lògica que els processos: de moment, es considera prioritari que n'hi hagi, sense prescriure criteris de qualitat que puguin resultar dissuasoris. La seva creació es fa, per tant, de forma reactiva, a demanda dels departaments i en funció de les seves agendes polítiques, més que no pas responent a una estratègia de la DGPC. Un cop creat l'espai, es considera que es podrà treballar posteriorment en la seva millora.

A les entrevistes s'assenyalen també una sèrie de dificultats pràctiques relacionades amb el desplegament actual dels espais de participació:

- En primer lloc, s'afirma que els espais s'han d'obrir més a la ciutadania ja que de moment es limiten a la societat civil organitzada mitjançant la participació d'entitats específiques per àmbit. Les entitats que hi participen i tenen dret a veu i vot són les que estipula el decret de creació de cada espai, i els mecanismes per obrir la composició i incloure noves entitats només es contemplen tan sols de forma incipient. Les propostes de la DGPC van en la direcció d'una major obertura, però degut a que el seu rol es limita a l'assessorament tècnic, la implementació final i efectiva d'aquestes millores queda fora de les seves mans.

[E]: (...) un altre problema és que són espais tancats en el sentit que tenen unes vocalies i (...) hi participen les vocalies i les entitats que diu el Decret de creació. Això impossibilita que altres veus tinguin cabuda (...). Llavors les nostres propostes sempre van adreçades a que es puguin obrir, en el moment que hi hagin processos, a la resta de la ciutadania. (73:73)

- En segon lloc, es posa de manifest que els actuals espais de participació tenen molt poc temps per a deliberar, aspecte determinant en la qualitat dels processos de participació ciutadana, i això és així perquè els espais actuals assumeixen normalment moltes altres funcions que no són pròpies de la participació, com poden ser l'assessorament, l'emissió d'informes preceptius per determinats tràmits administratius, la coordinació, etc. Aquest problema s'agreuja amb unes convocatòries força espaciades en el temps, la qual cosa provoca acumulació de temes “col·laterals” a tractar en cada reunió.

[E] El fet que en un espai de PC s'ajuntin funcions de PC i funcions d'assessorament... això és un gran problema. D'assessorament, de coordinació... (...) Si (es convoca) l'espai per fer una deliberació (...) i resulta que tens 24 projectes de decret i has de fer l'informe preceptiu (...) temps de deliberació no en tens. (69:69)

- En tercer lloc, i estretament relacionat amb els punts anteriors, es fa menció que els espais estables són avui en dia espais de concertació social més que no pas de deliberació. Es conceben com a indrets on aconseguir acord i consensos al voltant d'una determinada iniciativa entre l'administració proposant –que acostuma a tenir una presència majoritària a l'òrgan- i els representants organitzats de la “societat civil”. Aquesta realitat, malgrat que

pugui tenir implicacions molt positives, no troba correspondència amb el concepte de PC que promou el PIPC.

[E] Un altre dels problemes (és) que en general estan més concebuts com espais de negociació més que no pas de PC. (...) el que proposem és que l'Administració vagin allà a escoltar i a retre comptes, i no pas a negociar perquè per això hi ha els espais de concertació. Perquè siguin espais de deliberació (cal) que l'administració hi vagi a escoltar i la composició ha de ser eminentment de societat civil (69:69)

- En quart lloc, i en consonància amb l'anterior, els espais estables funcionen com a òrgans col·legiats. Aquest funcionament és massa rígid per la dinàmica deliberativa, que requereix incloure de forma dinàmica noves veus i visions sobre un tema determinat. Aquesta rigidesa es veu en mecanismes encarats a la generació del consens com poden ser les votacions, els pactes o acords.

[E] Un altre problema és el funcionament ja que aquests espais funcionen com a òrgans col·legiats i tenen una normativa de funcionament bastant rígida que (inclou) votacions, pactes, acords... És tot el contrari de la lògica deliberativa, més espontània. (...) no es tracta d'arribar a un consens de mínims, sinó que hi hagi el màxim d'aportacions a favor i en contra perquè ja decidirà després l'Administració. No cal que es doni una sola resposta per facilitar-ne la feina.. (69:69)

- En cinquè lloc, es menciona que alguns òrgans estables de participació esdevenen nuclis de poder fàctic de les entitats que en formen part, la qual cosa comporta dificultats addicionals per obrir la seva composició i per reorientar els seus objectius envers dinàmiques deliberatives, en detriment de les funcions d'assessorament i concertació. De nou, la DGPC té un marge de maniobra escàs per redreçar aquestes situacions. La solució ha de passar, segons els entrevistats, per una avaluació sistemàtica del caràcter i funcionament d'aquests espais i una posterior racionalització. Les dificultats per portar-ho a terme són, d'una banda, de caire material –falta de recursos humans i econòmics de la DGPC per dur-ho a terme- i de l'altra, de caire competencial: la creació i funcions d'aquests espais són, en última instància, competència dels departaments, no de la DGPC.

[E] (...) el que s'hauria de fer és avaluació i racionalització i això és molta feina. Això seria tenir una persona durant un any o més que (...) fes una proposta de racionalització d'aquests espais. (...) políticament no s'ha volgut (fer) en la mesura que els espais de PC són òrgans adscrits a diferents departaments de l'Administració. (151:151)

- Un cop descartada una avaluació i una racionalització sistemàtiques, s'opta per la via més lenta, però factible, d'anar "obrint via" en els diferents departaments de la mà d'iniciatives concretes de revisió d'espais ja existents o de creació de nous.

[E] (...) com que no hem pogut fer aquesta avaluació prèvia i aquest diagnòstic previ ho fem una mica al revés: anar obrint i anar fent via, de mica en mica, amb els departaments (...) que tenen més predisposició a acceptar les nostres propostes i poquet a poquet anar-ho fent. (155:155)

Aquesta actuació es fa mitjançant *diagnosis o informes d'acomodació* que realitza la DGPC en resposta a sol·licituds d'assessorament dels departaments. En el cas de la Taula de Ciutadania i Immigració, per exemple, hi ha una anàlisi profunda de l'òrgan de participació preexistent (el Consell Assessor de la Immigració) i una proposta argumentada i un text articulat per a la regulació del nou òrgan. El cas del Consell de Seguretat de Catalunya, és, en canvi, el d'un òrgan de nova creació, de manera que l'aportació de la DGPC es limita a la proposta argumentada de composició, funcionament, etc, acompanyada d'un text articulat.

Aquestes diagnosi, per altra banda, no semblen basar-se en una metodologia explícita de la DGPC. El PIPC preveia l'elaboració d'un protocol al respecte però, a les entrevistes es reconeix que, per acumulació de feina en relació als processos de participació en l'any 2009, no s'hi ha pogut entrar.

Infraestructura participativa com a recursos materials i/o organitzatius

- La mobilització de la infraestructura material o “utillatge” necessari per portar a terme processos de PC es fa *ad hoc* per a cada procés. Es fa servir la metàfora de que cada vegada han de “fer la carretera” (infraestructura) per poder “fer passar el cotxe” (procés participatiu). Aquesta forma de procedir comporta, segons els entrevistats, un marge de millora important en la dedicació de recursos humans i materials. Es posa com exemple el recurs sistemàtic a la contractació de serveis externs, que en el futur caldria reduir en favor de la generació de capacitat interna pròpia per organitzar i pilotar els processos.
- La generació de capacitat interna suficient hauria de complementar-se amb l'aprofitament compartit d'aquesta capacitat en el conjunt de la Generalitat. D'aquesta manera, es podrien organitzar més processos a un menor cost en termes de recursos humans i organitzatius. Sense l'existència d'aquesta capacitat en el conjunt dels departaments, la DGPC, amb els recursos humans i materials limitats de què disposa²², ha de multiplicar-se en multitud d'accions de suport, en detriment de funcions estratègiques d'impuls proactiu de la participació i de seguiment i gestió del coneixement derivat dels processos i dels espais estables existents.

[E]: (...) tenim unes limitacions de personal evidents i aleshores nosaltres fem la proposta i la taula té el seu Departament que és el qui hauria de vetllar perquè tot funcioni; però si que és veritat que si ens faria falta capacitat de fer un seguiment dels espais (...) després de la proposta de millora (...). (95:97)

- Pel que fa a la seva intervenció en processos participatius o espais estables concrets, les limitacions de personal fan que la DGPC només incideix en el disseny inicial del projecte, fent recomanacions i oferint consells conjunturals per solucionar problemes pràctics que puguin sorgir. Es menciona la tasca fonamental que porta a terme a l'Àrea de recerca i innovació de la DGPC, que fa estudis específics sobre aspectes pràctics dels processos participatius que han de permetre, a mig termini, realitzar intervencions de caire més proactiu i preventiu.
- Per altra banda, els entrevistats declaren que també falta temps i recursos per perfeccionar els pocs instruments de seguiment de les actuacions de què ara es disposa, com el qüestionari que passa la DGPC als participants en processos participatius. Alguns entrevistats reconeixen la necessitat de millorar aquest instrument, per tal de sistematitzar adequadament la recollida d'informació i permetre la seva anàlisi posterior. Actualment, la valoració descansa excessivament en les percepcions del tècnic de participació, que no es recullen de forma sistemàtica i per tant constitueixen un coneixement altament volàtil.

Infraestructures tecnològiques

- Els entrevistats opinen que aquest tipus d'infraestructures ofereixen beneficis substancials en la forma de treballar tant dels espais estables com dels processos de PC. Es menciona la possibilitat, en el cas dels espais estables, d'utilitzar la plataforma E-Catalunya poder treballar de forma semi presencial. En el cas, per exemple, del Consell de Seguretat de

²² Recordem que el personal de la DGPC el componen 17 persones: 3 directius (el director general i els dos subdirectors), 3 quadres mitjos (equivalent a cap de servei), 5 tècnics/tècniques, i 6 persones de suport administratiu.

Catalunya, es preveu l'ús de les tecnologies de la informació per part de les vocalies, per accedir a la documentació de les sessions, una bústia específica de propostes i suggeriments, i fòrums de debat. En el cas de la ciutadania, s'inclou la possibilitat de presentar propostes i suggeriments per aquesta via²³.

- Els interlocutors departamentals semblen tenir una visió especialment positiva d'aquestes noves eines. En destaquen, per exemple, els avantatges alhora d'arribar a productes concrets –documents, informes preceptius en el cas d'espais estables que tenen aquesta funció, etc- reduint el temps i els costos de desplaçament. A més, consideren que aquests canals permeten assolir una més gran representativitat territorial.

[E]: Tots els grups que es posen ara a treballar es posen en marxa per la plataforma E-Catalunya (...) (Volem) implementar un nou sistema de treball que combini el treball en línia amb el treball presencial: (que) consensuar documents, arribar a idees, es pugui fer també sense necessitat de desplaçar-se. Que, a més a més, la taula de ciutadania ha d'estar a tot el territori (...). Crec que és una manera més innovadora de treballar. (74:74)

- Compartint aquesta visió positiva, des de la DGPC s'assenyalen, però, algunes dificultats d'ordre pràctic, com una excessiva burocràcia en el procediment de creació d'espais tecnològics nous a través de la plataforma corporativa de la Generalitat. Al mateix temps, es fa esment a que la plataforma E-Catalunya requereix d'un grau d'expertesa més avançat que el nivell d'usuari estàndard. Aquestes dificultats, en un àmbit d'actuació fortament influït per les urgències de l'agenda política, on el temps sempre és escàs, fan més lenta l'adopció generalitzada d'aquests nous mitjans.
- El marge de millora en aquest àmbit per part de la DGPC es percep com escàs, donat que les competències de la Generalitat en matèria de TIC i plataformes d'aquest tipus resideixen en el Departament de Governació i Administracions Públiques i en la DG d'Informació i Atenció a la Ciutadania, adscrita al Departament de la Presidència.

Altres components de la infraestructura participativa que cal tenir en compte i en els que no s'ha aprofundit són la formació i la facilitació de proveïdors externs facilitadors de processos de participació (*banc de proveïdors, modalitats, models de plecs, referències de preus i qualitats...*). Aquests complements reforçarien clarament les capacitats de desenvolupament de processos participatius per part dels departaments, i permetria la seva gestió autònoma amb unes certes garanties de qualitat. No obstant això, no s'han esmentat com a components clau en aquest apartat.

5.5. La implementació de les accions de participació: programació i coordinació.

El PIPC inclou entre els seus objectius operatius la necessitat de programar les accions de PC en el període de vigència del Pla, fent-ne una previsió dels recursos necessaris. També declara la intenció de portar a terme una acció de coordinació de les actuacions de participació incloses, per tal de racionalitzar i harmonitzar l'oferta participativa de la Generalitat de Catalunya.

Tot seguit anem a veure l'estat actual de la programació inicial d'accions incloses al PIPC, i a continuació exposarem algunes percepcions dels entrevistats en relació amb les funcions de programació i coordinació.

²³ "Decret 262/2007, de 4 de desembre, del Reglament del Consell de Seguretat de Catalunya". *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (7 desembre 2007), núm. 5024, p. 52213 - 52219, article 16.

5.5.1. Estat d'execució de la programació inicial d'accions

La taula de seguiment d'actuacions que consta a l'**annex 5**, així com la informació sintètica que es mostra a la **taula 6**, permet extreure les següents conclusions generals sobre l'estat d'execució de les accions incloses a la programació inicial del PIPC:

- De les 97 accions incloses a la programació (94 que constaven al PIPC inicial més tres que s'hi ha incorporat al llarg de 2009), prop de la meitat (46%) ja han finalitzat o bé es troben en curs. 13 es troben pendents d'inici i 3 són noves incorporacions.
- No consta informació de l'estat d'execució de 34 accions (el 35% del total), i tan sols consten tres casos d'anul·lació.
- Pel que fa a organismes impulsors, el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació assumeix aquest rol en el 27% dels casos, dels quals un 16,5% corresponen directament a la DGPC. El Departament d'Acció Social i Ciutadania impulsa el 22% del total d'accions, seguit pel Departament de Medi Ambient i Habitatge, amb l'11,34%. En l'altre extrem, hi ha cinc departaments que lideren una sola acció: Cultura, Agricultura, Treball, Innovació, Universitats i Empresa, i Economia i Finances. Altres tres n'impulsen dues: Política Territorial, Justícia i Governació i Administracions Públiques; mentre que els departaments de Salut i d'Educació n'impulsen tres. Vicepresidència es queda en una banda intermèdia, amb 5 accions liderades, igualat amb el grup d'entitats externes (universitats, majoritàriament), que també lideren processos. No hi consta cap acció impulsada directament pel Departament de la Presidència.
- La DGPC intervé en el 44% de les accions, adoptant en primer lloc un rol combinat d'assessorament i d'aportació de recursos econòmics (en 14 accions d'un total de 41 en què intervé), mentre que les intervencions estrictament d'assessorament, o estrictament d'aportació econòmica o bé de direcció i execució directa es donen en un nombre similar (9 accions en cada cas).
- Per contra, la DGPC sembla no tenir cap paper en 36 de les 97 accions del PIPC (el 37,1%). En 20 accions no consta cap informació sobre el rol de la DGPC.

5.5.2. Percepcions dels entrevistats sobre la funció de programació i coordinació

- A partir d'aquests objectius, el Pla reconeix ja d'entrada la impossibilitat, en tractar-se d'una eina de planificació incipient, de realitzar una programació tancada d'accions. Ben al contrari, la programació inicial d'actuacions que consta al PIPC s'ha d'entendre com indicativa, oberta a noves incorporacions que es preveu puguin realitzar-se mitjançant un procés de revisió anual.
- A la pràctica, les funcions de programació i de coordinació semblen traduir-se en un registre de les actuacions que s'han dut a terme i les que s'estan portant en el moment present. Aquest registre permet visualitzar el "mapa departamental" de les actuacions de PC vigents, però no és pròpiament una programació.

[E]: Es molt modest. Es fer un intent de (...) passar de la incògnita total (...) a tenir una llista de projectes... L'objectiu era tenir una llista de projectes del 2009 al 2010; tenir la capacitat de saber quants recursos tenim i fer-ne una bona distribució econòmica i poder-ho (projectar) tot en el temps. A la pràctica, això ens (...) serveix per mirar a tots els departaments i saber què s'està fent en termes de PC. (163:163)

Taula 6: Síntesi de l'estat de la programació del PIPC

SITUACIO DE L'ACCIO	eix 1	eix 2	eix 3	eix 4	eix 5	TOTAL	%
No consta informació	12	13	4	4	1	34	35,05
En curs	5	2	0	13	5	25	25,77
Finalitzades	6	8	0	4	1	19	19,59
pendent d'iniciar	1	2	1	8	1	13	13,40
No es farà	2	1	0	0	0	3	3,09
Nova incorporació	3	0	0	0	0	3	3,09
TOTAL	29	26	5	29	8	97	100,00
ORGANISME IMPULSOR	eix 1	eix 2	eix 3	eix 4	eix 5	TOTAL	%
ASC	9	9		3		21	21,65
DGPC			1	8	7	16	16,49
No consta		2	4	5	1	12	12,37
MAH	9	2				11	11,34
DIRIP	3	3		4		10	10,31
VPRE	3	2				5	5,15
EXTERNS				5		5	5,15
EDU	2			1		3	3,09
SLT		3				3	3,09
PTOP	1			1		2	2,06
GAP	1	1				2	2,06
JU		2				2	2,06
CLT		1				1	1,03
DAAR		1				1	1,03
TRE				1		1	1,03
DIUE	1					1	1,03
ECO				1		1	1,03
TOTAL	29	26	5	29	8	97	100,00
ROL DE LA DGPC	eix 1	eix 2	eix 3	eix 4	eix 5	TOTAL	%
No intervé	13	13	3	6	1	36	37,11
No consta	3	8	1	7	1	20	20,62
Assessorament i aportació econòmica	12	2				14	14,43
Direcció i execució	1			3	5	9	9,28
Només assessorament		3		6		9	9,28
Només aportació econòmica			1	7	1	9	9,28
Impuls i col·laboració							-
TOTAL	29	26	5	29	8	97	100,00

Font: elaboració pròpia, a partir de la taula de seguiment de la programació que consta a l'**annex 5**

- En aquest sentit, programar i coordinar esdevenen a la pràctica accions de seguiment temporal de naturalesa força reactiva. No hi ha una planificació estratègica de les actuacions, sinó que més aviat el terme coordinació s'associa a ser conscient de les implicacions d'adaptar-se a aquesta indeterminació en saber quines actuacions i quan es faran finalment. Per fer aquest seguiment, la DGPC s'adreça als departaments i els pregunta quines actuacions han portat o porten a terme i quina previsió tenen al respecte. Dependrà de la voluntat de cada Departament comunicar a la DGPC si hi ha hagut canvis en la previsió inicial o si s'ha afegit alguna altra actuació participativa no prevista.

Demandes no previstes de PC

Com hem vist en apartats anteriors, l'estratègia d'institucionalització de la PC que promou la DGPC comporta, en aquesta primera fase, una actuació a demanda dels Departaments. Per tant, contínuament s'obre la possibilitat d'haver de portar a terme actuacions no incloses en el

Pla, i aquest no especifica mecanismes ni criteris per tal de respondre a aquestes demandes, més enllà del procés de revisió anual a la que fèiem referència a l'inici de l'apartat.

- En aquest sentit, al llarg de les entrevistes es detecta la necessitat de fixar criteris i prioritats per a la inclusió de noves actuacions, tot i ser conscients de les limitacions que imposa al respecte la dinàmica política i les seves urgències. Amb unes “regles del joc” més precises, els departaments sabrien a què atènyer-se tant pel que fa a la possible implicació i recursos (humans i/o organitzatius) de la DGPC, com pel que fa al calendari.

(...) sempre hi ha imprevistos i sempre projectes d'última hora (...). En aquest sentit, estaria molt bé que es pogués preveure (d'una forma) una mica més precisa la prioritat de les actuacions. (131:131)

- Les conseqüències palpables de la manca d'aquests criteris de priorització en l'atenció a demandes de PC per part de la DGPC, fa que s'hagin d'assumir quants projectes vinguin en un període determinat de temps. El preu que es paga per la confluència de masses projectes per exercici anual és un descens en la qualitat de les actuacions participatives. Es perd molt temps i esforços, per exemple, intentant quadrar els calendaris de realització de processos participatius de forma que s'evitin solapaments temporals, territorials, temàtics.... Aquest ajust el fa directament el personal de la DGPC, de nou en detriment de tasques més estratègiques.
- Alguns entrevistats consideren necessari passar a una segona fase d'institucionalització de la PC, deixant endarrere la dinàmica actual d'“obrir camí” mitjançant la reacció permanent a demandes departamentals, i fent un plantejament més estratègic. Aquesta nova etapa comportaria la realització de menys processos de PC, seleccionats en funció d'uns criteris preestablerts, però amb més garanties metodològiques. Al mateix temps, s'haurien de preveure mecanismes –que no s'especifiquen- i recursos per gestionar projectes emergents, no previstos.
- Una actuació estratègica de la DGPC en matèria de participació ha d'incloure també la creació i aprofitament de sinèrgies en la programació d'accions prevista. La programació prospectiva d'actuacions participatives hauria de preveure ponts de comunicació entre departaments, per facilitar la coordinació, impuls i/o gestió, per part dels propis departaments, d'espais o processos que incideixen en àmbits coincidents. Aquests mecanismes podrien reduir sensiblement la necessitat d'intervenció per part de la DGPC en aquests casos.

[E]: Si s'estan fent uns processos de participació sobre uns temes més o menys similars, que es procurin, ja no dic ajuntar-los, sinó compartir. Fer més ponts, i frontissa entre departaments. (183:185)

- Es podria aprofitar, amb aquesta finalitat, la xarxa d'interlocutors departamentals que ha establert la DGPC, de nivell tècnic i polític. Aquesta xarxa sembla utilitzar-se únicament per canalitzar sol·licituds de suport de la DGPC, mentre els interlocutors departamentals entrevistats troben a faltar espais de reflexió conjunta establerts *a priori* sobre les actuacions en què es col·labora.
- Finalment, una programació amb un enfocament més estratègic hauria de preveure també nivells diferents d'implicació de la DGPC en funció del grau d'expertesa dels departaments en matèria de PC. Caldria modular la forma d'intervenció, el temps de dedicació, així com el suport a prestar per la DGPC en termes de personal, organització, etc. Mentre que per un departament debutant el grau de la DGPC podria ser el de co-tutela, per un departament expert el rol de la DGPC pot limitar-se a un assessorament per qüestions puntuals. Mentre que per un departament debutant la forma de relació ha de ser proactiva i de

recerca/seguiment, en un departament expert aquesta pot ser d'espera i d'atenció a les necessitats específiques. Mentre que per un departament debutant els temps i recursos aportats per la DGPC han de ser elevats, per un departament expert aquests han de ser especialment limitats.

5.6. La divulgació de la cultura participativa.

En el PIPC es fa referència a la divulgació de la PC com a una de les accions per tal d'impregnar l'Administració de la Generalitat de la cultura de la participació. Per tant, s'assenyala que l'audiència i/o destinataris del Pla són els propis departaments de la Generalitat en pro d'una major transversalitat de la PC. No obstant, quan es pregunta als entrevistats sobre aquest objectiu de divulgació, es detecta confusió entre la divulgació del PIPC amb la finalitat descrita i les tasques de difusió associades a processos participatius.

Més enllà d'aquesta confusió inicial, els entrevistats declaren que, de nou, en aquesta primera etapa d'institucionalització de la PC a la Generalitat, la prioritat que s'ha donat a la realització de processos participatius i a l'impuls dels espais estables, ha anat també en detriment d'una tasca de divulgació sistemàtica per part de la DGPC.

[E]: Nosaltres he de reconèixer que amb el tema de divulgar la tasca potser podríem haver fet més. (...) Però (...) allò important era el procés. (163:163)

Així mateix, es manifesta que tampoc hauria estat indicat fer-ne una gran difusió: d'una banda, l'escassetat de recursos provoca que, en tot cas, es prioritzin les tasques de difusió de processos o espais concrets; de l'altra, una difusió general comporta el risc d'aixecar expectatives que després no es puguin atendre degut als recursos limitats de què es disposa.

6. Conclusions i recomanacions

L'avaluació intermèdia de la implementació del PIPC ratifica la constatació inicial, reconeguda en el propi text del Pla, de trobar-nos davant d'una "política en construcció", amb els inconvenients i els avantatges que aquesta situació comporta.

Una política que ha optat per una estratègia d'implantació "de baix a dalt", que busca en primer lloc convèncer, no imposar. Es pretén anar guanyant adeptes poc a poc, prestant atenció i suport a demandes que presenten els propis Departaments de la Generalitat, i a les quals s'intenta respondre adoptant un rol d'acompanyament, de col·laboració i de suport.

En aquest marc, l'objectiu explícit del PIPC, de constituir un primer pas vers una política més travada de participació ciutadana, avançant en la coordinació, en la programació, en la racionalització i en l'harmonització de les accions de participació, es mostra, potser, excessivament ambiciós.

A la realitat, la DGPC ha enfocat l'execució del Pla amb elevades dosis de pragmatisme, promovent que es facin accions de participació, que s'impulsin espais estables, que es proporcionin formació al personal que ha de ser responsable de la seva gestió... i assumint que l'assoliment d'estàndards elevats de qualitat de la participació no serà possible, en aquesta primera fase, en tots els casos.

Aquest enfocament de la implementació del PIPC, que sembla prudent i realista en aquest primer any de funcionament, corre, però, el risc de perpetuar-se si no es reforcen els sistemes de generació i de gestió del coneixement associats al Pla.

Aquests sistemes presenten actualment febleses importants, que fan que el coneixement que deriva de la multiplicitat de processos participatius, espais estables de participació i actuacions diverses de formació, de difusió i altres, sigui altament volàtil.

Tot seguit exposem algunes recomanacions concretes tant pel que fa a aspectes detectats en la implementació del PIPC, com amb relació a possibles millores en els mecanismes de gestió del coneixement. Pel que fa a recomanacions relatives al disseny del Pla, ens remetem al ja exposat en l'apartat 4.4. de l'informe.

6.1. Recomanacions relatives a la implementació

1. L'estratègia adoptada, de donar prioritat a l'extensió de les actuacions de PC a la Generalitat, demana un esforç molt important de la DGPC, que compta amb una plantilla i uns recursos econòmics força limitats per fer-hi front. Davant d'aquesta situació, i tenint en compte que el primer any de funcionament del PIPC permet disposar ja d'un "mapa incipient de la pràctica de la participació a la Generalitat", seria aconsellable traçar una primera tipologia de departaments (o Secretaries, o Direccions Generals... el nivell que l'experiència d'aquest primer any mostri com més adequat) i catalogar de forma més precisa els serveis que la DGPC té sentit que presti en cada cas.
2. En aquesta mateixa línia, creiem que en el segon any d'implementació del PIPC caldria començar a posar en marxa mecanismes més precisos de fixació de prioritats i de selecció d'accions a les que es presta suport. Aquests mecanismes haurien de basar-se, com a mínim, en dos criteris: en primer lloc, el compliment d'estàndards mínims de qualitat en el disseny de les accions que es proposen; en segon lloc, el grau d'autonomia demostrat pel Departament/ organisme en la realitzacions d'accions de participació.

3. Reforçar les funcions d'anàlisi, desenvolupament metodològic i seguiment de les actuacions, com es comenta de forma més precisa en l'apartat següent, de forma que, combinat amb el dit als punts anteriors, la DGPC pugui adoptar un rol més estratègic i proactiu en el futur immediat.
4. Reforçar també la funció de planificació, instant els departaments –a través de la xarxa d'interlocutors departamentals- a realitzar una previsió anual d'actuacions en les que voldrien comptar amb el suport de la DGPC, amb temps suficient per fer-ne l'anàlisi i aplicar els criteris de prioritització mencionats, de forma que en pogués resultar una planificació anual coneguda i acordada pels principals implicats. L'anterior, sens perjudici d'haver de preveure sempre un cert marge de maniobra per gestionar les urgències que puguin derivar de l'agenda política.
5. Acotar millor alguns àmbits d'actuació del Pla, que actualment pateixen, al nostre entendre, un grau massa elevat de dispersió. Un exemple és l'eix relatiu a "infraestructura participativa", que inclou aspectes tan diversos com la formació, la millora de la qualitat dels serveis externs, la millora del disseny de la participació o la "innovació". A més, de l'anàlisi dels documents del Pla i de les entrevistes mantingudes es detecta que es classifica també en aquest epígraf dos tipus d'actuacions addicionals: els espais estables de participació i infraestructures "materials" com ara plataformes tecnològiques.
6. Establir mecanismes de coordinació entre certes actuacions incloses al Pla, com ara entre les activitats de formació o les de desenvolupament de certes "infraestructures" materials, i la realització efectiva de processos participatius que es nodreixin d'aquestes accions prèvies. Potser aquesta relació ja s'estableix a la pràctica, però no és explícita en el Pla.
7. Iniciar, en la mesura del possible, actuacions orientades a l'anàlisi i millora dels espais estables de participació que n'evitin la proliferació sense garanties d'utilitat i eficàcia. Donada la vocació de permanència en el temps d'aquests espais, urgeix portar a terme aquesta anàlisi.

En qualsevol cas, l'avaluació de la implementació ha mostrat que, en termes de programació prevista, el grau de compliment de les actuacions és, en general, força correcte (en l'equador del Pla, el 46% de les accions han finalitzat o es troben en curs de realització). Tanmateix, en un 35% dels casos no es disposa d'informació sobre l'estat d'execució de les accions, evidenciant un marge de millora important en els mecanismes de seguiment del Pla.

6.2. Recomanacions relatives a la gestió del coneixement

En la nostra opinió, el repte més important per als responsables del Pla en el proper any, i especialment amb la perspectiva d'un eventual nou Pla, és reforçar els mecanismes actuals de gestió del coneixement que genera el PIPC. Més concretament, aquestes mecanismes haurien d'incloure, entre altres aspectes:

1. La fixació del coneixement intern de la DGPC pel què fa a criteris, estàndards i mètodes d'assegurament de la qualitat de les accions de participació ciutadana: al respecte, la Direcció General ja disposa d'una guia, editada l'any 2007, relativa a l'enfocament de processos participatius. No se'n disposa de cap, en canvi, en el cas dels espais estables de participació. Davant la problemàtica que presenten aquests espais actualment a la Generalitat, com hem pogut veure en l'apartat d'avaluació de la implementació, fóra prioritari establir també criteris, estàndards i mètodes de treball recomanats en aquest cas. Igualment, pel que fa als processos participatius, convé desplegar aquesta primera guia en

d'altres de més específiques sobre modalitats de participació, tècniques concretes, bones pràctiques...

2. El seguiment de la utilitat percebuda i de l'aplicació real d'aquestes guies a les actuacions de participació que porten a terme els Departaments.
3. El reforç de la xarxa d'interlocutors departamentals que ha posat en marxa la DGPC, establint un pla de treball concret que comporti com a mínim: informació periòdica sobre la situació del PIPC a la Generalitat, els problemes que es detecten, "millors pràctiques" que valgui la pena posar en comú, etc.; sotmetre a debat la utilitat i aplicació pràctica de les guies i altres recursos metodològics que pugui generar la PIPC; posar en comú altres recursos metodològics, o recursos d'altra naturalesa associats a activitats de participació, de què disposin dels propis membres de la xarxa.
4. El seguiment del funcionament i resultats de les diferents accions de participació que es porten a terme, aplicant els criteris, estàndards i mètodes fixats en comú i assignant responsabilitats clares pel que fa a la recollida i tractament de la informació entre els Departaments i la DGPC, de forma que el seguiment es faci de la forma més eficient possible i s'orienti a l'aprenentatge i a la millora contínua de les actuacions.
5. L'anterior implica harmonitzar –o, millor encara, integrar- les bases de dades existents actualment sobre accions de participació, revisar la seva estructura, la qualitat de la informació que s'enregistra i establir i implantar les mesures correctores que escaiguin. Al mateix temps, cal disposar d'un sistema àgil d'explotació de la/es bases de dades, que permeti disposar d'informes periòdics amb un nivell de desagregació adequat a les finalitats de seguiment i aprenentatge.
6. La informació a recollir hauria de referir-se no tan sols a aspectes interns d'organització, recursos, etc, sinó que hauria d'incloure amb especial cura dades relatives a indicadors de resultats i qualitat de les accions, incloent la representativitat dels participants, la rellevància del tema, les conseqüències del procés, si hi ha hagut o no retorn, les percepcions dels participants, etc. La recollida d'aquesta informació implicaria reforçar i coordinar els instruments existents actualment tant a la DGPC com als departaments que impulsen les accions.
7. Les accions de tipus "instrumental" incloses al PIPC, com ara la realització de cursos de formació en mètodes i tècniques de participació ciutadana, la utilització de plataformes tecnològiques, la contractació de serveis externs, etc., hauria de ser objecte també de seguiment periòdic. En el cas de la formació seria especialment important valorar no tan sols el grau de satisfacció i qualitat percebuda per part dels participants amb relació als continguts dels cursos, sinó també valorar la utilitat efectiva de la formació en la pràctica professional posterior dels participats.
8. Per últim, caldria establir també instruments de seguiment sistemàtic de la planificació anual d'actuacions. En l'**annex 5** d'aquest informe es presenta una taula bàsica de seguiment que pot constituir una primera base al respecte.

La recollida sistemàtica de la informació anterior, més enllà de permetre un millor seguiment del conjunt d'accions i de fer aflorar idees i propostes de cara a un eventual nou PIPC, permetria també començar a comptar amb una bona base per abordar en el futur possibles línies d'avaluació de l'efectivitat de la política de participació. Al respecte, la investigació portada a terme per l'organització Involve sobre la participació ciutadana i els seus costos²⁴ ens sembla

²⁴ ANDERSSON, E.; WARBURTON, D.; WILSON, R. *The true costs of public participation* [En línia]. [s.l.]: [s.n.], 2005 <www.involving.org> [Consulta: novembre 2009]

especialment interessant. Aquest estudi planteja un model que ha de permetre, a partir d'una identificació prèvia de diferents dimensions de la qualitat democràtica, determinar possibles impactes de la PC i suggerir indicadors per a la seva mesura. Al mateix temps, convida a posar en relació aquests resultats amb els costos de la participació, aportant també pautes concretes de mesura en aquest cas.

En definitiva, l'enfocament actual de la implementació del PIPC, que prioritza l'extensió de la pràctica de la participació al conjunt de departaments de la Generalitat sense introduir excessius filtres de qualitat metodològica, pot ser adequat per aquesta primera fase d'execució. Però caldria introduir a curt termini alguns mecanismes correctors, relatius tant a la implementació –començant a virar vers una major exigència de compliment de criteris i estàndards de qualitat en les accions, encara que sigui en detriment del nombre d'actuacions que es facin- com al seguiment i gestió del coneixement del Pla, que facin possible disposar una base d'informació adequada per plantejar properes fases d'aquesta política en el futur immediat, i poder procedir a la seva avaluació sistemàtica.

Annexos

I.	Bibliografia general	61
II.	Actors del PIPC.....	65
A.	Mapa d'actors.....	66
B.	Evolució de la normativa reguladora de la DGPC.....	67
III.	Metodologia.....	69
A.	Taules comparatives de bases de dades	71
B.	Informació metodològica entorn les entrevistes qualitatives	73
C.	Estudis de cas.....	77
IV.	Mapes semàntics del PIPC	103
V.	Taula de seguiment de la programació del PIPC 2008-2010	107
A.	Taula de seguiment del PIPC 2008-2010	109
B.	Comentaris.....	119

I. Bibliografia general

PROCESSOS PARTICIPATIUS

CARR, D.S.; HALVORSEN, K. "An Evaluation of three democratic, community-based approaches to citizen participation: surveys, conversations with community groups, and community dinners". *Society and natural resources* (2001), núm.14, p. 107-126.

CLARKE, B. "Seeking the grail: evaluating whether Australia's Coastcare Program achieved 'meaningful' community participation". *Society and natural resources* (2009), núm. 21, p. 891-907.

FEINDT, P.H. "Public participation in metropolitan conflict: a case study from Hamburg". A: *Area-based initiatives in contemporary urban policy: innovations in city governance*. Copenhagen: [s.n.], 2001. [Ponència]

OIDP. *Creación de una ficha de buenas prácticas en participación ciudadana en el ámbito del gobierno local*: grupo de trabajo nº3: documento de síntesis. [s.l.]: OIDP, 2006

OKAZAKI, E. "A Community-based tourism model: its conception and use". *Journal of sustainable tourism*. Vol. 16 (2008), núm. 5, p. 511-529.

PAPADOPOULOS, Y.; WARIN, P. "Are innovative, participatory and deliberative procedures in policy making democratic and effective?". *European journal of political research*. Vol. 46 (2007), núm. 4, p. 445-472

POLÍTICA DE PARTICIPACIÓ O SIMILAR

CHEYNE, C. "Strengthening democratic practice in New Zealand's local government: new directions for the 21st century". A: *Area-based initiatives in contemporary urban policy*. Copenhagen: Danish Building and Urban Research Association, 2001 [Ponència]

CROFT, S.; BERESFORD, P. "The politics of participation". *Critical social policy* (1992), núm. 12, p. 20-44.

Direcció General de Participació Ciutadana. "Pla interdepartamental de participació ciutadana 2008-2010". *Innovació Democràtica* (2009), núm. 3, p. 33-41.

McLAVERTY, P. "Towards a model of public participation". A: KHAN, U. (ed.), *Participation beyond the ballot box: european case studies in state-citizen political dialogue*. London: Routledge, [1999?].

Millions of voices: a blueprint for engaging the american public in national policy-making [En línia]. Washington: *AmericaSpeaks*, 2004.
<<http://www.activedemocracy.net/articles/millions-of-voices.pdf>> [Consulta: novembre 2009]

SMITH, G. *Power beyond the ballot: 57 democratic innovations from around the world* [En línia]. London: The Power Inquiry, 2005.
<<http://www.soton.ac.uk/ccd/events/SuppMat/Beyond%20the%20Ballot.pdf>> [Consulta: novembre 2009]

People & participation : how to put citizens at the heart of decision-making [En línia]. [s.l.]: *Involve*, 2005
<<http://www.peopleandparticipation.net/pages/viewpage.action?pagelId=15302714>> [Consulta: novembre 2009]

Working together to strengthen our nation's democracy: a report from the second conference on "Strengthening Our Nation's Democracy" [En línia]. Washington: [s.n.], 2009
<<http://www.ostp.gov/galleries/opengov/SOND2%20Final%20Report.pdf>> [Consulta: novembre 2009]

AVALUACIÓ PARTICIPACIÓ

ANDERSSON, E.; WARBURTON, D.; WILSON, R. *The true costs of public participation* [En línia]. [s.l.]: [s.n.], 2005
<www.involving.org> [Consulta: novembre 2009]

ANDUIZA, E.; DE MAYA, S. *La Qualitat en la participació: una proposta d'indicadors*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2005 (Finestra Oberta; 43)

BURTON, P. "Power to the people? How to judge public participation". *Local economy*. Vol. 19 (2004), núm. 3, p.193-198

BURTON, P. "Conceptual, theoretical and practical issues in measuring de benefits of public participation", *Evaluation*. Vol. 15 (2009), núm. 3, p. 263-284

OIDP. *Guia pràctica para la evaluación de procesos participativos* [En línia]. Barcelona: OIDP, [s.a]
<http://www.oidp.net/docus/pub.oldp.guia_evaluacion.pdf> [Consulta: novembre 2009]

WARBURTON, D. *Evaluating Participatory, deliverative and co-operative ways of working: a working paper by InterAct* [En línia]. Brighton: InterAct Evaluation, 2001
<http://www.sharedpractice.org.uk/Downloads/Interact_Working_Paper.pdf> [Consulta: novembre 2009]

WARBURTON, D. *Making a difference: a guide to evaluating public participation in central government* [En línia]. London: Involve and Shared Practice, [s.a.]
< <http://www.involve.org.uk/evaluation-guide/Making%20a%20Difference%20-%20A%20guide%20to%20evaluating%20public%20participation%20in%20centralgovernment.pdf>> [Consulta: novembre 2009]

TEORIA PARTICIPACIÓ

ARNSTEIN, S.R. "A Ladder of citizen participation" *JAIP*. Vol. 35 (1969), núm. 4, p. 216-224.

BARABAS, J. "How deliberation affects policy opinions", *American political science review*. Vol. 98 (2004), núm. 4, p. 687-701.

GAUJA, A. "The Pitfalls of participatory democracy: a study of the australian democrats GST", *Australian journal of political science*. Vol. 40 (2005), núm. 1, p. 71-85.

Guia per incorporar la ciutadania a les polítiques de la Generalitat: planificar, executar i avaluar els processos de participació. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació, 2007.

MICHELS, A. "Debating democracy: the Dutch Case". *Acta politica* (2008), núm. 43, p. 472-492.

NIR, L. "Ambivalent social networks and their consequences for participation". *International journal of public opinion research*. Vol. 17 (2005), núm. 4, p. 422-442.

LOVAN, W.R.; MURRAY, M.; SHAFFER, R. [eds.] *Planning, conflict mediation and public decision-making in civil society*. Ashgate: Aldershot, 2004.

Orientacions per planificar polítiques amb impacte territorial: de l'aquí no a l'així sí. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció

General de Participació, 2007.

SINTOMER, Y. "Cinq défis de la démocratie participative", *Territoires*, (2003), janvier, p. 6-9.

TEORIA AVALUACIÓ

BARDACH, E. *A Practical guide for policy analysis: the eightfold path to more effective problem solving*. 3rd ed. Washington : CQ Press, 2009

BLASCO, J. *Com iniciar una avaluació: oportunitat, viabilitat i preguntes d'avaluació*. Barcelona: Ivàlua, 2009. (Guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques; 1)

BLASCO, J. *Avaluació del disseny*. Barcelona: Ivàlua, 2009. (Guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques; 3)

CASADO, D. *Avaluació de necessitats socials*. Barcelona: Ivàlua, 2009. (Guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques; 2)

WEISS, C.H. *Evaluation*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 1998

DOCUMENTS DE BASE

Acord per a un govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya. 14 de desembre de 2003.

Actituds polítiques i comportament electoral a Catalunya: materials per a un debat social. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior. Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació Ciutadana, 2009.

Catàleg de Serveis [en línia]. Barcelona: Direcció General de Participació Ciutadana. Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2007.
< <http://www10.gencat.net/drep/AppJava/cat/ambits/participacio/index.jsp> >
[Consulta: novembre 2009]

"Decret 2/2004, de 7 de gener, d'estructuració del Departament de Relacions Institucionals i Participació". *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya* (12 gener 2004), núm. 4046, p. 270-272.

"Decret 296/2003, de 20 de desembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya". *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya* (22 desembre 2003), núm. 4035, p. 25183-25184.

"Decret 479/2006, de 5 de desembre, d'estructuració del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació". *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya* (7 desembre 2006), núm. 4776, p. 51706-51711.

"Decret 243/2007, de 6 de novembre, d'estructura del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació". *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya* (9 novembre 2007), núm. 5005, p. 44609-44732

"Decret 39/2008, de 26 de febrer, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental de Participació Ciutadana". *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya* (28 febrer 2008), núm. 5080, p. 15837-15839.

Memòria del Departament de Relacions Institucionals i Participació 2004. Barcelona. Generalitat de Catalunya. Departament de Relacions Institucionals i Participació, 2005.

Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2007. Barcelona. Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2008.

Planificar, executar i avaluar els processos de participació: guia per incorporar la ciutadania a les polítiques de la Generalitat. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2007

“Resolució 70/VIII del Parlament de Catalunya, sobre l'orientació política general del Govern”. *Butlletí oficial del Parlament de Catalunya* (1 octubre 2007), núm. 132.

Innovació democràtica i participació ciutadana al Govern de Catalunya: informe 2004-2006. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2007

Pla de Govern 2007-2010. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència, [2007?]

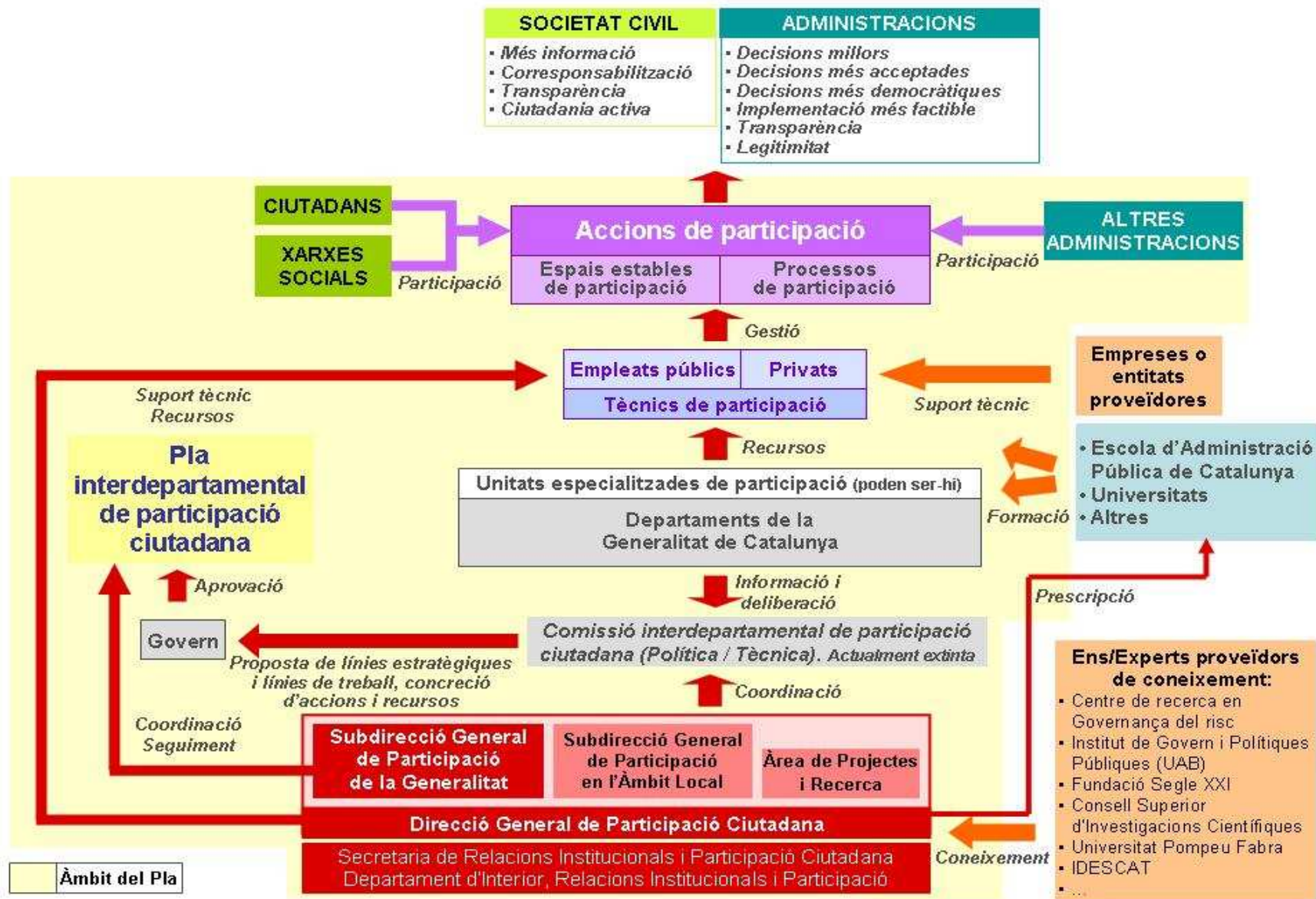
Pla interdepartamental de participació ciutadana 2008-2010: acord de Govern. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2009

II. Actores del PIPC

A. Mapa d'actors

B. Evolució de la normativa reguladora de la DGPC

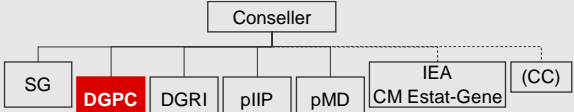
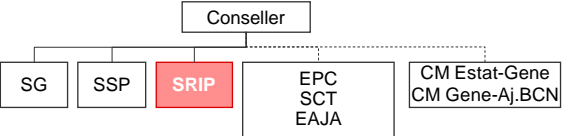
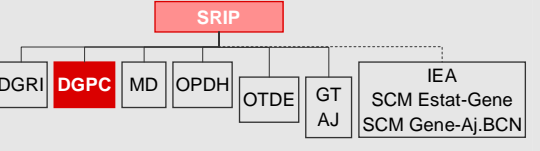
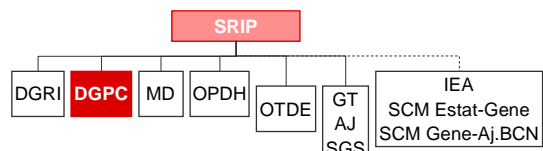
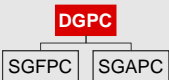
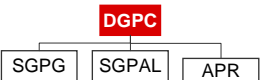
A. Mapa d'actors

Font: elaboració pròpia a partir de la documentació del Pla

B. Evolució de la normativa reguladora de la DGPC

Evolució de les funcions i l'estructura de la Direcció General de Participació Ciutadana i dels òrgans directius en què s'integra

<p>Decret 296/2003, de 20 de desembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya</p>	<p>Decret 421/2006, de 28 de novembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya</p>	
<p>Departament de Relacions Institucionals i Participació</p>	<p>Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació</p>	
<p>Decret 2/2004, de 7 de gener, d'estructuració del Departament de Relacions Institucionals i Participació</p>	<p>Decret 479/2006, de 5 de desembre, d'estructuració del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.</p>	<p>Decret 243/2007, de 6 de novembre, d'estructura del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.</p>
		
<p>Secretaria de Relacions Institucionals i Participació e) La promoció de la participació social i la innovació democràtica</p>		
		
<p>Direcció General de Participació Ciutadana</p>		
<p>a) La promoció de la participació social. b) L'anàlisi, estudi, proposta i seguiment dels mecanismes i instruments necessaris per garantir la participació ciutadana en l'adopció de polítiques públiques. c) L'anàlisi, estudi i proposta de l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació en els processos de participació ciutadana. d) La difusió dels valors i dels principis democràtics en tots els àmbits socials i culturals.</p>	<p>a) Fomentar els valors i les pràctiques de participació ciutadana que enriqueixen la qualitat de la vida democràtica i la pràctica de l'associacionisme. b) Promoure espais, processos i experiències de participació ciutadana.</p>	
		
<p>Subdirecció General de Foment de la Participació Ciutadana: a) L'impuls i el foment de la participació ciutadana i de la societat civil en els processos de presa de decisió en tots els àmbits institucionals. b) La coordinació i l'assessorament en l'adopció de formules participatives com els fòrums temàtics, les audiències públiques, els jurats ciutadans, les enquestes deliberatives i altres mecanismes de participació. c) La proposta de mètodes de participació i deliberació ciutadana i de disposicions reguladores de la participació directa i indirecta en els assumptes públics.</p>	<p>Subdirecció General de Participació de la Generalitat a) Coordinació i assessorament en la definició dels espais estables de participació dels diferents departaments de la Generalitat. b) Assessorament, pel que fa a aspectes vinculats a la participació, en l'elaboració de les normatives elaborades des dels diferents departaments. c) Suport en el disseny, la implementació, l'avaluació i la difusió de mecanismes i processos participatius vinculats a les polítiques de la Generalitat. d) Coordinació d'iniciatives per a la millora de la democràcia, la transparència i l'enfortiment de la societat civil.</p>	
<p>Subdirecció General d'Anàlisi de la Participació Ciutadana: a) L'anàlisi i l'estudi dels mètodes i de les regulacions de la participació i la deliberació ciutadanes en tots els àmbits institucionals. b) L'anàlisi i l'estudi dels sistemes electorals i d'altres formes de participació directa i indirecta. c) L'anàlisi, l'estudi i la proposta d'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació en els processos de participació ciutadana. d) La difusió dels valors i dels principis democràtics en tots els àmbits socials i culturals mitjançant l'organització de jornades, seminaris, cursos, congressos i l'edició de publicacions en diversos suports, inclosos els suports electrònics.</p>	<p>Subdirecció General de Participació en l'Àmbit Local a) Impulsar projectes de suport i assessorament a les iniciatives locals de participació ciutadana. b) Contribuir a la innovació i la qualitat democràtica en l'àmbit local.</p> <p>Àrea de projectes i recerca a) Anàlisi i estudi de processos i experiències d'innovació democràtica. b) Facilitar l'intercanvi i la difusió de coneixements vinculats a la innovació democràtica.</p>	

Notes:

En fosc, regulació derogada

Sigles dels organigrames:

AJ	Assessoria Jurídica (en l'àmbit de Relacions Institucionals i Participació)	OTDE	Oficina tècnica de suport per al desplegament de l'Estatut.
APR	Àrea de projectes i recerca	pIIP	Programa per a la creació de l'Institut Internacional per la Pau
CC	Consell Consultiu	pMD	Programa per a la creació del Memorial Democràtic
CM Estat Generalitat	Representació de la Generalitat la Comissió Mixta de Transferències Estat-Generalitat.	SCM	Secretaria de la representació en les Comissions Mixtes
CM Gene-AjBCN	Representació de la Generalitat en la Comissió Mixta Generalitat-Ajuntament de Barcelona.	SCT	Servei Català de Trànsit
DGPC	Direcció General de Participació Ciutadana	SG	Secretaria General
DGRI	Direcció General de Relacions Institucionals	SGAPC	Subdirecció General d'Anàlisi de la Participació Ciutadana
EAJA	Entitat Autònoma de Jocs i Apostes	SGFPC	Subdirecció General de Foment de la Participació Ciutadana
EPC	Escola de Policia de Catalunya	SGPAL	Subdirecció General de Participació en l'Àmbit Local
GT	Gabinet Tècnic (en l'àmbit de Relacions Institucionals i Participació)	SGPG	Subdirecció General de Participació de la Generalitat
IEA	Institut d'Estudis Autònoms	SGS	Subdirecció General de Serveis de l'àmbit de Relacions Institucionals i Participació
MD	Direcció General de la Memòria Democràtica	SRIP	Secretaria de Relacions Institucionals i Participació
OPDH	Oficina de promoció de la Pau i Drets Humans.	SSP	Secretaria de Seguretat Pública

III. Metodologia

A. Taules comparatives de bases de dades

B. Informació metodològica entorn les entrevistes qualitatives

C. Estudis de cas

- **Taula resum dels estudis de cas**
- **Documentació relativa als estudis de cas**
- **Metodologia per a l'anàlisi d'espais estables**
- **Taula comparativa de l'aportació de la DGPC en el cas del Consell de Seguretat de Catalunya**

A. Taules comparatives de bases de dades

Cas	Base de dades	Taller	Sexe	Edat	Lloc naixement	Municipi residència	Situació laboral	Entitats de què forma part	Grau acord/ desacord afirmacions	Font informació convocatòria	Comentaris
A	Base de dades de la DGPC	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Font: Elaboració pròpia a partir de la Taula de Seguiment, Annex 5, elaborada segons informació del PIPC i informació proporcionada per la DGPC

Cas	Base de dades	ID	Entitat ¹	Categoria ²	Adreça	Localitat	CD	Àmbit territorial actuació	Nom ³	Càrrec	e-mail ⁴	telèfon ⁵	Web	Proveïdor	Àmbit	Observacions
B	BD PTOPI Convocats a procés de catàlegs de paisatge		x		x			x	x		x	x	x			x
C	BD DASC Inscrits Pacte Nacional Immigració		x		x	x	x		x	x	x	x	x			
D	BD DASC Convocats procés Pla Estratègic serveis socials		x						x	x	x	x		x	x	
E	BD DMAH Convocats Debat de l'Aigua		x						x		x					
F	BD DMAH Convenció catalana canvi climàtic	x	x						x	x						
G	BD DMAH Procés de conservació de la Biodiversitat		x	x	x				x		x					

Font: Elaboració pròpia a partir de la Taula de Seguiment, Annex 5, elaborada segons informació del PIPC i informació proporcionada per la DGPC

¹ Aquesta denominació consta a les BD "D" i "E", a la "B" consta "Nom entitat", a la "C" consta "Organisme", a la "F" consta "Empresa", i a la "G" consta "Agent".

² Aquest camp consta a la BD "G" però desconeixem a què es refereix.

³ Aquesta denominació consta a les BD "C", "D", "E" i entenem que es refereixen a Nom i Cognoms de la persona, a les "B" i "G" consta "Persona contacte", i a la "F" consta "Nom" i "Cognoms" en camps separats.

⁴ Aquesta denominació consta a les BD "D" i "G", a la "B" consta "Adreça electrònica", a la "C" consta "Mail", i a la "E" consta "Correu-e"

⁵ Aquesta denominació consta a la BD "C", a la "B" consta "Telèfon" i a la "D" consta "telf"

B. Informació metodològica entorn les entrevistes qualitatives

1. Informació relativa als perfils dels entrevistats per l'avaluació intermèdia del PIPC

Número entrevista	Tipologia d'actuació de Participació	Rol Professional en el PIPC	Data
1	Espai Estable/Procés Participatiu	Responsable a DGPC	28.10.2009
2	Espai Estable/Procés Participatiu	Responsable a DGPC	03.11.2009
3	Espai Estable/Procés Participatiu	Responsable a DGPC	03.11.2009
4	Espai Estable	Interlocutor interdepartamental	4.11.2009
5	Procés Participatiu	Interlocutor interdepartamental	9.11.2009
6	Procés Participatiu	Interlocutor interdepartamental	10.11.2009
7	Espai Estable	Interlocutor interdepartamental	17.11.2009

2. Entrevista qualitativa a agents estratègics/sistèmics per l'avaluació intermèdia del PIPC.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

criteris comuns interdepartamentals

1. A partir de la teva experiència, tens coneixement formal d'uns criteris comuns a tots els departaments entorn les actuacions de participació?
2. Quins i en quin format?
3. Quins recursos metodològics/guies pràctiques serien els ideals?
4. Hi ha diferències entre el que esmentes i amb el que realment s'està treballant?
5. Com es materialitzen aquests criteris en el dia a dia? Com es porten a terme de forma tàcita?
6. Com veus el rol de DGPC en aquest aspecte? Hi ha prou implicació? Es podria implicar més? De quina manera?
7. Hi ha altres actors/responsabilitats necessaris/àries a part de la DGPC?
8. Establir criteris comuns a tots els departaments en termes de participació, ajuda a incrementar la quantitat i qualitat de la participació? Com?
9. Com ho has percebut en aquest cas concret? T'ha ajudat en aquesta actuació?
10. Que creus que ha aportat aquest procés en establir criteris comuns interdepartamentals? Quin és el valor afegit?

Millorar les infraestructures participatives

1. Què entens per infraestructura participativa? Hi ha altres comprensions que vegis rellevants destacar? Per què?
2. Quines és la teva diagnosi pel que fa a aquesta actuació concreta? Quins són els aspectes que funcionen i els que no? És extrapolable a altres actuacions en general?
3. Què entens per 'millorar' si és que s'ha de 'millorar'?
4. Quins són els mínims d' 'infraestructura' que creus que cada actuació hauria de tenir?
5. Com veus el rol de DGPC en aquest aspecte? Hi ha prou implicació? Es podria implicar més? De quina manera?

6. Hi ha altres actors/responsabilitats necessaris/àries a part de la DGPC?
7. Creus que millores en la infraestructura incrementen la quantitat i qualitat de la participació? Com?
8. Com ho has percebut en aquest cas concret? T'ha ajudat en aquesta actuació?
9. Que creus que ha aportat aquest procés en millorar la infraestructura de participació? Quin és el valor afegit?

Programar i coordinar accions de participació

1. Què entens per programar accions de participació? Què implica programar?
2. Què entens per coordinar accions de participació? Què implica coordinar?
3. Quines dificultats trobes que topen amb la coordinació i programació d'accions de participació?
4. Com es relacionen coordinació i programació en el cas de les actuacions de participació?
5. Com veus el rol de DGPC en aquest aspecte? Hi ha prou implicació? Es podria implicar més? De quina manera?
6. Hi ha altres actors/responsabilitats necessaris/àries a part de la DGPC?
7. Com ho has percebut en aquest cas concret? T'ha ajudat en aquesta actuació?
8. Que creus que ha aportat aquest procés en programar i coordinar accions de participació? Quin és el valor afegit?
9. Com incrementen la qualitat i quantitat de la participació el fet de coordinar i programar accions de participació?

OBJECTIUS GENERALS

Incrementar la quantitat i qualitat de la participació ciutadana

1. Què es qualitat en les accions de participació?
2. Quina relació té amb la quantitat d'accions de participació?
3. Quins són segons la teva percepció les condicions prèvies per tal que hi hagi qualitat en les accions de participació?
4. Actualment quines mancances hi ha?
5. Com veus el rol de DGPC en aquest aspecte? Hi ha prou implicació? Es podria implicar més? De quina manera?
6. I el PIPC, creus que contribueix a marcar un abans i un després? Com era abans i com és ara o serà en un futur?

Divulgar la 'cultura de la participació' a tots els departaments

1. Que s'entén divulgar ? Què implica divulgar?
2. Com es fa?
3. Suficient per fer arribar la cultura de la participació a tots els departaments?
4. Quins són segons la teva percepció les condicions prèvies per tal que hi hagi qualitat en les accions de participació?
5. Actualment quines mancances hi ha?
6. Com veus el rol de DGPC en aquest aspecte? Hi ha prou implicació? Es podria implicar més? De quina manera?
7. I el PIPC, creus que contribueix a marcar un abans i un després? Com era abans i com és ara o serà en un futur?

LES NECESSITATS IDEALS

- Si haguessis d'escriure una carta als reis, quines són les coses que hi posaries ?

1. Respecte aquesta actuació en concret
2. Respecte el PIPC en general

EXPECTATIVES DEL PLA

1. Del pla a nivell polític, què es pot esperar del mateix a curt termini ?. I a mig i llarg termini ?
2. Què no s'ha aconseguit fins ara que s'hauria d'haver aconseguit?
3. Què s'ha aconseguit ara que no s'hauria d'haver aconseguit?
4. A partir de la teva experiència professional, quin valor afegit creus que aportarà el pla a la participació ciutadana?

3. Llistat de codis emergents i emprats en l'anàlisi qualitatiu de les entrevistes per l'avaluació intermèdia del Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana.

Code: Beneficis

Created: 03/11/2009 10:21:21 by Super
Modified: 23/11/2009 08:06:15
Quotations: 6

"Significats relacionats amb el valor afegit que aporta el pla"

Code: Coneixement Tacit

Created: 02/11/2009 13:37:35 by Super
Modified: 03/11/2009 10:04:02
Quotations: 6

"Coneixement que surgeix de l'aplicació pràctica de les actuacions de PC"

Code: criteris comuns

Created: 02/11/2009 13:03:14 by Super
Modified: 23/11/2009 11:59:29
Quotations: 57

"Establiment de criteris comuns interdepartamentals"

Code: divulgar

Created: 02/11/2009 13:04:45 by Super
Modified: 23/11/2009 12:01:31
Quotations: 15

"Què s'entén per divulgació de la participació"

Code: efectes perversos

Created: 02/11/2009 13:08:03 by Super
Modified: 03/11/2009 10:46:31
Quotations: 2

"Efectes no previstos provocats per l'implementació del Pla"

Code: Formalitat

Created: 02/11/2009 13:24:42 by Super
Modified: 03/11/2009 10:45:28
Quotations: 10

"Aspectes normatius escrits i reconeguts"

Code: Infraestructura

Created: 02/11/2009 13:03:28 by Super

Modified: 23/11/2009 11:58:33

Quotations: 51

"Significats relacionats amb la infraestructura"

Code: Necessitats Ideals

Created: 02/11/2009 13:07:49 by Super

Modified: 23/11/2009 12:02:21

Quotations: 11

"Escriptura de la 'carta als reis' amb tot allò que els hi agradaria que passés"

Code: Practica

Created: 02/11/2009 13:24:00 by Super

Modified: 23/11/2009 10:36:10

Quotations: 50

"Processos en relació a la pràctica real de la implementació de les actuacions de participació"

Code: Programar

Created: 02/11/2009 13:04:06 by Super

Modified: 23/11/2009 12:00:16

Quotations: 21

"Significats relacionats amb el terme programar"

Code: qualitat

Created: 02/11/2009 13:04:36 by Super

Modified: 03/11/2009 08:15:05

Quotations: 4

"Significats relacionats amb el terme de qualitat de la apticipació ciutadana"

Code: Resultats pla

Created: 23/11/2009 08:06:51 by Super

Modified: 23/11/2009 11:46:12

Quotations: 4

Code: Rol DGPC

Created: 02/11/2009 13:36:57 by Super

Modified: 23/11/2009 11:53:07

Quotations: 16

"Rol de la DGPC en les actuacions de PC"

C. Estudis de cas

- Taula resum dels estudis de cas

Numeració Taula seguiment PIPC	Cas	Tipus d'acció	Departament promotor	Rol de la DGPC	Data inici/ Data final	Perfil participants	Objectius	Producte que ha generat	Infraestructura utilitzada	Metodologia	Abast	Fonts
8	Catàlegs de Paisatge de les Comarques Centrals	Procés participatiu	DPTOP	Assessorament i AT a activitats dirigides i executades per tercers	2008/2008	Actors socials que podien tenir una relació més o menys directe amb la gestió del paisatge de l'àmbit de les Comarques Centrals: <ul style="list-style-type: none"> • administracions, • sectors agroramaders i forestals, • industrials i energètics, • de recerca i divulgació, • organitzacions veïnals, • professionals, • entitats ambientals i altres associacions que tenien alguna relació o incidència sobre el paisatge. Entitats d'abast general que tenen el paisatge com a àmbit d'actuació.	Participació ciutadana de caràcter deliberatiu associada a la redacció del Catàleg.	Informe "que recull informació de les diferents sessions per tal de ser tinguda en compte per l'equip redactor del catàleg..."	<ul style="list-style-type: none"> • Presencial (tallers de debat) • Virtual (internet) 	S'intueix aplicació d'una metodologia promoguda per DGPC, però no tenim coneixement de l'eina metodològica sobre base documental que s'utilitza.	Comarques Centrals de Catalunya	Documentació facilitada per la DGPC (Documentació relativa als estudis de cas)
(Acció pendent d'incorporar a una propera actualització del PIPC)	Estrategia desenvolupament sostenible 2026	Procés participatiu	DMAH	Assessorament i AT a activitats dirigides i executades per tercers [ho deduem a partir de la documentació proporcionada per la DGPC, ja que aquesta acció no consta a la Taula de seguiment i programació]	Maig 2009/ Febrer 2010	Representants de la societat civil organitzada: <ul style="list-style-type: none"> • associatiu ambiental, • econòmic. Àmbit acadèmic. Administració. Sessions dirigides a col·lectius específics: <ul style="list-style-type: none"> • professionals educació, • professionals comunicació, • tercer sector social i • joves. Qualsevol ciutadà en moments puntals.	Donar suport a la presa de decisions mitjançant el debat i la informació compartida.	Ha de generar "unes conclusions que seran considerades pel Govern del país perquè les concreti en accions transdisciplinàries i innovadores."	<ul style="list-style-type: none"> • Presencial (sessions de reflexió i debat) • Virtual (debat digital) 	La metodologia pot ser tant la promoguda per la DGPC com d'una que podria ser pròpia del DMAH. No tenim coneixement de l'eina metodològica sobre base documental que s'utilitza.	Catalunya	Documentació facilitada per la DGPC (Documentació relativa als estudis de cas)
29	Consell de seguretat de Catalunya	Espai estable de participació	DIRIP	Assessorament i AT a activitats dirigides i executades per tercers	2008/2008	"El Consell de Seguretat de Catalunya es compon de representants de les entitats locals, de les administracions locals, de la Generalitat i, si així ho acorda l'Estat, de l'Administració de l'Estat i de la judicatura i la fiscalia." (Decret 262/2007, Art.8)	Crear un espai estable de participació de caràcter consultiu per a aquest àmbit adequat al context social. (Decret 262/2007, Art.2)	Diagnòstic d'acomodació i proposta de regulació (DGPC)	<ul style="list-style-type: none"> • Presencial • Virtual 	Es dedueix a partir del redactat de la proposta de la DGPC l'aplicació d'una metodologia pròpia de la DGPC, però no tenim coneixement de l'eina metodològica sobre base documental que s'utilitza.	Catalunya	Documentació facilitada per la DGPC (Documentació relativa als estudis de cas)
45	Taula ciutadania i immigració	Espai estable de participació	DASC	Assessorament i AT a activitats dirigides i executades per tercers	2008/2010 [finalitzat?]	Composició "mixta atès que comptaran amb representació dels Departaments de la Generalitat relacionats amb la matèria i amb representants de la societat civil i dels ens locals." (Decret 86/2008, Preàmbul)	Revisar un espai estable de participació preexistent i crear-ne un de nou de caràcter deliberatiu i propositiu adaptat a nou context social per a aquest àmbit. (Decret 86/2008, Article 5)	Anàlisi del funcionalment de l'òrgan preexistent, i diagnòstic d'acomodació i proposta de regulació (DGPC)	<ul style="list-style-type: none"> • Presencial • Virtual 	Es dedueix a partir del redactat de la proposta de la DGPC l'aplicació d'una metodologia pròpia de la DGPC, però no tenim coneixement de l'eina metodològica sobre base documental que s'utilitza.	Catalunya	Documentació facilitada per la DGPC (Documentació relativa als estudis de cas)

Font: elaboració pròpia basada en la Taula de seguiment i programació del PIPC que proposem i en la documentació selectiva proporcionada per la DGPC referenciada a l'annex 3

- Documentació relativa als estudis de cas

CATÀLEGS DE PAISATGE DE LES COMARQUES CENTRALS

Participació pública i social en el catàleg de paisatges de la Catalunya central: sessions informatives i de debat. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació Ciutadana i Observatori del Paisatge, 2008.

La Generalitat i l'Observatori del Paisatge convoquen els veïns de la Catalunya Central perquè defineixin quin model de paisatge volen: [nota de premsa]

Procés participatiu per a l'elaboració del Catàleg de paisatge de les Comarques Centrals. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Direcció General de Participació Ciutadana i Observatori del Paisatge.

ESTRATEGIA DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE 2026

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector turístic [Fitxer informàtic]. 29 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector turístic: programa. 29 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector turístic: informe de resultats. 29 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector comerç i consum [Fitxer informàtic]. 1 de juliol de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: informe del sector comerç i consum. Juny 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector comerç i consum: programa. 1 de juliol de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial la governança [Fitxer informàtic]. 16 de setembre de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat sectorial la governança: informe de resultats. 16 de setembre de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: formulari sobre el concepte d'administració pública sostenible: sessió de debat sectorial la governança. 16 de setembre de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública 2026.CAT: sessió de debat territorial: mobilitat [Fitxer informàtic]. 8 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública

2026.CAT: sessió de debat territorial: mobilitat: programa. 8 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat territorial: mobilitat [Fitxer informàtic] / presentació de Pau Avellaneda i Maties Serracant. 8 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat territorial: mobilitat: informe de resultats. 8 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector agrari [Fitxer informàtic]. 16 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector agrari: programa. 16 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector agrari: informe de resultats. 16 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector de la construcció [Fitxer informàtic]. 11 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector de la construcció: programa. 11 de juny de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector de l'energia [Fitxer informàtic]. 7 de juliol de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector de l'energia: programa. 7 de juliol de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: sessió de debat sectorial sobre el sector de l'energia: informe de resultats. 7 de juliol de 2009.

Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: procés de participació pública
2026.CAT: taller de participació: informe de resultats. 25 de juny de 2009.

Exemple d'explotació de dades: enquesta avaluació sessions de l'estratègia pel desenvolupament sostenible de Catalunya.

Exemple d'explotació de dades: enquesta avaluació sessions de l'estratègia pel desenvolupament sostenible de Catalunya: [comentaris]

Proposta d'estructura de l'informe final del procés de participació de l'estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya.

Fòrum Social per a la Sostenibilitat de Catalunya: procés de participació per a l'elaboració de l'Estratègia per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (2010 – 2026), EDSCAT: programa de la sessió inicial. 8 maig 2009.

CONSELL DE SEGURETAT DE CATALUNYA

La participació ciutadana i associativa en l'àmbit de la seguretat: el Consell de Seguretat de Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior i Relacions Institucionals, 2007.

Projecte de decret d'aprovació del Reglament pel qual es concreten la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya: document de Treball 29.12.06.

“Decret 262/2007, de 4 de desembre, del Reglament del Consell de Seguretat de Catalunya”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (7 desembre 2007), núm. 5024, p. 52213 - 52219.

TAULA CIUTADANIA I IMMIGRACIÓ

La participació ciutadana i associativa en la Generalitat de les persones immigrades: diagnosi d'acomodació. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Relacions Institucionals i Participació, 2006.

Taula de ciutadania i Immigració [Fitxer informàtic]. Secretaria per a la Immigració. Maig de 2008.

Taula de Ciutadania i Immigració [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

<<http://www.gencat.cat/benestar/societat/convivencia/immigracio/taula/index.htm>> [Consulta: novembre 2009]

- Metodologia per a l'anàlisi d'espais estables

1. Introducció

Pel que fa al desenvolupament d'eines metodològiques per a l'impuls de la participació ciutadana, la DGPC l'any 2007 una Guia per incorporar la ciutadania a les polítiques de la Generalitat⁶. Aquesta guia serveix estrictament els processos participatius.

En el cas dels espais estables de participació, la DGPC esmenta l'existència d'una metodologia no formalitzada per a l'anàlisi i la revisió dels espais estables de participació.

Ivàlua ha recuperat o reconstruït aquesta metodologia a partir de la documentació dels casos estudiats referits a espais estables de participació (Consell de Seguretat de Catalunya i Taula de Ciutadania i Immigració). En concret, la metodologia es dedueix de les diagnosis d'acomodació:

- En el cas del Consell de Seguretat: La participació ciutadana i associativa en l'àmbit de la seguretat: el Consell de Seguretat de Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior i Relacions Institucionals, 2007.
- En el cas de la Taula de Ciutadania i immigració: La participació ciutadana i associativa en la Generalitat de les persones immigrades: diagnosi d'acomodació. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Relacions Institucionals i Participació, 2006.

A partir d'aquests documents s'identifiquen tres referents metodològics que guien la intervenció d'assessorament de la DGPC:

- Passos generals per a la revisió d'espais estables de participació
- Mètode d'anàlisi del funcionament dels espais estables de participació
- Mètode per contrastar la situació o les propostes de regulació dels espais estables de participació i emetre recomanacions (Diagnòstic d'acomodació)

Seguidament els descrivim amb més detall.

2. Procés general de revisió d'espais estables de participació

Definició del projecte

Pas 1. Programació consensuada entre la Direcció General de Participació Ciutadana i la unitat directiva que sol·licita la revisió.

Document

- **Part I. Marc general.**
 - Pas 2.** Descripció dels antecedents i del context polític i social, normatiu, i institucional i organitzatiu que afecta l'espai estable de participació. En el cas de la Taula de Ciutadania i Immigració és molt exhaustiu. En canvi, en el cas del Consell de Seguretat de Catalunya
- **Part II. Diagnòstic d'acomodació**
 - Pas 3.** Extracció de la informació sobre el funcionament dels òrgans actuals, en base a la normativa de creació, a les actes de les reunions i a les entrevistes realitzades amb algunes persones amb coneixement i experiència directes.

⁶ Guia per incorporar la ciutadania a les polítiques de la Generalitat, Generalitat de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, 2007

Pas 4. Extracció de la informació sobre la participació en els òrgans actuals, preferentment en base a entrevistes.

Pas 5. Conclusions i recomanacions.

- **Part III. Proposta**

Pas 6. Text articulat proposat.

Lliurament i tancament

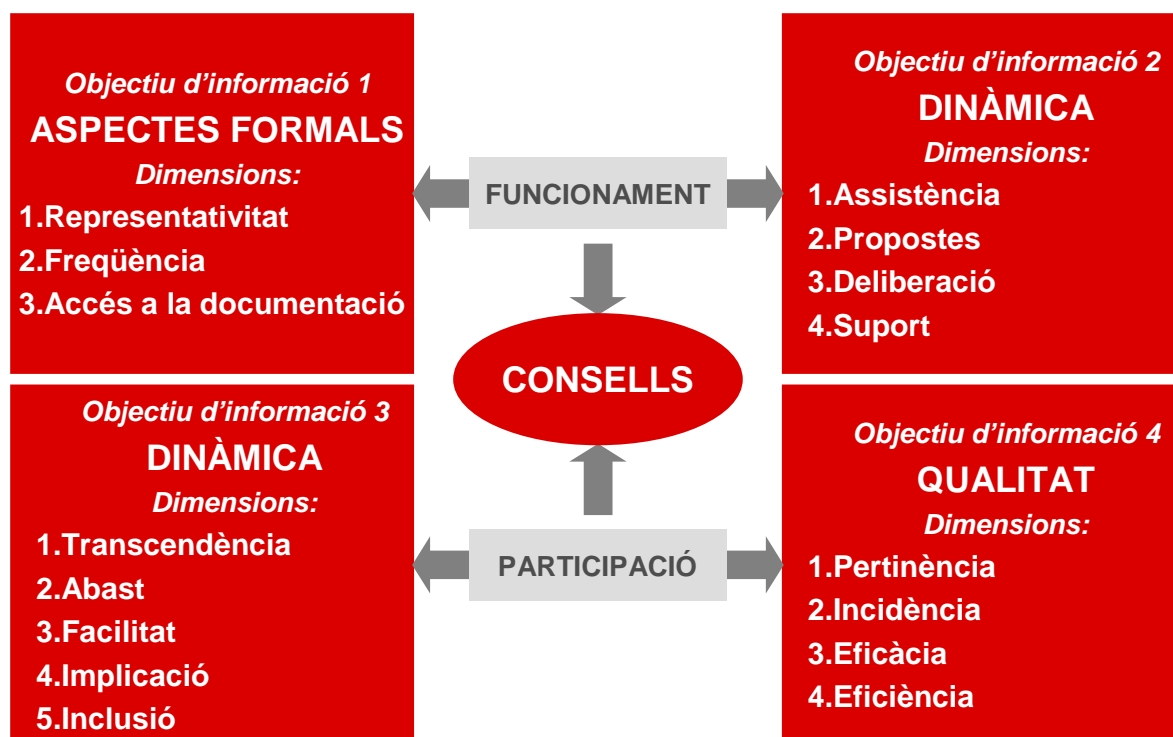
Pas 7. Consensuar amb els membres de l'òrgan examinat la proposta formulada per la DGPC.

Pas 8. Tancament del procés.

3. Mètode d'anàlisi del funcionament dels espais estables de participació

Serveix per al desenvolupament dels passos generals 3 i 4.

Es presenta l'esquema següent:

Explicació:

- L'objectiu 1 i l'objectiu 2 fan referència al **funcionament** dels consells i aplega els elements que són més fàcilment objectivables.
- Els objectius 3 i 4 fan referència a la **participació** que efectivament es produeix i, per tant, té a veure amb aspectes més subjectius.
- Cada objectiu es divideix en dimensions, que són els aspectes clau que es consideren i que estan relacionats en el quadre. Les definicions de cada dimensió i dels aspectes clau que els componen són les següents:

Dimensions de l'objectiu 1 Aspectes formals de funcionament:

- **Representativitat.** Grau en què els consells representen els sectors socials que haurien d'estar presents en la deliberació.
- **Freqüència.** Nombre de convocatòries en un període de temps determinat.
- **Regulació d'accés a la documentació.** Dret que tenen els membres dels òrgans de participació a accedir directament a la documentació administrativa.

Dimensions de l'objectiu 2 Dinàmica de funcionament:

- **Assistència.** Presència dels membres a les sessions. Es complementa amb la continuïtat, que és alta quan la rotació dels representants de la societat civil és baixa.
- **Presentació de propostes.** Nombre de propostes que han estat sotmeses a deliberació a proposta de la societat civil.
- **Deliberació.** Participació en els debats.
- **Support.** Support tècnic i administratiu al consell.

Dimensions de l'objectiu 3 Dinàmica de participació:

- **Transcendència.** La participació és transcendent quan els decisors encara no han optat per cap alternativa i estan oberts als resultats de la deliberació. Quan la participació no és transcendent es converteix en un mer formalisme.
- **Abast.** Un consell de llarg abast discuteix línies estratègiques, mentre que un consell de curt abast té una activitat centrada en el curt termini.
- **Facilitat.** Condicions externes que faciliten als representants de la societat civil la preparació d'intervencions i de propostes.
- **Implicació.** La implicació suposa que els participants posen per davant l'interès general als seus interessos.
- **Inclusió.** Acceptació dels representants de la societat civil de les conclusions dels debats dels consells.

Dimensions de l'objectiu 4 Qualitat de la participació:

- **Pertinència.** És la relació que hi ha entre les matèries sotmeses a debat i la seva influència sobre la població immigrada o sobre l'impacte de la immigració en l'administració i en la societat en general.
- **Incidència.** Els acords presos es transformen en decisions polítiques o administratives quan la incidència és alta.
- **Eficàcia.** Utilitat de la participació.
- **Eficiència.** Grau en què els recursos i l'esforç compensen la utilitat.

El resultat és una sèrie de continguts descriptius, taules de síntesi d'informació, recomptes i gràfics. En base a aquesta informació, per cada dimensió analitzada s'emet una valoració qualitativa molt sintètica i un indicador de resultat (baix, mitjà o alt).

4. Mètode per contrastar la situació o les propostes de regulació dels espais estables de participació i emetre recomanacions (Diagnòstic d'acomodació)

Serveix per al desenvolupament del pas general 5.

El mètode s'orienta a la producció d'un text normatiu que atén el requisit de regulació pública dels òrgans de l'Administració i explicita les característiques i les regles de joc pròpies d'aquella infraestructura de participació. Tot i així, s'adverteix que la regulació jurídica és només un aspecte a tenir en compte, i que cal preveure també uns mitjans materials i un mètode de treball adients. Sobre aquests aspectes no hem detectat ni informació ni metodologia.

Com tot text normatiu segueix una sistemàtica que permet cobrir la totalitat d'aspectes a tenir en compte. L'exhaustivitat de la regulació en aquest tipus d'òrgans té per objectiu la reducció d'incerteses en el procés de creació d'una decisió pública i, consegüentment, l'aclariment d'expectatives, de papers i responsabilitats. Una segona finalitat de la norma és la seva publicitat general.

La DGPC proposa una sistemàtica que té en compte diversos components. Per cadascun d'aquests components argumenta la proposta que considera idònia i que més endavant es trobarà recollida en la norma en forma de text articulat.

Els components que hem identificat a partir dels casos d'estudi són els següents:

Taula de Ciutadania i immigració	Consell de Seguretat
Característiques generals de la Taula Cívica de la Ciutadania	La missió i els objectius
	Les funcions
Estructura	L'estructura
Composició	La composició
(Estructura) ¹	La Presidència
Mètode de treball	El mètode de treball
Drets dels participants	Drets dels participants
	Elements de democràcia electrònica
La participació de les persones individuals	Processos i jornades de participació
Suport	Els recursos que necessita el Consell de Seguretat de Catalunya

(1) En el cas de la Taula de Ciutadania i Immigració, la Presidència forma part de l'estructura de l'òrgan i no de l'apartat de composició.

Font: Elaboració pròpia a partir dels índexs dels documents de cada cas.

De manera més detallada:

- Identificació de deficiències habituals dels espais estables de participació que caldria evitar.
- Identificació dels beneficis i del valor afegit que aporta l'òrgan en qüestió i redacció de la missió en aquests termes. En el cas del Consell de Seguretat es presenta una relació d'objectius propis de la participació ciutadana. La metodologia reclama un segon nivell de concreció de la missió en forma d'objectius de caràcter finalista per poder garantir l'avaluabilitat de l'aportació de valor de l'espai en qüestió.
- Identificació de les funcions de l'òrgan. Es tracta de reforçar el caràcter d'espai de participació més enllà d'altres funcions que també poden atribuir-se a l'òrgan en qüestió.
- Estructura de l'òrgan. Si l'òrgan analitzat presenta certa complexitat o es detecten altres òrgans connexos en un mateix àmbit es proposa la racionalització d'espais. Una dimensió de la racionalització consisteix a articular una jerarquia d'òrgans i l'establiment de comissions o grups de treball amb una missió i una agenda específiques. La jerarquia d'òrgans pot incloure segons el cas el Plenari, Comissions funcionals, Comissions d'estudi, Taules territorials, Grups de treball, Altres òrgans consultius... Pel que fa a l'especificitat de funcions, en el cas del Consell de Seguretat, al plenari se li assignen les funcions de

caràcter estratègic i l'anàlisi de les conclusions d'òrgans subordinats; i a les Comissions o grups de treball els correspon l'anàlisi de temes més específics. Una altra dimensió de racionalització relativa a l'estructura és el criteri de dimensió òptima perquè la deliberació pugui ser eficaç.

- **Composició.** Es tracta de garantir la representativitat entesa qualitativament com equilibri d'interessos i valors presents en la societat. Es mostra preferència per la participació de base associativa pel fet que s'orienta més al bé comú, perquè garanteix més pragmatisme i continuïtat, i perquè potencia l'articulació social a través de xarxes socials. Alhora, cal establir unes regles de joc que combinin el grau d'obertura de l'òrgan (que garanteix la representativitat) amb l'establiment d'un nucli estable (que garanteix l'eficàcia i la continuïtat); per això es recomana d'optar per un nombre flexible de components. També es demana la previsió que puguin assistir-hi participants a títol individual. També es fan reflexions sobre la composició de la part de l'Administració i la recomanació que la presidència recaigui en una figura política, d'evitar vicepresidències assignades a persones no polítiques, i a la facultat de fer-se acompanyar de les persones que cregui oportú, incloent-hi persones expertes.
- **Mètode de treball.** Atès que l'objectiu principal és la deliberació, interessa centrar el valor en els aspectes valoratius. Així, es recomana no elaborar actes sinó més aviat documents valoratius que donin compte dels aspectes en què hi ha consens social i en els que hi ha dissens. També es recomana elaborar documents de retorn perquè els participants puguin estar al cas de la continuïtat de les seves aportacions. I es recomana també facilitar aquests documents a altres òrgans o agents públics que puguin fer-ne ús i d'aquesta manera, influir en altres àmbits de decisió connexos (per exemple: del Consell de Seguretat al Departament de Política Territorial i Obres Públiques pel que fa a la creació d'infraestructures segures).
- **Drets dels participants** per assegurar el seu compromís, la seva dedicació i la seva aportació responsable. Són importants els drets a sol·licitar la presència de persones, la introducció de punts en l'ordre del dia, a accedir a la documentació administrativa, i a percebre compensacions econòmiques.
- **Criteris a tenir en compte** en el cas de la utilització de les tecnologies de la informació.
- **La previsió d'aprofundir** temes o qüestions de màxima rellevància social mitjançant jornades o processos de participació que hagin d'anar més enllà de l'òrgan analitzat. Es planteja que la participació de persones a títol individual pugui ser possible.
- **Recursos / Suport.** Es fa esment de la figura del secretari i del seu paper més aviat de relator (elaborar els documents valoratius i de suport), de mediador i de dinamitzador de la xarxa associativa. Es recomana que estigui adscrit a l'Administració.

El document de diagnòstic d'acomodació, en la part de conclusions i recomanacions, també incorpora resums sintètics de cada secció tot remarcant les idees principals.

Finalment, l'aplicació d'aquests continguts es fa en el Pas 6 en què es proposa un text articulat de regulació de l'espai estable de participació. En aquesta secció cal estar al cas de les tècniques de redacció normativa que ja no formen part de l'aportació de la DGPC.

- Taula comparativa de l'aportació de la DGPC en el cas del Consell de Seguretat de Catalunya

Llegenda			
Intensitat d'aportacions de cada document		Qualificació de les propostes de la DGPC no adoptades en el decret	
XXXXXX	Text no incorporat al decret 262/2007	XXXXXX	Text de la proposta de la DGPC incorporat al Decret 262/2007
XXXXXX	Text del document de treball de 29.12.06 incorporat a la proposta de la DGPC i/o al Decret 262/2007	XXXXXX	Text propi del Decret 262/2007
T	Proposta no adoptada transcendent per a la participació		
I	Proposta no adoptada intrascendent per a la participació		

Document de treball de 29.12.06 Projecte de decret d'aprovació del Reglament pel qual es concreten la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya	Decret 262/2007, de 4 de desembre, del Reglament del Consell de Seguretat de Catalunya
<p>La Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya defineix, entre d'altres, la composició i l'estructura del sistema de seguretat vertebrat al voltant de les autoritats de la Generalitat i dels ajuntaments i integrat pels cossos i els serveis de seguretat que en depenen i pels òrgans de coordinació i de participació. En concret, com a òrgan de participació, va crear el Consell de Seguretat de Catalunya com a màxim òrgan de consulta i representació de les administracions i de la societat catalana en matèria de seguretat.</p> <p>Aquest Consell, d'acord amb l'article 6 de la Llei 4/2003, és l'òrgan consultiu i de participació superior a Catalunya en matèria de seguretat, sens perjudici de les funcions i de les competències dels òrgans que la legislació vigent estableix en els sectors de la seguretat pública i la policia, la protecció civil, la seguretat viària i la seguretat privada.</p>	<p>Amb l'aprovació de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya, es van establir les bases d'un nou model de seguretat que subratlla, d'una banda, el caràcter transversal del sistema i, d'una altra, la participació ciutadana com a un instrument fonamental per optimitzar el coneixement de les necessitats, percepcions i demandes de la població i millorar l'eficàcia amb que s'hi respon des dels poders públics. La seguretat, doncs, es concep com un servei públic que integra múltiples àmbits d'actuació i que s'ha d'organitzar en funció dels requeriments de la seva destinatària, la ciutadania.</p> <p>Per tant la participació ciutadana en el sistema de seguretat no es una concessió testimonial sinó una necessitat, i implica l'establiment de diversos canals de comunicació, col·laboració i coordinació entre la ciutadania i els serveis i òrgans responsables de la seguretat pública.</p> <p>L'esmentada Llei 4/2003 d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya defineix, entre d'altres, la composició i l'estructura del sistema de seguretat vertebrat al voltant de les autoritats de la Generalitat i dels ajuntaments i integrat pels cossos i els serveis de seguretat que en depenen i pels òrgans de coordinació i de participació. En concret, com a òrgan de participació, va crear el Consell de Seguretat de Catalunya com a màxim òrgan de consulta i representació de les administracions i de la societat catalana en matèria de seguretat, per tal que serveixi d'eina d'intervenció permanent i activa dels diversos actors i de la ciutadania en el sistema de seguretat, establint un diàleg constant amb els altres òrgans establerts a la llei i efectuant un seguiment continu del Pla de seguretat de Catalunya.</p> <p>Aquest Consell, d'acord amb l'article 6 de la Llei 4/2003, és l'òrgan consultiu i de participació superior a Catalunya en matèria de seguretat, sens perjudici de les funcions i de les competències dels òrgans que la legislació vigent estableix en els sectors de la seguretat pública i la policia, la protecció civil, la seguretat viària i la seguretat privada. El Consell de Seguretat de Catalunya ha d'esdevenir l'espai estable de participació dins del seu camp d'actuació.</p>

Pel que fa a la seva composició, el citat precepte preveu que el Consell de Seguretat de Catalunya és presidit pel conseller o consellera del departament amb competències en matèria de seguretat pública i es compon, en els termes fixats pel seu reglament, de representants de les entitats ciutadanes, de les administracions locals, de la Generalitat i, si així ho acorda l'Estat, de l'Administració de l'Estat i de la judicatura i la fiscalia.

Així mateix, el Consell ha de comptar amb la participació, en els termes fixats pel seu reglament, de representants específics de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya, de la Comissió Catalana de Trànsit i Seguretat Viària, de la Comissió contra la Violència en Espectacles Esportius, del Consell Assessor d'Espectacles i Activitats Recreatives, del Consell de Coordinació de la Seguretat Privada i de la Comissió de Control dels Dispositius de Videovigilància.

D'altra banda, l'apartat 4 de l'esmentat article 6 determina les funcions que, principalment, corresponen al Consell de Seguretat de Catalunya, atesa la importància política i la transcendència social que està cridat a tenir en el si del sistema de seguretat de Catalunya, d'acord amb la configuració i naturalesa que li confereix la pròpia Llei.

Finalment, d'acord amb l'apartat 6 de l'article 6 de la Llei 4/2003, correspon al Govern aprovar per decret el reglament d'organització i funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya.

En conseqüència i amb la finalitat de donar compliment a les previsions legals esmentades, aquest Decret té per objecte aprovar el Reglament pel qual es concreten la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya.

Per tot això, amb audiència i consulta prèvies a les institucions i administracions afectades, a proposta del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Pel que fa a la seva composició, el citat precepte preveu que el Consell de Seguretat de Catalunya és presidit pel conseller o consellera del departament amb competències en matèria de seguretat pública i es compon, en els termes fixats pel seu reglament, de representants de les entitats ciutadanes d'acord amb l'article 32.2 de la Llei 4/2003, de les administracions locals, de la Generalitat i, si així ho acorda l'Estat, de l'Administració de l'Estat i de la judicatura i la fiscalia.

Així mateix, el Consell ha de comptar amb la participació, en els termes fixats pel seu reglament, de representants específics de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya, de la Comissió Catalana de Trànsit i Seguretat Viària, de la Comissió contra la Violència en Espectacles Esportius, del Consell Assessor d'Espectacles i Activitats Recreatives, del Consell de Coordinació de la Seguretat Privada i de la Comissió de Control dels Dispositius de Videovigilància.

D'altra banda, l'apartat 4 de l'esmentat article 6, juntament amb l'article 36, determina les funcions que, principalment, corresponen al Consell de Seguretat de Catalunya, atesa la importància política i la transcendència social que està cridat a tenir en el si del sistema de seguretat de Catalunya, d'acord amb la configuració i naturalesa que li confereix la pròpia Llei.

Finalment, d'acord amb l'apartat 6 de l'article 6 de la Llei 4/2003, correspon al Govern aprovar per decret el reglament d'organització i funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya.

En conseqüència i amb la finalitat de donar compliment a les previsions legals esmentades, aquest Decret té per objecte aprovar el Reglament pel qual es concreten la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya. Aquest Consell s'ha dissenyat d'acord amb la normativa vigent i seguint la metodologia d'espais estables de participació que ha desenvolupat la Direcció General de Participació Ciutadana.

Per tot això, amb audiència i consulta prèvies a les institucions i administracions afectades i d'acord amb el dictamen emès per la Comissió Jurídica Assessora, a proposta del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i d'acord amb el Govern,

Decreto:

<p>Document de treball de 29.12.06 Projecte de decret d'aprovació del Reglament pel qual es concreten la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya</p>	<p>Proposta de la DGPC</p>	<p>Decret 262/2007, de 4 de desembre, del Reglament del Consell de Seguretat de Catalunya</p>	<p>Canvi</p>
<p>Caracterització de l'òrgan</p>			
<p>Article 1 Objecte 1.1 Aquest Decret té per objecte aprovar el Reglament pel qual es concreten la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'article 6 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya.</p> <p>1.2 El Consell de Seguretat de Catalunya s'adscriu al departament competent en matèria de seguretat pública, el qual li ha de prestar el suport tècnic que necessiti per al compliment de les funcions que té encomanades.</p>	<p>Article 1. Creació i adscripció 1.1 Es crea el Consell de Seguretat de Catalunya,</p> <p>òrgan complex de l'Administració, que constitueix l'espai estable de participació ciutadana de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la seguretat.</p> <p>1.2 El Consell de Seguretat de Catalunya resta adscrit al Departament competent en matèria de seguretat.</p> <p>Article 2. Missió i principis de funcionament 2.1 D'acord amb l'article 6.1 de la Llei 4/2003, la missió del Consell de Seguretat de Catalunya és esdevenir l'òrgan consultiu i de participació superior a Catalunya en matèria de seguretat, sens perjudici de les funcions i de les competències dels òrgans que la legislació vigent estableix en els sectors de la seguretat pública i la policia, la protecció civil, la seguretat viària i la seguretat privada. 2.2 El Consell de Seguretat de Catalunya ha de funcionar d'acord amb els principis següents: a) Coordinació amb altres espais de participació. c) Desconcentració de les deliberacions d) Confiança mútua entre els participants i l'Administració. b) Integració en el seu si de la participació ciutadana en matèria de seguretat. e) Obertura a tota la societat.</p> <p>Article 3. Objectius El Consell de Seguretat de Catalunya té els objectius següents: a) Canalitzar la participació ciutadana. b) Aconseguir deliberacions de qualitat. c) Incloure la diversitat social en les deliberacions.</p>	<p>Article 1 Objecte 1.1 Aquest Decret té per objecte concretar la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Seguretat de Catalunya.</p> <p>1.2 El Consell de Seguretat de Catalunya s'adscriu al departament competent en matèria de seguretat pública, el qual li ha de prestar el suport tècnic que necessiti per al compliment de les funcions que té encomanades.</p> <p>Article 2 Naturalesa El Consell de Seguretat de Catalunya és l'òrgan consultiu i de participació superior a Catalunya en matèria de seguretat.</p> <p>Article 3 Finalitats i principis d'actuació El Consell de Seguretat de Catalunya té les finalitats i principis d'actuació següents: a) Contribuir a la millora de la seguretat pública de Catalunya. b) Canalitzar la participació de la ciutadania, associacions, entitats i grups informals en les polítiques de seguretat pública. c) Coordinar, cooperar i col·laborar amb altres òrgans consultius i espais de participació. d) Promoure la coresponsabilització entorn de les polítiques públiques de seguretat. e) Desconcentració de les deliberacions. f) Confiança mútua entre els participants i l'Administració. g) Aconseguir deliberacions de qualitat. h) Incloure la diversitat social en les deliberacions. i) Obertura a tota la societat.</p>	<p> </p> <p> </p>

	<p>11.4 Els àmbits de participació són:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Policial. b) Protecció civil i emergències. c) Trànsit. d) Seguretat privada. e) Joc i espectacles. 	<p>Article 4 Àmbits materials de participació Els àmbits materials de participació en el Consell són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Seguretat ciutadana. b) Protecció civil. c) Prevenció i extinció d'incendis i salvaments. d) Trànsit. e) Seguretat privada. f) Joc i espectacles. 	
Funcions			
	<p>Article 4. Funcions</p> <p>4.1 Són funcions del Consell de Seguretat de Catalunya les que estan esmentades en els articles 6.4 i 15 de la Llei 4/2003:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Analitzar, estudiar i avaluar la situació de la seguretat a Catalunya, a partir de l'Enquesta de seguretat pública de Catalunya i els estudis sobre la matèria que elabora periòdicament el departament titular de les competències en matèria de seguretat pública i emetre un informe anual sobre la seva evolució, i altres informes que consideri convenients. b) Promoure i proposar mesures generals i iniciatives de millora de la situació de la seguretat a Catalunya, i presentar-les, si escau, als organismes competents. c) Conèixer i impulsar iniciatives adreçades a la millora dels serveis de les diverses administracions relacionats amb la seguretat pública a Catalunya. d) Acordar la constitució de comissions d'estudi i de grups de treball, i fixar-ne l'àmbit i els criteris d'actuació. e) Conèixer i fer recomanacions al Pla general de seguretat de Catalunya. <p>4.2 A més, el Consell de Seguretat de Catalunya té atribuïdes les funcions següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Analitzar i debatre la política general en matèria de seguretat de la Generalitat, de l'Estat i de la Unió Europea. b) Analitzar, avaluar i debatre sobre el funcionament dels serveis públics relacionats amb la seguretat. c) Analitzar, avaluar i debatre les actuacions de la Generalitat en política de seguretat. d) Analitzar i debatre els plans i programes de la 	<p>Article 5 Funcions</p> <p>Són funcions del Consell de Seguretat de Catalunya:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Analitzar, estudiar i avaluar la situació de la seguretat a Catalunya, a partir de l'Enquesta de seguretat pública de Catalunya i els estudis sobre la matèria que elabora periòdicament el departament titular de les competències en matèria de seguretat pública, així com les polítiques públiques de seguretat de la Generalitat i de les altres Administracions Públiques i Institucions amb incidència en l'àmbit territorial de Catalunya, emetre un informe anual sobre la seva evolució, i altres informes que consideri convenients. b) Promoure i proposar mesures generals i iniciatives de millora de la situació de la seguretat a Catalunya, i presentar-les, si escau, als organismes competents. c) Conèixer i impulsar iniciatives adreçades a la millora dels serveis públics de les diverses administracions relacionats amb la seguretat pública a Catalunya, així com analitzar, avaluar i debatre sobre el funcionament d'aquests serveis i les actuacions de la Generalitat en política de seguretat. d) Acordar la constitució de comissions d'estudi i de grups de treball, i fixar-ne l'àmbit i els criteris d'actuació. e) Conèixer i fer recomanacions al Pla general de seguretat de Catalunya, així com analitzar i debatre els plans i programes de la Generalitat en matèria de seguretat. 	

	<p>Generalitat en matèria de seguretat i els projectes de Decret i avantprojectes de Llei.</p> <p>e) Analitzar i debatre l'avantprojecte de pressupost en matèria de seguretat i la memòria del departament.</p> <p>f) Analitzar, avaluar i debatre l'acompliment dels objectius estratègics en matèria de seguretat.</p> <p>g) Proposar la realització de processos de participació i jornades de debat.</p>	<p>f) Conèixer tota aquella informació que pugui ser rellevant en matèria de seguretat del departament competent en aquest àmbit per al desenvolupament de les seves tasques, d'acord amb la normativa vigent.</p> <p>g) Informar, amb caràcter previ, la proposta de nomenament del president i dels quatre vocals del Comitè d'Ètica de la Policia de Catalunya. D'aquests, li correspon fer la proposta del vocal que ha de ser membre dels cossos de policia local de Catalunya, a iniciativa de les entitats municipalistes.</p> <p>h) Realitzar processos de participació i jornades de debat en l'àmbit de la seguretat pública.</p> <p>i) Informar sobre la Carta de serveis públics de seguretat.</p>	T
Estructura			
<p>Article 2 Composició del Consell de Seguretat de Catalunya.</p> <p>2.1 El Consell de Seguretat de Catalunya és presidit pel conseller o consellera del departament amb competències en matèria de seguretat pública i està integrat a més, pel vicepresident o vicepresidents?????, pels vocals i el secretari</p> <p>Article 3 Comissions i grups de treball ??????????</p> <p>3.1 El Consell pot constituir comissions i grups de treball en funció de les matèries a tractar.</p>	<p>Article 5. Estructura</p> <p>El Consell de Seguretat de Catalunya s'estructura en els següents òrgans interns:</p> <p>a) El Plenari.</p> <p>b) Les comissions d'estudi i els grups de treball.</p> <p>c) Altres consells consultius en matèria de seguretat.</p>	<p>Article 6 Estructura</p> <p>6.1 El Consell de Seguretat de Catalunya s'estructura en:</p> <p>a) El Plenari.</p> <p>b) La Presidència del Consell.</p> <p>c) Les comissions d'estudi i els grups de treball.</p> <p>d) La Secretaria del Consell.</p> <p>6.2 Els altres òrgans consultius en matèria de seguretat de la Generalitat es coordinaran, cooperaran i col·laboraran amb el Consell de Seguretat de Catalunya, en tant que aquest darrer és l'òrgan superior de consulta i participació.</p>	

Article 6. El Plenari

6.1 És l'òrgan destinat a tractar les matèries de major importància estratègica i, també, a validar les conclusions de les comissions d'estudi, els grups de treball.

6.3 Entre les funcions del Plenari hi ha acordar la constitució de comissions d'estudi i de grups de treball, i fixar-ne l'àmbit i els criteris d'actuació.

Article 10. Composició

10.1 El Consell de Seguretat de Catalunya es compon de representants de les entitats ciutadanes, de les administracions locals, de la Generalitat i, si així ho acorda l'Estat, de l'Administració de l'Estat, de la judicatura i la fiscalia.

10.2 Seran convocats al Plenari:

- a) Les persones que representin les vocalies.
- b) Aquelles persones o entitats que hagin participat en les deliberacions de les comissions d'estudi i els grups de treball, quan es presentin les seves conclusions.
- c) Les vocalies dels òrgans esmentats en l'article 9.3 d'aquest article quan estigui justificat en funció de l'ordre del dia.
- d) Representants d'altres espais de participació de la Generalitat, quan estigui justificat en funció de l'ordre del dia.
- e) Altres entitats, experts, grups informals o persones individuals quan, a criteri exclusiu de la Presidència, ja sigui per iniciativa pròpia o a petició d'una vocalia o dels òrgans esmentats en l'article 9.3, puguin fer aportacions d'especial rellevància o sigui necessari per representar la diversitat social.

10.4 Si així ho acorda l'Estat, hi haurà representants de l'Administració de l'Estat i de la judicatura i la fiscalia, d'acord amb l'article 6.2 de la Llei 4/2003.

10.5 La Presidència anirà acompanyada d'aquelles persones al servei de les administracions públiques catalanes que consideri oportú, en funció de l'ordre del dia.

En tot cas, en el Plenari haurà d'anar acompanyada d'almenys un membre de la Comissió de Protecció Civil

Article 7 Funcions del Plenari

Correspon al Plenari del Consell:

a) L'anàlisi, tractament, debat, informe i proposta o bé la validació de les conclusions de les comissions d'estudi i dels grups de treball sobre les funcions previstes en els apartats a), b), c), e) i i) de l'article 5 d'aquest Reglament.

b) Acordar, a proposta de la Presidència, per iniciativa pròpia o a sol·licitud d'una vocalia, la constitució de comissions d'estudi i grups de treball, i fixar-ne l'àmbit i els criteris de composició i actuació.

c) Les funcions de l'apartat g) de l'article 5.

d) Proposar a la Presidència la realització de processos i jornades de debat i conèixer-ne els resultats.

Article 8 Composició del Plenari

8.1 El Consell de Seguretat de Catalunya es compon de representants de les entitats ciutadanes, de les administracions locals, de la Generalitat i, si així ho acorda l'Estat, de l'Administració de l'Estat i de la judicatura i la fiscalia.

8.2 Seran convocats al Plenari:

- a) Les persones que representin les vocalies a què fa referència l'article 9.
- b) Aquelles persones o entitats que hagin participat en les deliberacions de les comissions d'estudi i els grups de treball, quan es presentin les seves conclusions.
- c) Les vocalies dels òrgans esmentats en l'article 14.1 quan estigui justificat en funció de l'ordre del dia.
- d) Representants d'altres espais de participació de la Generalitat, quan estigui justificat en funció de l'ordre del dia.
- e) Altres entitats, experts, grups informals o persones individuals quan, a criteri exclusiu de la Presidència, ja sigui per iniciativa pròpia o a petició d'una vocalia o dels òrgans esmentats en l'article 14.1, puguin fer aportacions d'especial rellevància o sigui necessari per representar la diversitat social.

8.3 Si així ho acorda l'Estat, hi haurà representants de l'Administració de l'Estat i de la judicatura i la fiscalia, d'acord amb l'article 6.2 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril.

8.4 Podran assistir a les sessions aquelles persones al servei de les administracions públiques catalanes que la Presidència consideri oportú, en funció de l'ordre del dia.

8.5 En tot cas, hi hauran d'assistir, almenys, un membre de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya, un del Consell Assessor d'Espectacles i Activitats Recreatives i un de la Comissió de Control dels Dispositius de

2.3 Les persones vocals del Consell de Seguretat de Catalunya seran nomenades per la persona titular del departament competent en matèria de seguretat pública, prèvia la corresponent proposta o designació, llevat de les que ho són per raó del càrrec.

2.2 Tenen la condició de vocals:

a) Com a representants de les entitats ciutadanes:

Un representant a proposta de les Cambres de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya, elegit pels presidents de les cambres

de Catalunya, del Consell Assessor d'Espectacles i Activitats Recreatives i de la Comissió de Control dels Dispositius de Videovigilància.

Article 11. Les vocalies

11.1 Tindran vocalies les entitats ciutadanes que tinguin més presència social i que, en conjunt, siguin representatives de la diversitat social. Aquestes entitats poden tenir un àmbit d'actuació general o bé limitat a l'àmbit de la seguretat.

11.2 La titularitat de les vocalies recau en les entitats, que poden nomenar i cessar lliurement els seus representants sempre que ho facin els seus òrgans competents i ho comuniquin per escrit a la secretaria. Malgrat l'anterior, quan es detecti que la totalitat de representants presents en les deliberacions estigui desequilibrada des del punt de vista del gènere o del territori, la Secretaria farà notar aquesta circumstància i iniciarà converses amb les entitats per corregir aquesta situació.

11.3 L'assignació de vocalies i la seva revisió es realitza mitjançant ordre del conseller. Cada dos anys, es revisarà la distribució de les vocalies, d'acord amb els criteris següents:

- a) Mantenen les seves vocalies les entitats que hagin participat en qualsevol dels òrgans interns en el període d'un any.
- b) Aquelles entitats que no hagin participat en cap dels òrgans interns en el període d'un any perden la seva vocalia.
- c) Només les entitats que hagin participat en qualsevol dels òrgans interns del Consell de Seguretat de Catalunya o bé hagin participat en els consells de participació de l'àmbit de la seguretat poden obtenir vocalies.
- d) L'assignació de les vocalies ha de ser equilibrada respecte la diversitat present a la societat i els àmbits de participació.

11.5 Malgrat l'anterior, tindran vocalies de caràcter permanent i, per tant, no subjecte a aquesta revisió:

- a) Els sindicats que tinguin la consideració legal de més representatius a Catalunya.
- b) Les entitats empresarials més representatives.

c) Les entitats municipalistes.

d) El Consell de l'Advocacia de Catalunya.

Videovigilància.

8.6 Quan el Plenari, més enllà de les seves funcions deliberatives, hagi d'adoptar acords, només tindran dret a vot les vocalies de caràcter permanent, els membres a què fa referència l'apartat anterior d'aquest article i les vocalies fixades per ordre del conseller/a competent en matèria de seguretat d'acord amb l'article 9.3 del present Reglament.

Article 9 Les vocalies

9.1 Tindran vocalies les entitats ciutadanes que tinguin més presència social i que, en conjunt, siguin representatives de la diversitat social. Aquestes entitats poden tenir un àmbit d'actuació general o bé limitat a l'àmbit de la seguretat.

9.2 La titularitat de les vocalies recau en les entitats, les quals poden nomenar i cessar lliurement els seus representants sempre que ho facin els seus òrgans competents i ho comuniquin per escrit a la Secretaria del Consell. A aquests efectes s'ha de procurar garantir la paritat de gènere i la representativitat territorial.

9.3 L'assignació de vocalies ha de ser fixada per ordre del conseller/a competent en matèria de seguretat, com també els criteris de la seva revisió, cada dos anys, tenint en compte els criteris indicats en aquest article i el respecte de la diversitat social i els diferents àmbits de participació.

9.4 En tot cas han de tenir vocalies de caràcter permanent:

- a) Els sindicats que tinguin la consideració legal de més representatius a Catalunya.
- b) Les entitats empresarials més representatives.

c) Les entitats municipalistes.

I

T

El president o un representant del Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya

Un representant a proposta de la Confederació d'Associacions de veïns de Catalunya

Altres/?: representant/s de gremis/associacions, organitzacions sindicals policials, Foment del Treball Nacional, PIMEC (Petita i Mitjana Empresa de Catalunya)...

b) Com a representants de les administracions locals: Dos representants a proposta de la Federació de Municipis de Catalunya

Un representant a proposta de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques

Un representant de l'Ajuntament de Barcelona

c) Com a representants de l'Administració de la Generalitat:

En representació del departament competent en matèria de seguretat pública:

- la persona titular de la Secretaria General

- la persona titular de la Secretaria de Seguretat Pública

- la persona titular de la Direcció General de Policia

- la persona titular de la Direcció General de Protecció Civil

- la persona titular de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments

- la persona titular de la Direcció General del Joc i d'Espectacles

- la persona titular de la Direcció del Servei Català de Trànsit

- la persona titular de la Direcció de l'Escola de Policia de Catalunya (ISC)

- comandament/s del Cos de Mossos d'Esquadra

- un representant de la Secretaria de Relacions

Institucionals i Participació

- ? caps de serveis territorials del Departament IRP

Els delegats territorials del Govern de la Generalitat (7)

Un representant designat pel departament de la Vicepresidència ?

Un representant designat pel departament de competent en matèria d'administració local

Un representant designat pel departament competent en matèria de salut

Un representant designat pel departament competent en matèria de justícia ?

Un representant designat pel departament competent en matèria de medi ambient ?

d) Com a representants a proposta de l'Administració de l'Estat, si així ho acorda l'Estat a petició de la persona titular del departament competent en matèria de seguretat pública: (CALDRÀ SOL-LICITAR-HO A L'ESTAT)

e) El Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya.

11.6 També tindran una vocalia de caràcter permanent:

a) El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

b) El Consell Nacional de Dones de Catalunya.

c) El Consell de la Gent Gran de Catalunya.

d) El Consell Assessor de la Immigració o l'òrgan que el substitueixi.

e) L'òrgan de participació de la Generalitat de Gais, Lesbianes i Transsexuals, en el moment en què es constitueixi.

d) El Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya.

e) El Col·legi de Periodistes de Catalunya.

f) La Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya.

g) El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

h) El Consell Nacional de Dones de Catalunya.

i) El Consell de la Gent Gran de Catalunya.

j) El Consell Assessor de la Immigració o l'òrgan que el substitueixi.

k) El Consell Nacional de lesbianes, gais i homes i dones bisexuals i transsexuals.

<p>Un representant de la Delegació del Govern de l'Estat a Catalunya Un representant de la Judicatura Un representant de la Fiscalia e) Un representant designat per cadascun dels òrgans col·legiats següents: (PREVISTES EXPRESSAMENT A L'ART. 6.3 DE LA LLEI) Comissió de Protecció Civil de Catalunya Comissió Catalana de Trànsit i Seguretat Viària Comissió Contra la Violència en Espectacles Esportius Consell Assessor d'Espectacles i Activitats Recreatives Consell de Coordinació de la Seguretat Privada Comissió de Control dels Dispositius de Videovigilància f) Un representant designat per la Institució del Síndic de Greuges (PROPOSTA NO PREVISTA A LA LLEI) g) Dos persones expertes escollides entre persones de competència i prestigi reconeguts en l'àmbit de la seguretat designats per la persona titular del departament competent en matèria de seguretat pública (PROPOSTA NO PREVISTA A LA LLEI)</p> <p>Article 7 Convocatòria i adopció d'acords 7.1 El Consell realitzarà com a mínim una sessió ordinària l'any. Quan les circumstàncies ho aconsellin, el president, a iniciativa pròpia o a proposta d'almenys una quart part ?? dels vocals del Consell, pot convocar sessions extraordinàries</p> <p>2.4 Les persones membres del Consell que ho són per raó del càrrec poden delegar la seva assistència en la persona que designin.</p>	<p>6.2 El plenari es reuneix per convocatòria de la Presidència tantes vegades com ho consideri oportú, amb una freqüència mínima d'un cop l'any.</p>	<p>Article 10 Reunions del plenari El Plenari es reuneix de forma ordinària cada sis mesos i de forma extraordinària quan la Presidència del Consell ho consideri necessari, per iniciativa pròpia o a petició d'una tercera part de les vocalies.</p>	<p> </p>
<p>Estructura. La Presidència</p>			
<p>Article 4 El president</p> <p>Article 5 Els vicepresidents ??????????</p> <p>5.1 Correspon a vicepresidència primera del Consell a XXXXXXXX i la vicepresidència segona a XXXXXXXXXXXX.</p> <p>5.2 Els vicepresidents exerceixen totes aquelles funcions que els delegui el president. En els casos de vacant, absència, malaltia o una altra causa legal, el president serà substituït pel vicepresident que designi.</p>	<p>Article 12. La Presidència 12.1 La Presidència del Plenari correspon al conseller competent en la matèria, que podrà delegar en un alt càrrec amb rang de secretari.</p> <p>12.4 Són funcions de la Presidència:</p>	<p>Article 11 La Presidència del Consell 11.1 Correspon la Presidència del Consell i del Plenari al conseller/a competent en matèria de seguretat pública.</p> <p>11.2 La Vicepresidència, que recau en el secretari general del Departament competent en matèria seguretat, podrà substituir i suplir la Presidència del Consell i del Plenari .</p> <p>11.3 Són funcions de la Presidència:</p>	<p> </p>

Les funcions del president del Consell de Seguretat de Catalunya són les següents:

- a) Representar el Consell.
- c) Fixar l'ordre del dia de les sessions, sens perjudici del que estableix l'article 7.5.
- b) Convocar i presidir les sessions del Ple i designar els presidents de les comissions o grups de treball.

d) Qualsevol altra inherent a la seva condició de president

a) Decidir l'ordre del dia.

b) Convocar les sessions.

c) Dirigir les deliberacions.

d) Seleccionar el personal al servei de les administracions públiques que ha d'assistir.

e) Seleccionar els experts i altres persones perquè assisteixin a les sessions.

a) Fixar l'ordre del dia.

b) Convocar les sessions.

c) Dirigir les deliberacions.

d) Seleccionar el personal al servei de les administracions públiques que ha d'assistir a les sessions del Plenari.

e) Seleccionar els experts i altres persones perquè assisteixin a les sessions del Plenari.

Estructura. Les Comissions d'estudi i els grups de treball

3.2 Les comissions o grups de treball constituïts han d'elaborar informes i/o propostes sobre les matèries que el Consell els encarregui i elevar-los al Consell.

Article 7. Les comissions d'estudi i els grups de treball

7.1 Les comissions d'estudi i els grups de treball són òrgans permanents o temporals per tractar temes específics de forma especialitzada. En les comissions d'estudi i els grups de treball participaran tots aquelles vocalies que expressin la seva voluntat de formar-hi part, juntament amb totes aquelles entitats o persones individuals que ho demanin.

7.2 La creació de les comissions d'estudi i els grups de treball correspon al Plenari. No obstant, quan hi hagi circumstàncies extraordinàries que ho justifiquin, el conseller podrà crear grups de treball amb caràcter d'urgència.

12.2 La Presidència de les comissions d'estudi i grups de treball correspon a alts càrrecs, per designació del conseller, en funció de la matèria. El titulars poden delegar en una persona al servei de la Generalitat de Catalunya amb rang de subdirector.

7.3 Les conclusions de les comissions d'estudi i els grups de treball seran presentades al Plenari per a la seva validació.

Article 12 Les comissions d'estudi i els grups de treball

12.1 Les comissions d'estudi i els grups de treball són òrgans permanents o temporals per tractar temes específics de forma especialitzada. En la composició de les comissions d'estudi i els grups de treball es tindrà en compte la voluntat de les vocalies per formar-ne part i, també, aquelles entitats, grups informals o persones que es consideri convenient.

12.2 Sens perjudici del que estableix l'article 7.b), quan hi hagi circumstàncies extraordinàries que ho justifiquin, la Presidència del Plenari podrà crear grups de treball amb caràcter d'urgència, de la qual cosa donarà compte al Plenari.

12.3 La Presidència de les comissions d'estudi i grups de treball, que exerceix les funcions previstes a l'article 11.3, correspon a alts càrrecs de l'administració de la Generalitat per designació del president/a del Consell de Seguretat. Les persones titulars de la Presidència d'aquestes comissions o grups poden delegar en una persona al servei de la Generalitat de Catalunya amb rang de subdirector general.

12.4 Les conclusions de les comissions d'estudi i els grups de treball seran presentades al Plenari per a la seva validació.

12.5 Correspon la Secretaria de les comissions d'estudis i dels grups de treball a la Secretaria del Consell.

Estructura. La Secretaria

Article 6 El secretari

6.1 Les funcions de secretari del Consell i de les

13. La Secretaria

La Secretaria recau en una persona al servei de la

Article 13 La Secretaria del Consell

La Secretaria del Consell recau en una persona al servei

comissions o grups de treball si n'hi ha, seran exercides per un funcionari adscrit al departament competent en matèria de seguretat pública que haurà d'assistir a les reunions del Consell i de les comissions o grups de treball amb veu, però sense vot.

6.2 El secretari exerceix les funcions següents

a) Fer la convocatòria de les sessions del Consell i de les comissions o grups de treball i preparar-ne l'ordre del dia, per ordre del president.

b) Redactar les actes de cada sessió.

c) Custodiar la documentació dels assumptes inclosos en l'ordre del dia i del Consell i de les comissions o grups de treball.

d) Qualsevol altra inherent a la funció de secretari.

Generalitat de Catalunya. Té les funcions següents:

a) Elaborar les actes, els documents valoratius i els documents de retorn.

b) Trametre i rebre les comunicacions amb les vocalies i les altres persones i entitats interessades en el Consell de Seguretat de Catalunya.

c) Dinamitzar les sessions.

d) Mediar amb les entitats per aconseguir que representin la diversitat social.

e) Estar en contacte permanent amb les xarxes socials.

f) Donar suport a les vocalies.

g) Dissenyar els processos i les jornades de participació.

h) Totes aquelles altres que li encomani la Presidència.

14. El mètode de treball

14.1 El Consell de Seguretat de Catalunya és un espai deliberatiu, on totes les parts han d'argumentar entre elles per intentar arribar a un consens social.

14.2. La Secretaria ha d'elaborar documents valoratius amb el contingut del consens social i els punts de dissens, amb les argumentacions de les parts. Els documents valoratius es trametan al conseller, als alts càrrecs i a altres espais de participació de la Generalitat, en funció de la matèria.

14.3 Un cop presa la decisió que havia estat objecte de deliberació, la Secretaria, seguint instruccions dels alts càrrecs corresponents, ha d'elaborar documents de retorn que expressin:

a) Quines parts del consens social han estat incorporades, totalment o parcial, en les decisions polítiques.

b) Quines parts del consens social han estat rebutjades, amb les raons d'aquest rebuig.

c) Quina decisió s'ha pres entre les diferents posicions del dissens, amb una justificació argumentada.

Aquest document s'ha de trametre a totes les persones i entitats que van participar en la deliberació corresponent.

14.4 Els òrgans interns del Consell de Seguretat de Catalunya podran organitzar deliberacions conjuntes amb altres espais de participació de la Generalitat.

de la Generalitat de Catalunya. Té les funcions següents:

a) Redactar les actes, els documents valoratius i els documents de retorn.

b) Trametre i rebre les comunicacions amb les vocalies i les altres persones i entitats interessades en el Consell de Seguretat de Catalunya.

c) Dinamitzar les sessions.

d) Relacionar-se amb les diferents entitats representatives per tal d'aconseguir una adequada representació de la diversitat social.

e) Estar en contacte permanent amb les xarxes socials.

f) Donar suport a les vocalies.

g) Dissenyar els processos i les jornades de participació.

h) Totes aquelles altres que li encomani la Presidència del Consell.

T

Estructura. Altres òrgans

Article 9. Altres consells consultius en matèria de seguretat

9.3 Els consells consultius a què es fa referència són:

a) La Comissió Catalana de Trànsit i Seguretat Viària.

b) La Comissió contra la Violència en Espectacles

Article 14 Altres òrgans consultius en matèria de seguretat
14.1 Tenen la condició d'òrgans consultius en matèria de seguretat, a més del Consell de Seguretat de Catalunya:

a) La Comissió Catalana de Trànsit i Seguretat Viària

b) La Comissió contra la Violència en Espectacles

	<p>Esportius.</p> <p>c) El Consell de Coordinació de la Seguretat Privada.</p> <p>9.1 Aquests consells mantenen l'adscripció, l'organització i el funcionament propis, però el Plenari els pot encomanar l'estudi i la deliberació de temes específics en les matèries que els són pròpies. En aquest cas, hauran d'exposar les conclusions en el Plenari per a la seva validació. Els membres d'aquests consells tindran el mateix dret a assistir als plenaries del Consell de Seguretat de Catalunya que les persones que participen en les comissions d'estudi i grups de treball.</p> <p>9.2 Totes les conclusions i documents emesos per aquests consells seran tramesos a les vocalies del Consell de Seguretat de Catalunya. Les vocalies d'aquests consells també rebran totes les conclusions i documents emesos pel Consell de Seguretat de Catalunya.</p>	<p>Esportius</p> <p>c) El Consell de Coordinació de la Seguretat Privada</p> <p>14.2 Aquests òrgans mantenen l'adscripció, l'organització i el funcionament propis, però col·laboraran amb el Consell de Seguretat de Catalunya en aquelles matèries que li són pròpies.</p> <p>14.3. El Plenari del Consell de Seguretat de Catalunya els pot encomanar l'estudi i la deliberació de temes específics en les matèries que els són pròpies. En aquest cas, hauran d'exposar les conclusions en el Plenari. Els membres d'aquests òrgans consultius tindran el mateix dret a assistir als plenaries del Consell de Seguretat de Catalunya que les persones que participen en les comissions d'estudi i grups de treball.</p> <p>14.4 Totes les conclusions i documents emesos per aquests òrgans han de ser tramesos a les vocalies del Consell de Seguretat de Catalunya, previstes a l'article 9. Les vocalies d'aquests òrgans consultius també han de rebre totes les conclusions i documents emesos pel Consell de Seguretat de Catalunya.</p>	
Estructura. Altres persones			
<p>Article 8 Assistència de persones que no pertanyen al Consell</p> <p>8.1 El president del Consell de Seguretat de Catalunya i els presidents de les comissions i grups de treball ??? poden convocar a les reunions del Ple o de les comissions o grups de treball, respectivament, en funció dels assumptes que s'hagin de tractar, a iniciativa pròpia o a proposta dels seus membres, a representants de les forces i cossos de seguretat o dels organismes o entitats que resultin específicament afectats pels temes a tractar, així com a persones que, pels seus coneixements en una determinada matèria o fets, puguin col·laborar amb el Consell en l'àmbit de les seves competències.</p> <p>8.2 Les persones esmentades en l'apartat anterior assisteixen a la totalitat o a una part de les sessions en qualitat de convidats i actuen amb veu, però sense vot.</p>			
Drets dels participants			
	<p>Article 15. Dret dels participants</p> <p>Les entitats amb vocalia i totes aquelles entitats o persones que hagin participat en les sessions dels òrgans interns del Consell de Seguretat de Catalunya, en l'àmbit corresponent, tenen dret a:</p> <p>a) Sol·licitar a la Presidència, a través de la Secretaria, la</p>	<p>Article 15 Drets dels participants</p> <p>Les entitats amb vocalia i totes aquelles entitats o persones que hagin participat en les sessions dels òrgans del Consell de Seguretat de Catalunya, en l'àmbit corresponent, tenen dret a:</p>	

<p>Article 10 Indemnitzacions El càrrec de membre del Consell de Seguretat de Catalunya no és retribuït, sens perjudici del dret a percebre dietes i despeses de desplaçament d'acord amb el que determini la legislació vigent.</p>	<p>presència d'experts o altres persones. b) Sol·licitar a la Presidència, a través de la Secretaria, la introducció de punts de l'ordre del dia. c) Dret a accedir a la documentació administrativa. Es considera que tenen un interès legítim i directe, llevat del que disposa la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals i del que disposa l'article 37.5 de la Llei 30/1992. No obstant l'anterior, es podrà denegar l'accés, de forma motivada, quan aquest accés suposi un risc per a la seguretat pública o posi en perill els objectius de les polítiques de seguretat. d) Dret a percebre compensacions econòmiques. Aquelles persones que hagin estat formalment convocades participin de forma efectiva en les sessions, llevat de les persones al servei de les administracions públiques, tenen dret a una compensació econòmica per assistència i a percebre les despeses de desplaçament.</p>	<p>a) Sol·licitar a la Presidència, a través de la Secretaria, la presència d'experts o altres persones. b) Sol·licitar a la Presidència, a través de la Secretaria, la introducció de punts de l'ordre del dia. c) Accedir a la documentació administrativa, d'acord amb l'establert a la normativa vigent. d) Percebre compensacions econòmiques. Aquelles persones que hagin estat formalment convocades i assisteixin a les sessions, llevat de les persones al servei de les administracions públiques, tenen dret a una compensació econòmica per assistència i a percebre les despeses de desplaçament, d'acord amb la normativa d'aplicació.</p>	<p> </p>
Participació amb eines telemàtiques			
	<p>Article 16. Elements de democràcia electrònica</p> <p>16. El Departament competent en la matèria ha d'establir les eines telemàtiques adequades que permetin:</p> <p>a) Presentar propostes i suggeriments per part de la ciutadania. b) Accedir a la documentació associada als punts de l'ordre del dia, per part de les vocalies. c) Obrir una bústia específica perquè les entitats amb vocalia puguin comunicar propostes i suggeriments, amb caràcter previ a la seva deliberació. d) Obrir fòrums de debat entre les entitats amb vocalia. e) Crear llistes de distribució amb totes aquelles persones i entitats que estiguin interessades en la política de seguretat.</p> <p>Article 17. Processos i jornades de participació</p> <p>17.1 La Presidència del Consell de Seguretat de Catalunya, a iniciativa pròpia o bé a iniciativa dels seus òrgans interns pot convocar processos i jornades de participació. La convocatòria d'aquests processos i jornades s'ha de comunicar a les vocalies.</p> <p>17.2 Els resultats dels processos i jornades de participació han de ser presentats en el Plenari</p>	<p>Article 16 La participació a través d'eines telemàtiques i de jornades de participació</p> <p>16.1 El Departament competent en matèria de seguretat pública ha d'establir les eines telemàtiques adequades que permetin:</p> <p>a) Presentar propostes i suggeriments per part de la ciutadania. b) Accedir a la documentació associada als punts de l'ordre del dia, per part de les vocalies. c) Obrir una bústia específica perquè les entitats amb vocalia puguin comunicar propostes i suggeriments, amb caràcter previ a la seva deliberació. d) Obrir fòrums de debat entre les entitats amb vocalia.</p> <p>16.2 La Presidència del Consell de Seguretat de Catalunya, a iniciativa pròpia o bé a iniciativa dels seus òrgans, pot convocar processos i jornades de participació. La convocatòria d'aquests processos i jornades s'ha de comunicar a les vocalies.</p> <p>16.3 Els resultats dels processos i jornades de participació han de ser presentats en el Plenari i estar a disposició pública per mitjans telemàtics.</p>	<p> </p>

Funcionament

Article 9 Funcionament del Consell i de les comissions i grups de treballs que aquest constitueixi
El Consell pot elaborar les seves pròpies normes de funcionament intern en el marc d'aquest Decret. No obstant això, en tot el que no preveu aquest Decret, i, si escau, el Reglament intern del Consell, aquest es regeix supletòriament per la normativa reguladora dels òrgans col·legiats aplicable a l'administració de la Generalitat Catalunya.

7.2 Les convocatòries de les sessions del Consell, amb l'ordre del dia corresponent, s'han de trametre als seus membres amb una antelació mínima de cinc dies.

7.3 Per a la constitució vàlida del Consell es requereix la presència del president o de la persona que el substitueixi, el secretari i la meitat dels vocals membres del Consell. Els acords s'adopten per majoria de vots dels assistents.

(POSSIBILITAT D'ESTABLIR PRIMERA CONVOCATÒRIA AMB UN QUÒRUM DE MAJORIA ABSOLUTA I SEGONA CONVOCATÒRIA AMB UN QUÒRUM D'UNA TERCERA PART)

7.4 No pot ser objecte de deliberació o acord cap assumpte que no figuri en l'ordre del dia, llevat que hi siguin presents tots els membres del consell i n'acordin per unanimitat, la inclusió.

7.5 No obstant el que estableix l'article 4.c), quan ho sol·liciti una quarta part '???????' dels membres del Consell, es podran incloure en l'ordre del dia de les reunions del Consell aquells assumptes que es consideri que han de ser debatuts o estudiats.

Article 17 Funcionament del Consell

El Consell pot elaborar les seves pròpies normes de funcionament intern en el marc d'aquest Decret. No obstant això, en tot el que no preveu aquest Decret, i, si escau, el Reglament intern del Consell, aquest es regeix supletòriament per la normativa reguladora dels òrgans col·legiats aplicable a l'administració de la Generalitat de Catalunya.

Altres disposicions

Disposició addicional

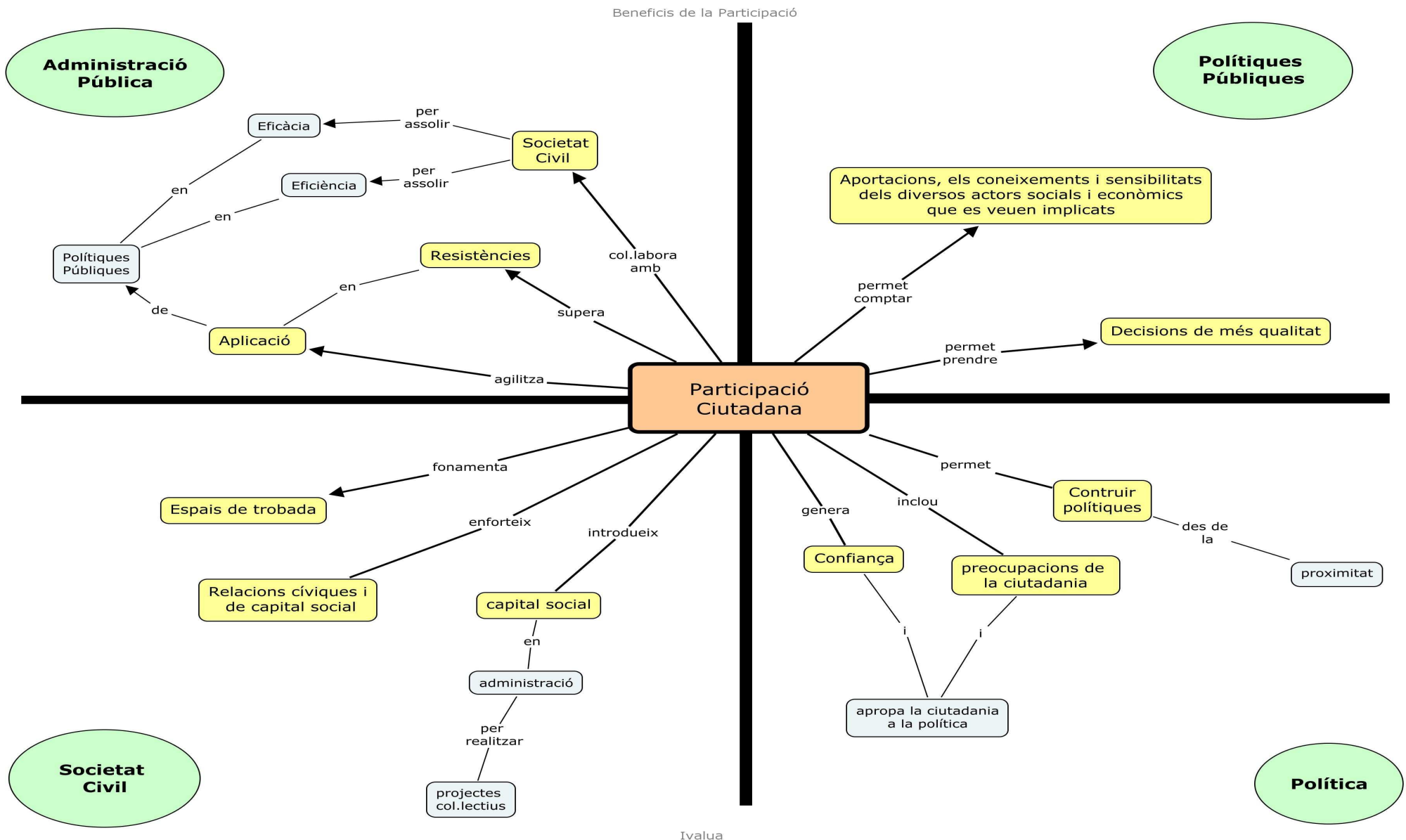
Es faculta el/la conseller/a del Departament competent en matèria de seguretat pública per crear els Consells de Seguretat d'àmbit regional o per vegueries, d'acord amb la disposició final primera de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya. Aquests consells de Seguretat hauran d'estar integrats en el Consell de Seguretat de Catalunya. Els criteris de composició i funcions d'aquests consells de Seguretat hauran de ser coherents amb la composició i les funcions dels altres òrgans interns del Consell de

<p>Disposició final Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.</p>	<p>Disposició transitòria Única. Per realitzar la primera assignació de vocalies, la Direcció General de Participació Ciutadana realitzarà una anàlisi dels actors més rellevants en l'àmbit de la seguretat amb l'objectiu de fer una proposta motivada de les entitats amb vocalies.</p>	<p>Seguretat de Catalunya.</p> <p>Disposició final Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, 4 de desembre de 2007 José Montilla i Aguilera President de la Generalitat de Catalunya Joan Saura i Laporta Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (07.318.083)</p>	<p>I</p>
--	--	--	----------

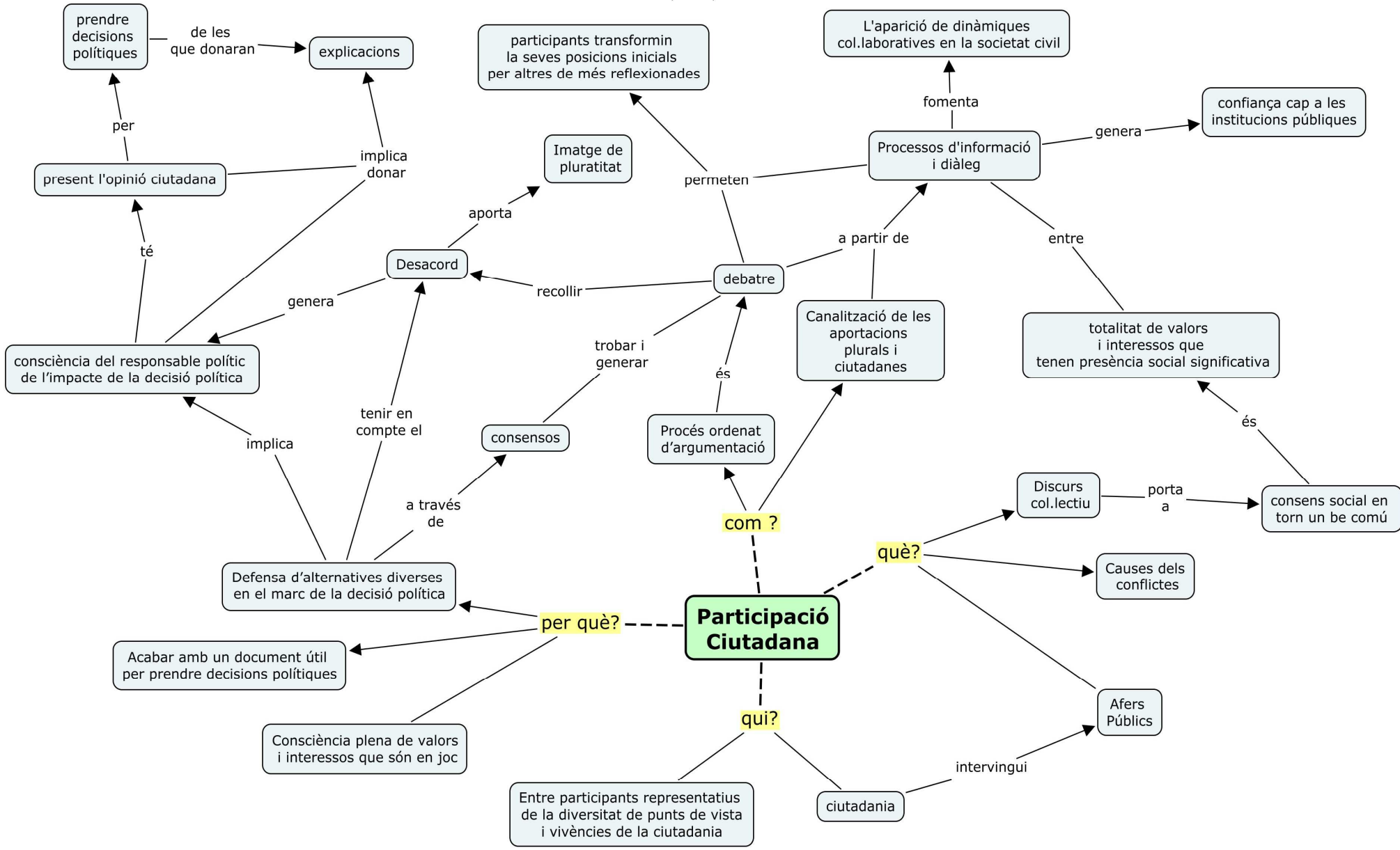
Conclusions

- L'aportació de la DGPC és molt significativa en la millora de la proposta de decret originari. Aquesta proposta de decret abundava en les deficiències pròpies dels òrgans estables de participació que la DGPC havia detectat.
- L'aportació de la DGPC identifica les deficiències típiques dels òrgans estables de participació, proposa alternatives i en fa la justificació. Es tracta de la realització d'un Informe d'acomodació consistent a aplicar la metodologia de la DGPC en la proposició de les característiques i els components clau d'aquest tipus d'òrgans.
- Els redactors del text definitiu han tingut molt en compte les aportacions de la DGPC. A cop d'ull es pot dir que s'hi ha incorporat gairebé la totalitat de les propostes.
- Les propostes que no s'han incorporat es consideren intranscendents per a la participació llevat de dues:
 - els criteris de distribució de vocalies en cas de revisions, quan es parla del Plenari, i
 - el mètode de treball del consell quan es parla del paper de la secretaria.

IV. Mapes semàntics del PIPC

Definició de participació ciutadana

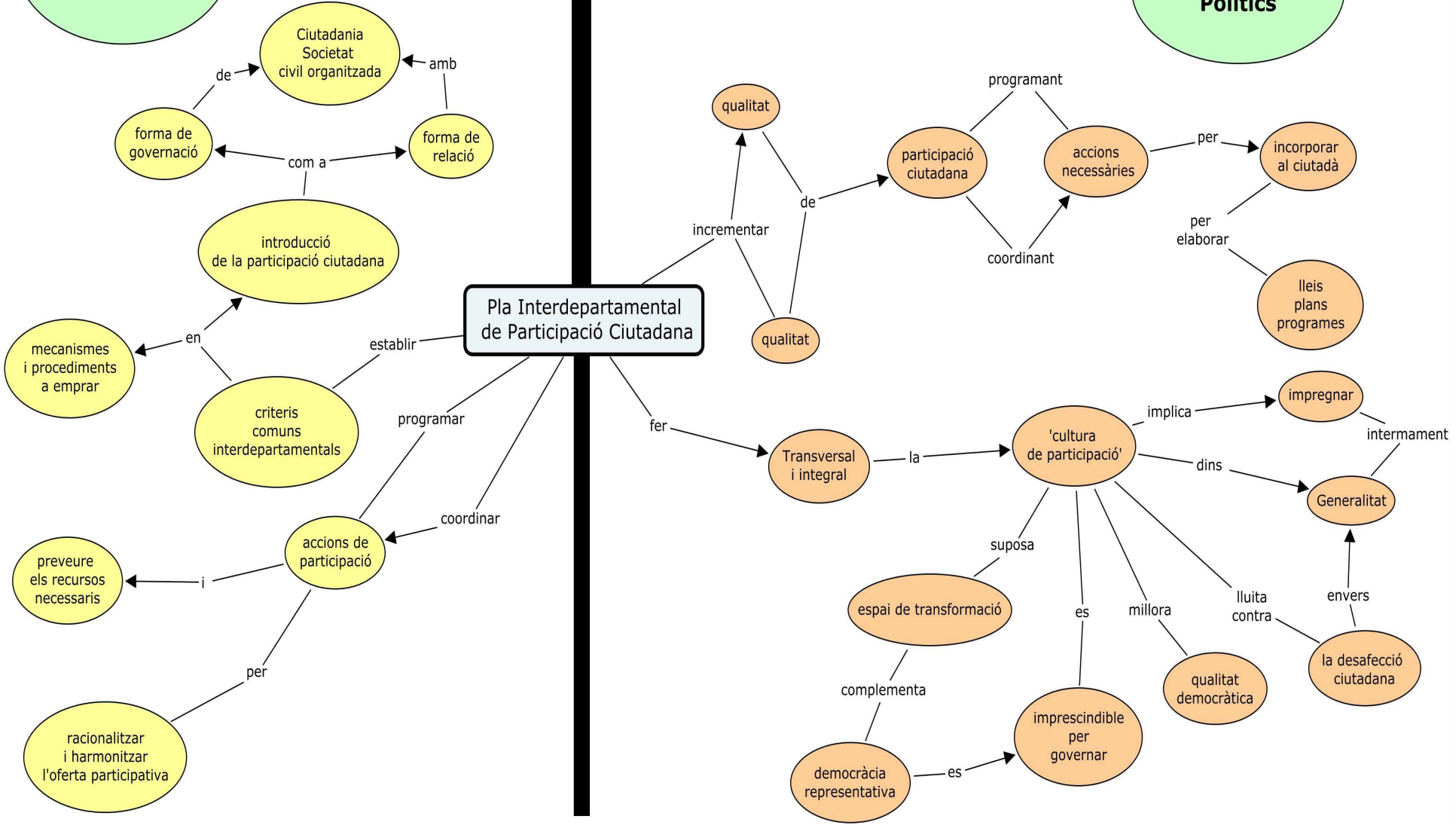

Ivalua

Objectius Administratius

Objectius Polítics

Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana

V .Taula de seguiment de la programació del PIPC 2008-2010

A. Taula de seguiment

B. Comentaris

A. Taula de seguiment del PIPC 2008-2010

INFORMACIÓ QUE CONSTA AL DOCUMENT DEL PIPC PUBLICAT						SITUACIÓ ACTUAL							
Eixos estratègics	Línies d'actuació	Accions per eixos	Línies d'actuació (1.1 o 1.2)	Despesa €	Despesa Cap.1 €	Situació de l'acció	Data inici	Data finalització	Subdirecció responsable a la DGPC	Organisme impulsor	Rol de la DGPC (direcció, execució, coordinació, suport, impuls, sense intervenció de la DGPC)	Tipus d'activitat (processos, infraestructura, formació, mètodes i criteris, difusió)	Fonts d'informació disponibles
1. Incorporació de la ciutadania en l'elaboració de lleis, pactes, plans, programes i reglaments	1.1. Pactes Nacionals	4. Ideal-EU		50.000,00	--	Finalitzada	2008	2009	APR	DIRIP	Direcció i execució		Memòries d'activitats, informes
		5. Desplegament reglamentari de la Llei de jocs i espectacles		13.783,00	15.600,00	Finalitzada	2008	--	SDGPG	DIRIP	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BD de la DGPC Memòries d'activitats, informes
	1.2. Processos de participació ciutadana (projectes legislatius, reglaments, plans, programes d'actuació)	8. Catàlegs de paisatge de les Comarques Centrals		12.000,00	15.600,00	Finalitzada	2008	--	SDGPG	PTOP	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BD de la DGPC BD de PTOP Memòries d'activitats, informes
		9. Procés participatiu per a l'elaboració del Projecte de Llei d'Educació de Catalunya		-- (Rec. propis func. ord.)	-- (Rec. propis func. ord.)	Finalitzada	2008	2009	SDGPG	EDU	Sense intervenció de la DGPC		
		12. Pacte Nacional per a la Immigració		182.500,00	25.400,00	Finalitzada	2008	--	SDGPG	ASC	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BD DGPC BD DASC Memòries d'activitats, informes
		22. Convenció Catalana del Canvi Climàtic		150.217,07	20.500,00	Finalitzada	2008	--	SDGPG	MAH	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC BBDD del DMAH Memòries d'activitats, informes
		14. Projecte de llei per a una nova ciutadania i per a la igualtat entre dones i homes		50.000,00	20.500,00	En curs	2009	--	SDGPG	ASC	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BD DGPC Memòries d'activitats, informes
		15. Pla estratègic de serveis socials de Catalunya		50.000,00	20.500,00	En curs	2009	--	SDGPG	ASC	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC BBDD del DASC, Memòries d'activitats, informes
		20. Debat de l'aigua		20.500,00	31.200,00	En curs	2008	2009	SDGPG	MAH	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC BBDD del DMAH Memòries d'activitats, informes
		21. Pla de gestió del districte de conca hidrogràfica de Catalunya i d'altres demarcacions hidrogràfiques compartides		1.311.000,00	31.200,00	En curs	2008 (2006)	2009	SDGPG	MAH	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC BBDD del DMAH Memòries d'activitats, informes
		23. Estratègia catalana per a la conservació de la biodiversitat		25.000,00	15.600,00	En curs	2009	--	SDGPG	MAH	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC BBDD del DMAH Memòries d'activitats, informes
		13. Projecte de llei contra l'homofòbia		25.000,00	15.600,00	Pendent d'iniciar	2009	--	SDGPG	ASC			
	2. Projecte de llei de relacions amb les Comunitats Catalanes a l'Exterior		--	--	No previst	2008	2009	SDGPG	VPRE				
	3. Foment de la participació de les dones en tots els àmbits de l'esport		62.000,00	7.800,00	No previst	2009	2010	SDGPG	VPRE				
	1. Pla Estratègic d'Afers Exteriors		54.000,00	--		2008	2009	SDGPG	VPRE	Sense intervenció de la DGPC			
	6. Avaluació participativa de les campanyes de sensibilització contra riscos civils		18.000,00	1.600,00		2008	2009	SDGPG	DIRIP	Sense intervenció de la DGPC			
	7. Pla d'Execució del Pla Nacional de l'Associacionisme		126.000,00	--		2008	2010	SDGPG	GAP	Sense intervenció de la DGPC			
	10. Comissió Educació Inclusiva		-- (Rec. propis func. ord.)	-- (Rec. propis func. ord.)		2008	2009	SDGPG	EDU	Sense intervenció de la DGPC			
	11. Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació		190.000,00	--		2008	--	SDGPG	DIUE	Sense intervenció de la DGPC			
	16. Pla Immigració i ciutadania		25.500,00	15.600,00		2009	--	SDGPG	ASC	Sense intervenció de la DGPC			
	17. Foment participació juvenil al món local		44.000,00	--		2008	2010	SDGPG	ASC	Sense intervenció de la DGPC			
	18. Normativa de gossos d'assistència		--	15.600,00		2009	--	SDGPG	ASC	Sense intervenció de la DGPC			
	19. Pacte Nacional per l'Habitatge 2007-2016		45.000,00	--		2008	--	SDGPG	MAH	Sense intervenció de la DGPC			
	24. Pla de gestió de residus en el Consell per a la prevenció i la gestió dels residus de Catalunya		--	8.600,00		2008	2010	SDGPG	MAH	Sense intervenció de la DGPC			
	25. Projecte de llei d'accés al medi natural		25.000,00	15.600,00		2009	--	SDGPG	MAH	Sense intervenció de la DGPC			
	26. Inventari dels boscos singulars de Catalunya		--	--		2009	--	SDGPG	MAH	Sense intervenció de la DGPC			
	1a. Pla Nacional de la Joventut de Catalunya								SDGPG	ASC	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC Memòries d'activitats, informes
1b. Barri de Can Jofresa de Terrassa								SDGPG	ASC	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC Memòries d'activitats, informes	
1c. M de Sant Miquel de Setcases								SDGPG	MAH	Assessorament i AT Activitats dirigides i executades per tercers Aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC Memòries d'activitats, informes	

INFORMACIÓ QUE CONSTA AL DOCUMENT DEL PIPC PUBLICAT						SITUACIÓ ACTUAL								
Eixos estratègics	Línies d'actuació	Accions per eixos	Línies d'actuació (2.1, 2.2 o 2.3)	Despesa €	Despesa Cap.1 €	Situació de l'acció	Data inici	Data finalització	Subdirecció responsable a la DGPC	Organisme impulsor	Rol de la DGPC (direcció, execució, coordinació, suport, impuls)	Tipus d'activitat (processos, infraestructura, formació, mètodes i criteris, difusió)	Fonts d'informació disponibles	
2. Millora i racionalització dels espais estables de participació	2.1. Avaluació del funcionament dels consells de participació	29. Consell de Seguretat de Catalunya		--	14.500,00	Finalitzat	2008	--	SDGPG	DIRIP	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers		Memòries d'activitats, informes	
		31. Reforma del Consell Assessor d'Activitats Recreatives i Espectacles		--	4.300,00	Finalitzat	2008	--	SDGPG	DIRIP	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers		Memòries d'activitats, informes	
		40. Consell de les Famílies			14.500,00	Finalitzat	2009	--	SDGPG	ASC				
		41. Reforma del Consell de la Gent Gran			14.500,00	Finalitzat	2009	--	SDGPG	ASC				
	2.2. Millora i racionalització dels consells de participació	43. Consell Nacional de lesbianes, gais i homes i dones bisexuals i transexuals				4.300,00	Finalitzat	2008	--	SDGPG	ASC			
		44. Consell General de Serveis Socials				14.500,00	Finalitzat	2009	--	SDGPG	ASC			
		45. Taula Ciutadania i Immigració			35.500,00		Finalitzat	2008	2010	SDGPG	ASC			
		49. Taula de l'Aigua				29.000,00	Finalitzat	2009	2010	SDGPG	MAH			
	2.3. Creació de nous consells de participació	37. Consells de Salut			147.192,00	8.600,00	En curs	2008	2009	SDGPG	SA	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers / aportacions econòmiques		Memòries d'activitats, informes
		50. Fòrum Social per a la Sostenibilitat de Catalunya			426.500,00	14.500,00	En curs	2009	2010	SDGPG	MAH	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers / aportacions econòmiques		BBDD de la DGPC BBDD del DMAH Memòries d'activitats, informes
		42. Consell Nacional de la Infància				14.500,00	Pendent d'iniciar	2010	--	SDGPG	ASC			
		52. Fòrums de Conca				43.500,00	Pendent d'iniciar	2009	2010	SDGPG				
		30. Estructura participativa de l'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans			45.000,00	4.300,00	No previst	2009	--	SDGPG	DIRIP	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers		Memòries d'activitats, informes
		27. Consell Social de la Llengua Catalana			--	--		2008	--	SDGPG	VPRE	Sense intervenció de la DGPC		
		28. Reforma del Consell Assessor de les Comunitats Catalanes a l'Exterior			--	--		2008	--	SDGPG	VPRE	Sense intervenció de la DGPC		
		32. Consell del Voluntariat			6.000,00	--		2008	2010	SDGPG	GAP	Sense intervenció de la DGPC		
		33. Reforma del Consell Català d'Associacions			--	8.600,00		2009	--	SDGPG	JU	Sense intervenció de la DGPC		
		34. Taula de participació social (àmbit penitenciari).			--	--		2009	--	SDGPG	JU	Sense intervenció de la DGPC (intervenció parcial abans del període)		
	35. Consell de la Cultura i de les Arts			--	--		2009	--	SDGPG	CU	Sense intervenció de la DGPC			
	36. Consell Social de Salut				10.200,00		2009	--	SDGPG	SA	Sense intervenció de la DGPC			
	38. Racionalització dels espais de participació del Departament de Salut			--			2009	2010	SDGPG	SA	Sense intervenció de la DGPC			
39. Reforma de les taules sectorials al Departament d'Agricultura AAR				4.300,00		2009	--	SDGPG	AAR	Sense intervenció de la DGPC				
46. Consell de Participació del PRODEP			--			2009	--	SDGPG	ASC	Sense intervenció de la DGPC				
47. Consell per a la Promoció de l'Accessibilitat				4.300,00		2009	--	SDGPG	ASC	Sense intervenció de la DGPC				
48. Consell Ciutadà d'impuls de les polítiques del temps				4.300,00		2009	--	SDGPG	ASC	Sense intervenció de la DGPC				
51. Consell de Qualitat Ambiental				4.300,00		2009	2010	SDGPG		Sense intervenció de la DGPC				

INFORMACIÓ QUE CONSTA AL DOCUMENT DEL PIPC PUBLICAT						SITUACIÓ ACTUAL								
Eixos estratègics	Línies d'actuació	Accions per eixos	Línies d'actuació (3.1)	Despesa €	Despesa Cap.1 €	Situació de l'acció	Data inici	Data finalització	Subdirecció responsable a la DGPC	Organisme impulsor	Rol de la DGPC (direcció, execució, coordinació, suport, impuls)	Tipus d'activitat (processos, infraestructura, formació, mètodes i criteris, difusió)	Fonts d'informació disponibles	
3. Resolució de conflictes territorials	3.1. Projectes de mediació en el territori	54. Metodologia participativa per prendre decisions sobre la ubicació d'equipaments religiosos		50.000,00		Pendent d'iniciar	2008	--	APR	DGPC	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers (estudi)		Memòries d'activitats, informes	
		53. La participació en els plans integrals de la Llei de barris de la Generalitat		18.000,00			2008	--	SDGAL		Sense intervenció de la DGPC?			
		55. Conviu. Agenda Local.		60.000,00			2008	--						
		56. Guia metodològica per a la generació de consens social en el desplegament de les infraestructures de telefonia mòbil a Catalunya en l'àmbit local		130.000,00			2008	--				Sense intervenció de la DGPC		
		57. Creació del Parc Natural del Mongri-Illes Medes-Baix Empordà i del Parc Natural de les Muntanyes de Prades			8.600,00			2010	--			Sense intervenció de la DGPC		

INFORMACIÓ QUE CONSTA AL DOCUMENT DEL PIPC PUBLICAT						SITUACIÓ ACTUAL								
Eixos estratègics	Línies d'actuació	Accions per eixos	Línies d'actuació (4.1, 4.2, 4.3 o 4.4)	Despesa €	Despesa Cap.1 €	Situació de l'acció	Data inici	Data finalització	Subdirecció responsable a la DGPC	Organisme impulsor	Rol de la DGPC (direcció, execució, coordinació, suport, impuls)	Tipus d'activitat (processos, infraestructura, formació, mètodes i criteris, difusió)	Fonts d'informació disponibles	
4. Millora de la qualitat de la infraestructura de la participació i inclusió de la diversitat social	4.1. Formació de personal al servei de les administracions públiques	67. Formació a personal de les administracions públiques en l'àmbit de la participació			4.800,00	Finalitzat	2008	2010	SDGPG i SDGAL	DGPC	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers			
		69. Guia de bones pràctiques sobre participació en l'àmbit de l'urbanisme		12.000,00		Finalitzada	2008	--	APR	Fund. Cat Segle XXI	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers (estudi)		Memòries d'activitats, informes	
		79. Estratègia d'inserció laboral de persones amb discapacitat		110.200,00		Finalitzat	2008	--		TRE	Sense intervenció de la DGPC?			
		80. Formació en participació ciutadana per al personal del Departament ASC		--		Finalitzat	2009	--	SDGPG	ASC	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers (CURS)			
	4.2. Millora de la qualitat dels serveis contractats a proveïdors externs	60. Avaluació de la participació		150.000,00		En curs	2010	--	APR	DGPC	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers (estudi), UAB.		Memòries d'activitats, informes	
		61. Foment de la participació als ens locals		5.200.000,00		En curs	2008	2010	SDGAL	SDGAL	Direcció i execució (ordre de subvencions)		Bases de dades de l'òrgan impulsor, expedients administratius	
	4.3. Millora del disseny de la participació per incloure la diversitat social	62. Formació de tècnics en participació ciutadana al món local		320.000,00		En curs	2008	2010	SDGAL	SDGAL	Direcció i execució (ordre de subvencions)		Bases de dades de l'òrgan impulsor, expedients administratius	
		63. Promoció de l'elaboració de plans de participació en associacions no lucratives		1.515.000,00		En curs	2008	2010	SDGAL	SDGAL	Direcció i execució (ordre de subvencions)		Bases de dades de l'òrgan impulsor, expedients administratius	
		64. Màster participació i polítiques locals UAB		96.000,00		En curs	2008	2010	APR	UAB	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers		Memòries d'activitats, informes	
		65. Postgrau participació ciutadana UdG		78.000,00		En curs	2008	2010	APR	UdG	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers		Memòries d'activitats, informes	
	4.4. Innovació	66. Postgrau participació ciutadana URV		54.000,00		En curs	2008	2010	APR	URV	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers		Memòries d'activitats, informes	
		68. Indicadors d'avaluació del Pla Interdepartamental de Participació Ciutadana 2008-2010		6.000,00		En curs	2009	--	APR	Ivàlua	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers (estudi)		Memòries d'activitats, informes	
		72. Participació de les dones		6.000,00		En curs	2009	--	APR	DGPC	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers (estudi)		Memòries d'activitats, informes	
		77. Subvencions de la llei de barris		1.035.000,00		En curs	2008	2010		PTOP	Sense intervenció de la DGPC?			
		78. Creació i impuls de Taules de participació		-- (Observacions a PIPC)		En curs	2008	2009		EDU	Sense intervenció de la DGPC?			
		82. Consells locals de Serveis Socials			1.900,00		En curs	2009	--	SDGPG	ASC	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers		Informes
		84. Diagnòstic sobre la problemàtica del temps en la participació comunitària amb especial atenció a la variable de gènere		--			En curs	2009	--	APR	DGPC	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers, ICPS(estudi)		Memòries d'activitats, informes
		58. Distribuïdor de la participació al gencat			800,00		Pendent d'iniciar	2009	--	SDGPG				
		59. e-Catalunya			3.200,00		Pendent d'iniciar	2008	2009	SDGPG				
		70. Protocol per a la creació d'espais de participació		3.200,00			Pendent d'iniciar	2009	--	SDGPG	DIRIP			
		71. Pla pilot de participació ciutadana i comunicació		45.000,00			Pendent d'iniciar	2009	--					
		73. Incorporació del poble gitano en els circuits de participació institucional		12.000,00			Pendent d'iniciar	2009	--	SDGPG	DIRIP			
	74. Indicadors estadístics sobre benestar subjectiu i capital social			12.000,00		Pendent d'iniciar	2009	--	APR	DGPC	Assessorament a activitats dirigides i executades per tercers, IDESCAT (estudi)		Memòries d'activitats, informes	
	75. Harmonització de les indemnitzacions per participar en espais estables de la Generalitat			1.600,00		Pendent d'iniciar	2009	--	SDGPG	ECO				
	76. Incorporació dels telecentres en els processos de participació			3.200,00		Pendent d'iniciar	2009	2010	SDGPG	DIRIP				
	81. Formació en dinamització de la participació a població immigrada per a tècnics locals			1.900,00			2009	--	SDGAL	ASC	Assessorament i assistència tècnica a activitats dirigides i executades per tercers o sense intervenció			
83. Formació en participació ciutadana juvenil a tècnics i electes del món local			2.500,00 !!Error al PIPC!!			2008	--	SDGAL	Sense intervenció?	Sense intervenció de la DGPC?				
85. Anàlisi dels processos participatius de Joventut			3.000,00			2009	--			Sense intervenció de la DGPC ?				
86. Avaluació ambiental de plans i programes			12.000,00 (press.2007)			2009	--	SDGPG	DIRIP	Sense intervenció de la DGPC ?				

INFORMACIÓ QUE CONSTA AL DOCUMENT DEL PIPC PUBLICAT						SITUACIÓ ACTUAL							
Eixos estratègics	Línies d'actuació	Accions per eixos	Línies d'actuació (5.1 o 5.2)	Despesa €	Despesa Cap.1 €	Situació de l'acció	Data inici	Data finalització	Subdirecció responsable a la DGPC	Organisme impulsor	Rol de la DGPC (direcció, execució, coordinació, suport, impuls)	Tipus d'activitat (processos, infraestructura, formació, mètodes i criteris, difusió)	Fonts d'informació disponibles
5. Enfortiment de la democràcia representativa i canvis normatius (Estudi sobre abstenció i desafecció política)	5.1. Exploració de quines aportacions de l'estudi poden concretar-se en accions	90. Jornades Innovació Democràtica		55.122,00		Finalitzada	2009	2010	SDGAL i APR	SDGAL	Direcció i execució	(organitzar jornades)	Base de Dades d'inscrits i Transcripció de les intervencions dels ponents
		87. Debat social sobre l'informe "Comportament electoral i actituds polítiques a Catalunya"		15.000,00		En curs	2008	2010	APR	DGPC	Direcció i execució		Memòries d'activitats, informes
		88. Foment de la participació d'entitats ambientals en l'avaluació de plans i programes		75.000,00		En curs	2008	--	SDGPG	DGPC	Direcció i execució		Resolució de subvencions
		92. Foment de la participació als centres d'educació		27.000,00		En curs	2009	--	SDGPG	SDGPG	Direcció i execució		Resolució del Premi Participa a l'Escola
		93. Iniciativa ciutadana municipal		17.000,00		En curs	2008	--	SDGAL i GAP	SDGAL i SRI	Impuls i col·laboració		Informes
		94. Participació social i política de la població immigrada a la UE		130.000,00		En curs	2009	--	APR	DGPC	Aportacions econòmiques a activitats dirigides i executades per tercers ICPS	(estudi),	Memòries d'activitats, informes
		91. Impuls de canvis normatius		--				2008	--	SDGAL	SDGAL	Impuls i col·laboració	
	5.2. Estudi de l'impuls de canvis normatius	89. Anàlisi sobre la relació entre el grau d'informació i el grau de participació			40.000,00			2009	--				

B. Comentaris

Descripció dels continguts de les columnes de la Taula:

- Hem introduït algunes novetats i algunes columnes en relació a la primera taula de recollida d'informació que vam fer arribar a la DGPC.
- El codi de colors agrupa les accions per criteri de "Situació de l'acció". Les tipologies identificades són: finalitzada, en curs, pendent d'iniciar, no previst, (sense informació), procés programat no previst al PIPC.
- Eixos estratègics: es refereix als cinc eixos estratègics en què es divideix el PIPC.
- Línies d'actuació: cada eix estratègic està dividit en unes línies d'actuació que es llisten en aquesta columna corresponent a cada eix del pla. Considerem que és important fer l'exercici d'especificar en quina línia d'actuació s'inclouen les accions que estan en aquests moments només agrupades per eixos.
- Accions per eixos: estan llistades cada una de les accions programades (més tres no programades i en curs a l'Eix 1). Hem inclòs una numeració d'aquestes accions per a facilitar-ne la seva identificació i ubicació.
- Línies d'actuació: en aquesta columna volem recollir la informació que no consta al Pla referent a quina línia d'actuació està associada cada acció.
- Despesa €: es refereix a la Despesa inclosa al PIPC. Considerem que és important incloure aquesta columna, com també conèixer l'origen de la despesa.
- Despesa Cap.1 €: es refereix a la Despesa de Cap.1 inclosa al PIPC. Considerem que és important incloure aquesta columna, diferenciada, però també seria interessant conèixer l'origen de la despesa per tal de poder fer un millor seguiment del cost en recursos humans.

Es pot conèixer la despesa total fent la suma d'ambdues.

- Situació de l'acció: especifica en quin grau d'execució es troba. Les tipologies són: finalitzada, en curs, pendent d'iniciar, no previst, (sense informació), procés programat no previst al PIPC.
- Data d'inici: considerem que seria important precisar amb el mes de l'any la data d'inici de l'acció.
- Data finalització: mateixa consideració que en el punt anterior.
- Subdirecció responsable a la DGPC: s'especifica si és la SDGPG-Subdirecció General de Participació de la Generalitat, la SDGPL – Subdirecció General de Participació en l'Àmbit Local o la AER-Àrea d'Estudis i Recerca.
- Organisme impulsor: s'especifica el codi identificador dels diferents Departaments de la Generalitat PRE, VPRE, GAP, ECO, MAH, SLT, IRP (altres unitats diferents de la DGPC), TRE, ASC, IUE, PTO, EDU, CMC, AAAR, JUS.
- Rol de la DGPC: S'ha reubicat la informació "Sense intervenció de la DGPC", de la columna "Situació de l'acció" a la columna "Rol de la DGPC". En aquest cas no hem inclòs la columna de nou sinó que n'hem canviat les tipologies d'acord amb el què són funcions específiques que pot desenvolupar una administració. Seria convenient fer una adaptació dels continguts d'aquesta

columna d'acord amb la nova tipologia. La tipologia de rols de la DGPC és: direcció, execució, coordinació, suport, impuls o sense intervenció de la DGPC.

- Tipus d'activitat: en aquest cas incloem una nova columna amb una tipologia específica que és la que hem identificat en l'avaluació de la teoria del programa. Considerem que aquesta classificació d'acord amb aquesta tipologia pot possibilitar fer un millor seguiment de l'alineació entre activitats, resultats i impactes. La tipologia de tipus d'activitat és: processos, infraestructura, formació, mètodes i criteris, difusió.
- Fonts d'informació disponibles: caldria informació més detallada en relació a cada una d'aquestes fonts d'informació (p.ex. nom exacte de la base de dades i persona de contacte), memòries d'activitats i informes.

Valoració dels continguts de la Taula:

- Considerem que una taula d'aquestes característiques és molt útil per a un seguiment actualitzat i centralitzat del grau d'execució del PIPC. Una millora d'aquesta taula seria una senzilla base de dades que es completés en base a una fitxa d'activitat de la qual també n'incloem una proposta. Aquesta millora proporcionaria informació actualitzada sobre aspectes de: descripció, planificació, coordinació, costos, beneficis, gestió del coneixement.

En un primer nivell d'observació podem identificar:

- o quin és el grau d'execució del Pla
- o quin és el rol de la DGPC en relació a les accions i a la disponibilitat d'informació
- o quina és la quantitat d'accions previstes al Pla i en relació a les quals no hi ha cap intervenció de la DGPC
- o quin són els departaments més actius

En un segon nivell d'observació podem identificar:

- o una classificació d'àmbits temàtics en què es produeixen accions de participació i volum d'accions que estan previstes en el Pla

Àmbit temàtic	Nombre d'actuacions	Actuacions concretes
Medi ambient	16	4, 8, 20 a 26, 49 a 52, 57, 86, 88
Igualtat	6	13, 14, 43, 72, 73, 84
Serveis socials	5	15, 44, 46, 47, 82
Immigrants	5	12, 16, 45, 81, 94
Educació	4	9, 10, 78, 92
Barris / Urbanisme	4	53, 56, 69, 77
Afers exteriors	3	1, 2, 28
Seguretat	3	6, 29, 55
Salut	3	36, 37, 38
Joves	3	17, 83, 85
Col·lectius socials	3	40, 41, 42
Associacionisme i voluntariat	3	7, 32, 33
Cultura	2	27, 35
Joc i espectacles	2	5, 31
Treball	1	7
Esports	1	3

Àmbit temàtic	Nombre d'actuacions	Actuacions concretes
Agricultura	1	39
Recerca	1	11
Habitatge	1	19
Règim penitenciari	1	34
Centres religiosos	1	54
Gossos d'acompanyament	1	18
Pau i drets humans	1	30
Usos del temps	1	48
Sense àmbit	22	58 a 76, 80, 87, 89, 90, 91, i 93

